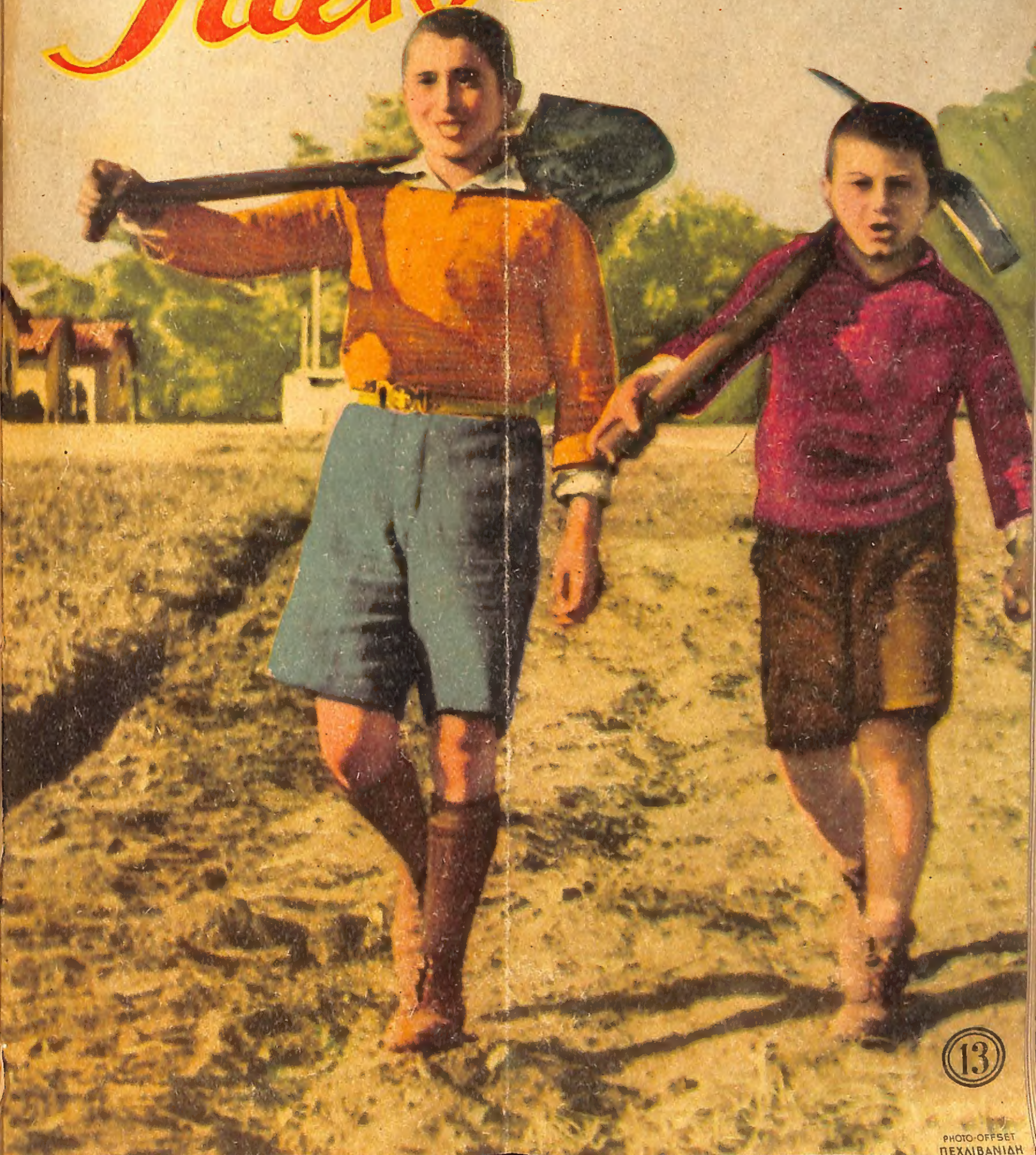

η Παιδοπόλις

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Ὅργανισμοί, Τράπεζαι, Ἐταιρεῖαι . . .	Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται	» 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα	» 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὀδηγοί, Στρατιῶται	» 10.000
Ἐξωτερικοῦ : Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2	

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως : ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθήναι
Πρῶτος Τυπογραφείου : Βασ. Ἀραγιάννης Ἀμισσοῦ 24 Ν. Σμύρνη

Ἡ «Παιδόπολις» στή διάδωση ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Τώρα πὺν ὁ ἔρανος «Πρόνοια Βορείων Ἐπαρχιῶν Ἑλλάδος», ἀνέλαβε τὴ φροντίδα γιὰ τὴν ὁργάνωση τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ καὶ ἡ σχετικὴ δουλειὰ ἀρχισε κι' ὅλας ἀπὸ τὶς ἐντεταλμένες κυρίες στὴν περιοχὴ τῆς Καστοριάς, τὸ περιοδικὸ ἀποφάσισε νὰ βοηθήσῃ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς γονεῖς τους, παρέχοντας σ' αὐτοὺς κάθε χρησίμη πληροφορία πὺν θὰ τοῦ ζητοῦσαν.

Ἀπὸ σήμερα τὸ περιοδικὸ «Η ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ» εἶναι στὴ διάδωση τῶν φίλων του, τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ τοὺς ἀπαντᾷ σὲ κάθε ἐρώτημά τους ἢ γιὰ κάποιο γενικώτερο ζήτημα τοῦ χωριοῦ τους ἢ καὶ τῆς Κοινότητάς τους ἢ γιὰ κάτι καθαρὰ προσωπικόν. Ἡ ἀπάντηση θὰ δίνεται ἀπὸ τὶς στήλες τοῦ περιοδικοῦ ἢ μὲ ἰδιαίτερο γράμμα, ἀνάλογα μὲ τὴ φύση τοῦ ἐρωτήματος καὶ τῆς ἀπάντησης.

Οἱ Ἐρωτήσεις μποροῦν νὰ γίνωνται γιὰ ὅποιοδήποτε θέμα. Καὶ οἱ φίλοι μας τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ θὰ παίρνουν ἀπάντηση σὲ κάθε ἀπορία τους ἢ ἐρώτημά τους.

Ἀναφέρουμε ἐδῶ σὰν παράδειγμα τὸ τί μποροῦν νὰ μᾶς ρωτήσουν :

- Γιὰ γεωργικὰ καὶ κτηνοτροφικὰ προβλήματα (ζητήματα καλλιιεργείας, σπόρων, κτηνοτροφῶν, ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζῶων, φαρμάκων, λιπασμάτων, γεωργικῶν ἐργαλειῶν, καὶ ἀποστολῆς ἐντύπων ὁδηγιῶν ἀπὸ ἐκεῖνες πὺν ἐκδίδουν οἱ ἀρμόδιες Γεωργικὲς ὑπηρεσίες) (παράλληλα τὸ περιοδικὸ «Παιδόπολις» θὰ πυκνώσῃ τὶς στήλες του μὲ πληροφορίες γύρω ἀπὸ τὴν γεωργία, δειδροκομία, κηπουρικὴ, τὴν κτηνοτροφία, τὴν κτηνοτροφία, σιροτροφία κλπ. Καὶ θὰ δίνει γενικὲς πληροφορίες γιὰ τὰς προόδους πὺν σημειοῦνται γιὰ τὰ νέα φάρμακα, τὰ νέα ἐργαλεῖα κλπ).
- Γιὰ τὰ ὑδραυλικὰ κοινωφελῆ ἔργα τοῦ χωριοῦ, τῆς Κοινότητος ἢ τῆς Ἐπαρχίας.
- Γιὰ ζητήματα υγείας γενικά τοῦ χωριοῦ ἢ τῆς κοινότητος καὶ τῆς ἐπαρχίας ἢ προσωπικά γιὰ τὸν ἐπιστολογράφο (αὐτὸν ἢ τὰ μέλη τῆς οἰκογένειάς του).
- Γιὰ τὸν τρόπο κατασκευῆς ἢ προμηθείας ἐργαλειῶν, κάθε εἶδους.
- Γιὰ ζητήματα οἰκιακῆς οἰκονομίας καὶ γενικά ὁργάνωσης τοῦ σπιτιοῦ.
- Γιὰ τὶς σπουδὲς τῶν παιδιῶν του. (Κάθε πληροφορία γιὰ σχολεῖα, ὁργανισμοὺς, προσόντα κλπ).
- Γιὰ στρατολογικὰ ζητήματα (ὑποχρεώσεις τῶν παιδιῶν τους) καὶ
- Γιὰ κάθε ζήτημα πὺν θὰ μπορούσε νὰ δοθῇ πληροφορία ἀπὸ τὴν Ἀθήνα.

Οἱ ἐπιστολὲς πρέπει νὰ ἀπευθύνωνται :

Περιοδικὸ «ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ»

Τμήμα ἐξυπηρέτησεως τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ

Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9

Ἀ θ ἡ ν α ς

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Την Τρίτην 13 'Ιουνίου ο ύπουργός της Παιδείας κ. 'Αθανασιάδης—Νόδας προσεφώνησε εἰς Κουκλουτζάν τοὺς Βασιλεῖς μετὰ παρακάτω λόγια:

Μεγαλειότατε, Μεγαλειότατη,

Εἰς τὸ τέρμα τῆς μακρᾶς περιοδείας Σας, ἡ ὁποία ὥργασε μετ' εἰρηνικῇ χαρᾷ τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν τῶν πολυπαθῶν πληθυσμῶν τῆς Θράκης καὶ τῆς Μακεδονίας, ἀπὸ τοῦ τρίγωνον τοῦ "Ε-δρου, ἕως τὸ τρίγωνον τῶν Πρεσπῶν, αἰσθάνομαι τὴν υποχρέωσιν νὰ Σας ὑποβάλω τὰ πλέον εἰλικρινῆ συγχαρητήρια διὰ τὴν τόσο εὐτυχὴ πραγματοποίησιν τῶν ἱερῶν σκοπῶν τοῦ Βασιλικοῦ 'Εράνου. Τὸ ἐνδοξον πολεμικὸν ἔργον τοῦ 'Εθνικοῦ στρατοῦ, καλεῖται νὰ συνεχίσῃ ἐν εἰρήνῃ τὸ σχολεῖον, ἀλλὰ διὰ νὰ ἡμπορέσῃ τὸ σχολεῖον νὰ ἐπιτελέσῃ τὸν ὑψηλὸν του προορισμόν, πρέπει νὰ ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν, πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ καὶ ἠθικῶς καὶ ὁλικῶς. Διὰ τὴν ὁλοκληρώσιν τῆς ἰδέας τοῦ Σχολείου, βασικὴ καὶ ὁλικὴ προϋπόθεσις εἶναι ἡ ἀπόκτησις ὑγιεινῶν καὶ ἀνέναντι διδακτηρίων.

Ἡ πολεμικὴ συμφορὰ πού ἐπεσώρευσε τόσα καὶ τόσα θλίβερά ἐρείπια εἰς τὴν χώραν μας δὲν ἄφησε ἀθίκτα καὶ τὰ σχολεῖα μας. 'Απὸ τὰ κατερειπωθέντα σχολεῖα μας 400 ἀνέλαβε νὰ ἀνεγείρῃ ὁ ἔρανος τοῦ Βασιλέως, ἐπιστοποίησάμε δὲ ὅλοι μετὰ ποῖον γοργὸν ρυθμόν, μετὰ ποῖαν καλαισθησίαν καὶ μετὰ ποῖαν ἀσφάλειαν γίνεται τὸ ἔργον τοῦτο.

"Αὐτὰ ἀριστέρ'· Ἡ Βασίλισσα μιλάει στὰ παιδιὰ τῆς παιδοπόλεως πού μόλις ἐπέστρεψαν στὸ χωριό τους, τὰ "Αδαντα τῆς Θράκης.

Δεξιὰ: Οἱ Βασιλεῖς 'στὸ τραῖνο πού τοὺς πάει ἀπὸ τὴν 'Αλεξανδρούπολιν στὴν 'Ορεστιάδα.

Β' σειρά: 'Εκεῖ ψηλὰ στὰ σύνορα οἱ σημαῖες ἔχουν πρὸ γαλάζιου χρώμα σὰν κυματίζουν λὲς καὶ φτερουγίζουν ἀνάμεσά τους οἱ ψυχὲς ἐκείνων πού ἔπεσαν γιὰ νὰ τίς στήσουν.

Οἱ Βασιλεῖς φέρουν τὸ μήνυμα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς αἰσιοδοξίας στοὺς ἡρώικους ἀκρίτες μας.

Ἡ πολιτεία εὐγνωμονεῖ τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, ὁ ὁποῖος μετὰ μίαν προσωπικὴν Του χειρονομίαν, ἰδίως Του ἐμπνεύσεως, συνέδραμε τόσο σθεναρῶς τὴν σχολικὴν ἀνοικοδόμησιν εἰς στιγμὰς μάλιστα δυσκόλων οἰκονομικῶν διὰ τὸ Κράτος περιστάσεων.

Ἡ ἀγωγή ὁμως τῶν παιδιῶν μας καὶ τὸν κοριθαῖόν μας δὲν περιορίζεται στὸν τέσσαρας τοῖχους τοῦ σχολείου. Πρέπει νὰ τὰ παρακολουθώμεν καὶ ἔξω ἀπ' αὐτό. Ἡ σημασία τῆς ἐξωσχολικῆς ἀγωγῆς εἶναι πάντοτε μεγάλη, πολὺ δὲ περισσότερον εἰς τὰς ἀνωμάλους περιστάσεις πού περάσαμε καὶ περνάμε.

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα μετὰ τὴν ἐμφυτον στοργὴν πού ἔχει γιὰ τὸ παιδί καὶ μετὰ τὴν οἰκτιρὴν διορατικότητά πού τὴν χαρακτηρίζει διέκρινε τὴν σημασίαν τῆς ἐξωσχολικῆς ἀγωγῆς καὶ μὰς ἔδωκε τέλεια ὑποδείγματα ὁργανώσε-

ως τῆς, πρωτίτερα μετὰ τὰς παιδοπόλεις καὶ τώρα τελευταῖα μετὰ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ», ἕναν θεσμὸν νέον, ὁ ὁποῖος εὐκτεὸν θὰ ἦτο νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς ὅλην τὴν χώραν, διὰ νὰ καταστή ὁ κύριος παράγων τοῦ ἐκπολιτισμοῦ τῶν χωριῶν μας μετὰ τὴν διατήρησιν τῶν ἐθνικῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων καὶ μετὰ τὴν σύσφιξιν τῶν ψυχικῶν σχέσεων τοῦ χωριοῦ μετὰ τὰ ἀστικά κέντρα καὶ μετὰ τὴν πρωτεύουσαν.

Ἡ πολιτεία καὶ ἡ κοινωνία ὀφείλουσι χάριτας εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν, δι' ὅλα ὅσα ἐνέπνευσεν καὶ πραγματοποίησεν μετὰ τὴν καλωσύνην τῆς καρδιάς Της καὶ μετὰ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς Της ὑπὲρ τῶν Ἑλληνοπαίδων.

Θὰ ἦτο παράλειψις μεγάλη ἐὰν δὲν ἐξέφραζα τὴν στιγμὴν αὐτὴν θερμὰ συγχαρητήρια πρὸς τὰ ἀξίτιμα μέλη τῆς 'Επιτροπῆς τοῦ 'Εράνου καὶ τοὺς πολυτίμους συνεργάτας του μηχανικούς καὶ ἐντεταλμένους κυρίας, πού μετὰ ἱερὰν ἀφοσίωσιν καὶ διάπυσον ζῆλον εἰργάσθησαν καὶ ἐργάζονται διὰ τὸ ἔργον τῆς σχολικῆς ἀνοικοδομήσεως.

Μεγαλειότατε, Μεγαλειότατη. Οἱ μόχθοι Σας ὑπῆρξαν μεγάλοι ἀλλὰ ὁ σπόρος πού ρίχνετε πέφτει, καθὼς δι-επιστώσατε καὶ οἱ ἴδιοι, σὲ γόνιμη γῆ. Καὶ θὰ ἀνθίσῃ. Καὶ θὰ καρπίσῃ. Διὰ νὰ μὰς δώσῃ τὸν νέον 'Ελληνικὸν πολιτισμόν, ὁ ὁποῖος, εὐχόμεθα ὅλοι μας, νὰ μείνῃ εἰς τὴν 'Ελληνικὴν Ἱστορίαν μετὰ τὰ δικά Σας ὀνόματα. Ζήτω τὸ 'Ε-θνος, Ζήτω οἱ Βασιλεῖς.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Μέσα στα δημοτικά τραγούδια μας παρουσιάζεται όλη η Έλληνική ζωή με τις χαρές της, με τις λύπες της, με τις παλληκαριές της με τις λογής - λογής συγκινήσεις της. Πώς λοιπόν να ξεχάσει η λαϊκή Μούσα και τη θάλασσα; Πώς να ξεχάσει την πηγή από τόσες χαρές και λύπες, την άφορη από τόσες γενναίες πράξεις, το στοίχειο που προκαλεί τόσους ηρωισμούς; Πώς ο λαϊκός λυρισμός να μην ύμνησε το πέλαγο και τους θαλασσινούς;

Η θάλασσα αποτελεί ένα λυρικό στοιχείο στη δημοτική μας ποίηση ευχάριστο μαζί και τραγικό. Γύρω της πλέκονται σκηνές γοητευτικές και αληθινές τραγωδίες. Η επικροθάλασσα και πολυκυματούσα ξέρε συχνά να είναι σκληρή και δραματική. Μά ο λαός μας την τραγουδάει είτε του φέρνει τη χαρά, είτε του ξεχειλίζει την καρδιά και του κινεί τα δάκρυα.

Τόσο στα δίστιχα της στιγμής, όσο και στα μεγάλα και στα παλιά λαϊκά τραγούδια, η θάλασσα εμφανίζεται μαζί με όλη τη ζωή του λαού μας. Συχνά ζωγραφίζει τα αισθήματά του και άλλες φορές σέρνει μαζί της δράματα και περιπέτειες. Στα λαϊκά δίστιχα βρίσκουμε συχνά τέτοιες προσφωνήσεις στη θάλασσα.

Συνδυάζει λοιπόν συχνά ο λαός τα αισθήματά του με τη θάλασσα. Άλλες φορές πάλι παίζει και χορατεύει ο λαός στα τραγούδια του με το πέλαγο και με τους θαλασσινούς. Μά βλέπει ο λαός τη θάλασσα και με τραγική όψη. Γιατί η θάλασσα χωρίζει τους ζωντανούς, πνίγει τα παιδιά μας, ρουφά ζωές... Το πέλαγο αναφέρεται και στα μοιρολόγια και συχνά η θάλασσα αναφέρεται σαν ελεεινόπνιχτρα. Τραγωδίες και θλίψεις θαλασσινές γεμίζουν τα δημοτικά τραγούδια μας. Ο ζωντανός ο χωρισμός που «παρογορία δεν έχει» δημιουργείται από τη θάλασσα και ο θρήνος των «θαλασσοπνιγμένων» αυτή τη σκληρή έχει αφορμή.

Η θάλασσα όμως είναι και η αφορμή για να δείχθι το θάρρος και η ανδρεία. Η πάλη μαζί της δείχνει το παλληκάρι. Ο γέρο θαλασσινός πολεμά κάθε μέρα με αυτό το στοίχειο. Και το νικάει ή πνίγεται μέσα στον αγώνα ηρωικά.

Η αρχή αυτών των τραγουδιών πηγάζει όπως φαίνεται από αρχαίους ελληνικούς μύθους. Η μυθολογία αναφέρει κάτι τέτοιο για τον Αθηναίο ήρωα Θησέα. Έπειδή οταν πήγε στην Κρήτη ο Θησέας μίλησε αυστηρά στον Μίνωα και εξέφρασε αμφιβολίες αν ο Βασιλιάς της Κρήτης γεννήθηκε από τον Δία, ο Μίνως διέταξε τον Θησέα, αν αληθινά είναι γιός του Ποσειδώνα, να πέσει στη θάλασσα και να βρῆ το δαχτυλίδι του, που τόρριξε επί της οδού στα κύματα. Αμέσως ο Θησέας έπησε στη θάλασσα κι' ένα δελφίνι τον παρέλαβε και τον έφερε στο υποβρύχιο παλάτι του Ποσειδώνα. Εκεί η Αμφιτρίτη έδωσε στο Θησέα ένα γυρσο στεφάνι και κατόπιν τον έφερε άβλαβή στην επιφάνεια του νερού.

Όμοιος περίπου μύθος υπήρχε ακόμη στην αρχαία εποχή και για τον Τάραντα, τον Έλληνα ήρωα, που ίδρυσε την ομώνυμή του πόλη στην κάτω Ιταλία. Από αυτούς τους μύθους φαίνεται προήλθε και το ελληνικό λαϊκό τραγούδι του «Κοιμνητή», που υπάρχει σε πολλές παραλλαγές σε διάφορα μέρη της Ελλάδας.

Σε μια από τις παραλλαγές περιγράφεται ότι ο ήρωας Κωνσταντής καυχόθηκε στο Βασιλιά και στους γύρω άφεντάδες, ενώ γελτούσανε μαζί ότι μπορεί να περάσει κολυμπώντας πέρα - πέρα τη Μαύρη Θάλασσα.

Το τόλμημα ήταν αφάνταστο! Μά ο Κωνσταντής είχε πεποίθηση στον έαυτό του.

Ο Βασιλιάς, σαν τάκουσε, ξαφνιάστηκε και τού είπε ότι, αν πραγματικά περάσει κολυμπώντας τη Μαύρη Θάλασσα, θα τὸν κάνει γαμπρό του.

Ο Κωνσταντής αναλαβαίνει το τρομερό τόλμημα χωρίς δισταγμό. Και νά τι λέει το τραγούδι:

Ξενύθη ξαρματώθηκε
στη θάλασσα πηδάει.
Δώδεκα μίλια πέρασε
με γέλια με τραγούδια
κι' άλλα δώδεκα πήγαινε
με μαύρα μοιρολόγια:
«Θάλασσα πικροθάλασσα
και πολυκυματούσα
τόσες φορές σε πέρασα
με γέλια, με τραγούδια
και τώρα για το στοίχημα
βουλήθηκες να με πνίγεις».

Και ο Κωνσταντής έχασε πιά τις δυνάμεις του και πνίγηκε!
«Και κεί που πνίγη ο Κωνσταντής
παλάτι έθεμελιώθη
με το γυαλί, με το ψηφί
με το μαργαριτάρι».

Τα πιο τραγικά έργα της θάλασσας περιγράφονται στα μοιρολόγια. Εκεί δίνονται με φρικιαστικές ή με μεγαλόπρεπες εικόνες οι καταστροφές της.

Μά στα λαϊκά τραγούδια και στα μοιρολόγια περιγράφεται και πώς η θάλασσα τιμωρεί εκείνους που ζητάνε να μετρηθούν μαζί της. Γιατί η θάλασσα είναι δυνατή και μεγάλη. Στοιχείο παντοδυναμο και τρομερό!

Το τραγούδι του «Βοριά» δίνει ζωηρότατη αυτή την εικόνα της πάλης τῶ ανθρώπου με τα στοιχεία της θάλασσας. Σ' αυτό ο κύρ-Βοριάς παράγγειλε σ' όλα τα καράβια να μπουν στα λιμάνια γιατί θα φυσήξει και θα κάμη καταστροφές. Μά το καράβι του κύρ-Αντριά δεν φοβάται τίποτα. Και λέει ο κύρ-Αντριάς προκλητικά στο Βοριά:

«Δε σε φοβάμαι Κύρ-Βοριά
φυσήσης δε φυσήσης.
Τί έχω καράβι από καρυά
και τὰ κουπιὰ πυξάρι
έχω κι' άντένες μπρούτζινες
κι' ατσάλινα κατάρτια
κι' έχω και ναύτες διαλεχτούς
όλο άντρες τού πολέμου
κι' έχω κι' ένα ναυτόπουλο
που τούς καιρούς γνωρίζει,
κι' εκεί που στήνω μία φορά
την πλώση δε γυρίζω».

Ανέβηκε λοιπόν το ναυτόπουλο στο κατάρτι να ιδῆ τὸν καιρό κι' έφερε κακά μαντάτα. Και τώρα το τραγούδι δίνει θαυμάσια εικόνα της τρικυμίας που πλάκωσε:

«Βαρεία φουρτούνα πλάκωσε
και το τιμόνι τρίζει
Ασπρογιαλίζει η θάλασσα
σφυρίζουν τὰ κατάρτια
σκώνονται κύματα βουνά
χορεύει το καράβι,
σπηλιάδα τούρθε από τη μία
σπηλιάδα από την άλλη,
σπηλιάδα από τα πλωγιά τα.
κι' έξεσανιδώσε το.
Γίομισε η θάλασσα πανιά
το κύμα παλληκάρια,
και το μικρό ναυτόπουλο
σαράντα μίλια πάει!...».

Έτσι ο καπετάνιος, που θέλησε να τὰ βάλη με τα στοιχεία, τιμωρήθηκε και πήρε στο λαιμό του και το καράβι και το πλήρωμα.

Και δγάζει θησαυρούς, πετράδια άμέ-
(τρητα
κι' όσα δέν έχει δῆ ανθρώπου ματι!
Πάει στη στεριά και τρέχει στην κα-
(λύβα του,
μ' άντῆς καλύβα βλέπει ένα παλάτι!
Ζούσε εύτυχισμένος στο παλάτι του,
και πάντρεψε και γιους και θυγατέρα.
Κι' είχε για φίλους άρχοντες και πρίγ-
(κιτες,
κι' ήταν σά βασιλῆας, ώπου μια
(μερα,
κάποιος ζητιάνος χτύπησε την πόρτα
(του,
ζητώντας να του κάνη έλεημοσύνη.
Μ' αυτός τὸν άποπήρε, τὸν άποδίωξε!
μήτε λίγο ψωμάκι δέν τού δίνει!

Περνάει καιρός και το φτωχό τὸν ξε-
(χασε!
κι' όταν οι θησαυροί του είχαν τελέψει,
ξαναγυρίζει στο γιαλό με τη δαρκού-
(λα του
κι' άλλα μαργαριτάρια να ψαρέψῃ.
μ' άντῆς για θησαυρό ἡ μαργαριτάρι,
πετάει ξαφνιασμένος μέσ' στη θάρκα
(του
το πρώτο εκείνο το μεγάλο ψάρι!
Κι' έῖπε: «Ο Θεός τὰ πλούτη σουδωσε,
να τάχης για χαράν έλεημοσύνης.
Κι' ἤρσε ο Χριστός και χτύπησε την
(πόρτα σου
κι' εσύ μήτε ψωμάκι δέν τού δίνεις
και στάθηκες άχόρταγος κι' άτόχα-
(στος.
Μια τιμωρία τώρα σου άξίζει!...»
Κλαίει ο ψαράς και τού ζητάει συγ-
(χώρεση,
δμως το ψάρι στο γιαλό γυρίζει!
Κι' άδεια ο ψαράς τραβούσε πιά τὰ
(δῆχτα του,
κι' έγινε το παλάτι του καλύβι.
Κι' έτσι, από τὸν ψαρά να πάρη μά-
(θημα,
εκείνου που τὰ πλούτη του τὰ κρύβει...
Α. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΨΑΡΑΣ

Κι' ήταν ένας ψαράς με τη φαμίλια του,
φτωχός ψαράς, σε μία καλυβά ζούσε:
πήγαινε με την άσπρη τη θάρκουλ
(του,
κι' έπιανε λίγα ψάρια και πουλούσε.

Όπου ο Θεός μια μέρα τὸν λυπήθηκε
κι' έῖπε να τὸν βοηθήση τὸν καύμενο.
Κι' ένα πρωί, σαν τραοῖσε τὰ δῆχτα
(του,
ένα μεγάλο ψάρι ήταν πιασμένο!

Τόσο μεγάλο ψάρι! Ο γέρος τάχασε
κι' άμέσως μέσ' στη θάρκα το πετάει.
Τότε το ψάρι, άνοιγοντας το στόμα
(του,
μ' ανθρώπινη φωνή γλυκά μιλάει:

«Ψαρά! Είναι θέλημα Θεού! Από σῆ-
(μερα
τὰ δῆχτα σου πιά δε θα πιάνουν ψά-
(ρια!
Όσες φορές τὰ ρίχνεις μέσ' στη θά-
(λασσα,
χρυσά θα δγάζης και μαργαριτάρια.

Μόλις τούτα τὰ λόγια του τ' άπόσωσε,
πηδάει το ψάρι στο γιαλό και πάει!
Ρίχνει ο ψαράς γοργά—γοργά τὰ δί-
(χτα του...
κι' είναι βαρεία! Τραβάει και τρα-
(βάει!...»

Η ΑΣΠΡΗ ΓΑΤΑ

Γνωρίζετε την κυρία Λαμπαρδή; Είναι η γειτόνισά μας. Καμιά φορά κά-
νουμε ή μία στην άλλη μικροεκδουλεύ-
σεις και υποχρεωνόμαστε. Ίσα - ίσα
σήμερα το πρωί πήγαινα να της πώ
κάτι από μέρους της μητέρας. Μ' ε-
υχαρίστησε και μου έδωσε 15 χιλιάδες
που τις χρωστούσε, καθώς φαίνεται.
Έπειτα καθώς δίπλωνα προσεκτικά
τά τρία τάληρα στο πορτοφόλι μου
μου είπε:

— Φαντάσου, αγαπημένο μου παι-
δί, πόσο είμαι στενοχωρημένη. Η ω-
ραία μου άσπρη γάτα, χάθηκε. Δέ ξέ-
ρω τι άπόγινε. Στο φούρνο έβαλα μία
άγγελία για να μου τη φέρουν αν τη
βρουν. Εύκολα γνωρίζεται. Κάτασπρη
...κάτασπρη, ούτε μία πιτσιλιά από
άλλο χρώμα. Κακομοίρα μου ψιφίνα.
Είμαι τόσο λυπημένη! Θα δώσω 20
χιλιάδες άμοιδή σ' εκείνον που θα μου
τη φέρη.

Εγώ, για να σάς πώ την αλήθεια,
δεν θάδινω ποτέ 20 χιλ. για μία ψιφί-
να, όσο άσπρη κι' αν ήταν. Αλλά δε
μου πέφτει λόγος γι' αυτό, δεν είν'
έτσι;

Λοιπόν, νάσου και χτυπάει η πόρ-
τα. Πάω ν' άνοιξω. Ήταν μία γριού-
λα που κρατούσε ένα καλαθάκι.

— Η κυρία Λομπαρδή; ρωτάει.

— Δεν είναι εδώ κυρία. Χτυπήστε
πλάι, πρώτη πόρτα άριστερά.

— Χτύπησα, δεσποινίς, δεν είναι
κανείς. Έφερνα την άσπρη γάτα. Εί-
δα την άγγελία στο φούρνο.

Σκέφτομαι τότε: "Ας πάρω τι γά-
τα, θα την παραδώσω στη κ. Λομ-
παρδή μόλις γυρίσει. Θα χαρή τόσο!

Δίνω στην καλή γυναίκα ένα από
τά τρία τάληρα που μου έμπιστεύτη-
κε η κυρία Λομπαρδή το πρωί. "Ενα
τάληρο είναι υπεραρκετό, δεν είν'
έτσι; Και η κυρούλα φαίνεται ένθου-
σιασμένη. Άνοίγει το καλάθι της, ά-
φήνει τη ψιφίνα στο διάδρομο και
φεύγει.

Η ψιφίνα κουλουριάστηκε σε μία
καρέκλα. Πηγαίνω για να τη χαϊδέψω,
αλλά τί να δώ!... Δεν ήταν η ψιφίνα.
Ήταν μία γάτα άσπρη αλλά με μαύ-
ρα τα πόδια και την ουρά της.

Δεν είχα καλά - καλά συνέλθει από
την άπογοήτευσή μου, όταν χτυπάει
και πάλι η πόρτα. Αυτή τη φορά ή-
ταν ένα αγόρι. Βγάζει το κασκέτο του
με το δεξι χέρι πολύ εύγενικά. Με το
άριστερό κρατάει την κακομοίρα τη
ψιφίνα από το σβέρκο κι' έκεινη έξω
φρενών χτυπιέται, νιαουρίζει...

— Δεσποινίς, είπε το παιδί, βρήκα
αυτή την άσπρη γάτα, μα δεν είναι
κανένας πλάι στής κ. Λαμπαρδή.

Σκεφθίτε τι χαρά μου να μπορέσω
να διορθώσω τη γκάφα μου. Βεβαιώ-
νομαι πως το ζωο δεν έχει καμιά πι-
τσιλιά από άλλο χρώμα. Στριφογύρι-
ζε έτσι στα χέρια του άγοριού που
σου προξενούσε λύπη.

— Καλά μπορείτε να την αφήσετε
εδώ.

Το παιδί λευτερώνει τη γάτα που
τρισευτυχισμένη χώνεται κάτω από
μιά κασέλα. Δίνω τότε στο παιδί το
δεύτερο τάληρο της κ. Λαμπαρδή κι'

εκείνο φεύγει εύχαριστημένο. Περιμέ-
νω λίγο να ήρεμηση ή καυμένη ή ψι-
φίνα. Ύστερα από τόσες συγκινήσεις
φυσικό είναι να έχη έκνευρισθή λιγά-
κι. Τέλος την πλησιάζω, τη φωνάζω ο-
σο μπορώ πιο γλυκά και την κατα-
φέρνω να δγί από το καταφύγιό της.
Πάω να τη χαϊδέψω... "Ω! φίλοι μου!
Δεν ήταν η γλυκειά ψιφίνα! Ήταν
ένας άπαισιος αϊλουρος, ολόασπρος
είν' η αλήθεια, χωρίς ούτε μία πιτσι-
λιά, αλλά γρατσουνιάρης, κακός κι'
άγριος. Ήθελε να με σκίση με τα νύ-
χια του.

Μαντεύετε τη στενοχώρια μου. Ξα-
φνικά ο παλιό - αϊλουρος βλέπει τη μι-
σάνοιχτη πόρτα της τραπεζαρίας και
τρέχει προς τα εκεί. Τον ακολουθώ
τρομοκρατημένα. Κάνει δυο μεγάλους
πήδους, κουτροβαλάει ένα γυάλινο
βάζο, πιάνεται σ' ένα τραπεζομάντη-
λο, κι' εξαφανίζεται απ' το άνοιχτό
παράθυρο. Άναστέναξα μ' άνακούφι-
ση, κι' έκλεισα τα τζάμια. Καλά που
τον ξεφορτώθηκα! Ωρκίστηκα λοι-
πόν, να μη δεχθώ άλλες γάτες άσπρες
ή μαύρες. Άρκετά!

Μισή ώρα μετά, νέο χτύπημα στην
πόρτα, είναι ένας άνθρωπος που κρα-
τάει ένα παράξενο δέμα τυλιγμένο σε
μια πετσέτα. Κι' αυτός ζητάει την κ.
Λομπαρδή.

— Πλάϊ, του λέω, πρώτη πόρτα
δεξιά.

— Χτύπησα, δεσποινίς, αλλά δεν
με άκουσε κανείς. Έρχόμουν για να
φέρω την άσπρη γάτα.

Καταλαβαίνετε τι άδιάφορο ύφος
πήρα!

— Περάστε λίγο άργότερα.

— Μπα, δε θα μπορέσω να ξανάρ-
θώ. Κι' έπειτα αυτό το φτωχό ζωο, αν
δεν το περιποιηθούν, θα ζήση. "Ο-
τι το μάζεψα απ' το ποτάμι, μισο-
πεθαμένο από την πείνα και το κρύο.
Δε ξέρω τι να το κάνω. Μπα! θα το
ξαναρρίξω εκεί που το βρήκα.

Έκανε ένα δήμα για να φύγη. Τότε
την φώναξα. Καταλαβαίνετε δε μπο-
ρούσα να στείλω έτσι στον Άδη την
δύστυχη ψιφίνα. Και είδα πως ήταν

στ' αλήθεια πολύ κοντά στον Άδη το
κακόμοιρο το ζωο, όταν ο άνθρωπος,
λύνοντας τη πετσέτα του το άπόθεσε
πάνω στο χαλί. Χωρίς άνάσα σχεδόν,
μουσκεμένη ολόκληρη, με το τρίχωμά
της κολλημένο, κουλουριασμένη ένας
άψυχος σωρός, η ωραία ψιφίνα ήταν
άγνωριστη! Δίνω στον άνθρωπο το
τελευταίο τάληρο, ενώ σκεπτόμουν
πως όλα μαζί δεν έκαναν άκόμη παρά
15 χιλιάδες και η κυρία Λομπαρδή ή-
ταν έτοιμη να δώση 20 χιλ. άμοιδή.

Μόλις έφυγε ο άνθρωπος άρχίζω να
περιποιέμαι την ψιφίνα. Πριν απ' ό-
λα πρέπει να τη στεγνώσω, μετά να
τη ζεστάνω κι' έπειτα να της δώσω
λίγο γάλα. Μ' ένα ζεστό ρούχο τρί-
βω μαλακά το ύγρό τρίχωμα, τρίβω...
σκουπίζω... "Ω! έντελώς άδύνατο να
νιώσετε την άγανάκτησή μου. Όσο
σκουπίζα, το τρίχωμα, γινόταν όλο
και πιο γκρίζο, και το ρούχο μου εί-
χε γίνει άσπρο.

Αυτή η βρεγμένη γάτα είχε κάνει
ένα μπάνιο από άσβεστόνερο! Σαν
τέλειωσα την τουαλέττα της... είδα
πως ήταν μία όμορφη, γκρίζα γά-
τα με πιτσιλιές καφετίες, πολύ χαρι-
τωμένη, μα που δεν έμοιαζε διόλου με
την ψιφίνα!

Αν το θέλη κι' η μαμά θα την κρα-
τήσω για να τσακώνη τους ποντικούς.
Αλλά αυτό δε μ' έμποδίζει νάμαι πολ-
λύ στενοχωρημένη. Τώρα, αν κανένας
από σάς βρή μία ωραία γάτα κατά-
σπρη, χωρίς καμιά πιτσιλιά από άλ-
λοιώτικο χρώμα, φέρτε τη γρήγορα!
Αλλά περιττό να χτυπήσετε εδώ, δε
μ' ενδιαφέρουν πια οι άσπρες γάτες.
Πηγαίνετε την κατευθείαν στην κ. Λομ-
παρδή. Είναι πλάϊ, πρώτη πόρτα δε-
ξιά! Θα σάς δώση μία καλή άμοιδή...
Ναί... πρώτη πόρτα δεξιά...

K. P.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΜΕΤΑΞΥ ΦΙΛΩΝ

— Ό ο άδελφός μου, ξέρεις, είναι το
δεξι χέρι του προϊσταμένου του.

— Μπα; "Ωστε ο καυμένος ο προϊστά-
μενός του είναι άνθρωπος;
(Έστάλη από την Άνθη Κρίνου)

ΟΙ ΚΩΔΩΝΟΚΡΟΥΣΙΕΣ

Μαμά: Γιατί χτυπάει η καμπάνα,
άραγε, Μίμη;

Μίμης: Μα, καυμένη, δεν το ξέρεις;
Γιατί τραβάει ο παπάς το σχοινί.

(Έστάλη από τον Σαβ. Βλαχόπουλο
Θεσσαλονίκη)

ΤΕΡΑΤΟΛΟΓΙΕΣ

— Στο άλμα επί κοντώ το ύψος 3 μ.
και 80, που λές, δεν είναι τίποτα. Στην
πατρίδα μου οι άθληταί μας πηδούν τόσο
ψηλά, ώστε ξεπερνούν και τα τηλεγραφικά
σύρματα.

— Αυτό δεν είναι τίποτα. Στη δική μου
πατρίδα οι άθληταί πηδούν τόσο ψηλά
ώστε για να κατέβουν πάλι κάτω στη γή
χρησιμοποιούν... άλεξήπτωτα!

ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΦΑΛΑΚΡΑ

"Ενα κοριτσάκι καθόταν στα γόνατα
του θείου της, που ήταν φαλακρός.

— Μου έπιτρέπετε να μετρήσω τις
τρίχες της κεφαλής σας; ρώτησε γελαστά
το κοριτσάκι.

— Μα μου φαί... παιδί μου, πως
δεν θα τα καταφέρεις, είπε ο θείος.

— Ού! Έκανε η μικρή με ύπερπόνευ-
ξη να μετρώ ως τα δέκα!...

ΣΕ ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ:

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα χαιρετᾷ, εὐτυχισμένη, τὰ Ἑλληνόπουλα, πού, χάρις στίς φροντίδες τῆς, ξαναγυρίζουν στὰ χωριά τους.

Τὸ ἀπόγευμα τοῦ περασμένου Σαββάτου, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ἐπαναπατισμοῦ τῶν παιδιῶν τῶν Παιδοπόλεων Ἀττικῆς, ἐγίνε στὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου μιὰ συγκινητικὴ τελετὴ, στὴν ὁποία ἔλαβον μέρος 3.800 παιδιά τῶν παιδοπόλεων, μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τῶν Ἀθηνῶν, πρόσκοποι καὶ ὁδηγοί.

Στὴν τελετὴ παρέστησαν ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα, ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος, οἱ πριγκίπισσες, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδων, οἱ ὑπουργοὶ Παιδείας καὶ Προνοίας, οἱ Ἀρχηγοὶ τοῦ Ἐπιτελείου, οἱ ἐκπαιδευτικὲς ἀρχὲς καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι. Ἐπίσης χιλιάδες πολιτῶν εἶχαν συγκεντρωθῇ στοὺς γύρω χώρους.

Πρὸ τοῦ Μνημείου δρισκόταν ἡ ἡ Πανγυμνασιακὴ χορωδία καὶ ἡ μουσικὴ τοῦ στρατοῦ καὶ στὴν πλατεία τοῦ Μνημείου τὰ παιδιά τῶν Παιδοπόλεων. Στὴν Λεωφόρο Ἀμαλίας εἶχαν παραταχθῇ τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα καὶ τὰ Γυμνάσια.

Μετὰ τὴν ἀφίξη τῆς Βασιλικῆς Οικογενείας ἀνεκρούσθη ὁ Ἑθνικὸς ὕμνος καὶ ἀμέσως ἓνα σάλπισμα ἔδωσε τὸ σῆμα τῆς ἐνάρξεως τῆς τελετῆς. Δυσὶ παιδιά τῶν Παιδοπόλεων, ἓνα ἀγόρι καὶ ἓνα κορίτσι ἀπηύθυναν τὸ παρακάτω προσκλητήριον γιὰ τὰ ἀρπαγέντα παιδιά:

Προσκλητήριον τῶν ἀρπαγέντων παιδιῶν

Α. ΦΩΝΗ: Ἐδῶ μπροστὰ ἀπὸ τὸ Μνημεῖον αὐτῶν πού θυσιάστηκαν γιὰ τὴν λευτερίαν, τὰ παιδιά πού γυρίζουν στὰ ἐλεύθερα χωριά τους, προσκαλοῦν καὶ στέλνουν τὸν χαιρετισμὸν τους στὰ Ἑλ-

τὰ παιδιά τῶν παιδοπόλεων ἐξέφρασαν τὴν εὐγνωμοσύνην τους στὸ στρατὸ καὶ στὴ Βασίλισσα

ΚΑΙ ΜΙΑ ΕΝΤΟΝΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΠΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΚΡΑΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΧΘΕΝΤΩΝ

ληνόπουλα πού ἀρπάχτηκαν καὶ ζοῦν σὲ ξένες χώρες.

Β. ΦΩΝΗ: Μαζί σας ὅρι σκονταί καὶ τὰ παιδιά τῶν Ἀθηνῶν, μὰ καὶ ὅλα τὰ παιδιά τῆς Ἑλλάδος, ὅσα κατοικοῦν μέσα στὰ σύνορα τῆς χώρας αὐτῆς κι' ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα πού ζοῦν ἐλεύθερα σὲ φιλικὲς χώρες, βρίσκονται αὐτὴ τὴ στιγμὴ μὲ τὴ σκέψη μαζί σας καὶ σὰς χαμογελοῦν.

Α. ΦΩΝΗ: Οἱ μανάδες σας, σὰς ζητοῦν. Τὰ χωριά σας, θέλουν ν' ἀκούσουν πάλι τὰ γέλια σας καὶ νὰ δοῦν τὰ παιγνίδια σας.

Β. ΦΩΝΗ: Τὰ Ἑλληνικὰ βουνά, τὰ λαγκαδία καὶ οἱ ρεμματιές, τὰ ἀκρογιάλια καὶ τὰ νησιά, καλοῦν τὰ Ἑλληνόπουλα πού ἀσπύχτηκαν.

Α. ΦΩΝΗ: Ἡ Φλώρινα ρίνα, ἡ Καστοριά καὶ ἡ Βούρμπανη, καλοῦν τὰ παιδιά τους.

Β. ΦΩΝΗ: Οἱ μανάδες τοῦ Κιλκίς καὶ τῆς Πυρσόγιαννης, τῆς Κοζάνης καὶ τῶν Γρεβενῶν, ζητοῦν τὰ παιδιά τους.

Α. ΦΩΝΗ: Ἡ Δράμα καὶ τὸ Ἀνταρτικό, οἱ Σέρρες καὶ οἱ Φιλιάτες, θροντοφωγοῦν σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη: Θέλου-με τὰ παιδιά μας.

Β. ΦΩΝΗ: Ἐκεῖ ψηλὰ ἀπ' τὸ Τρίδουνο καὶ τὸ Ἀσπρονέρι, τὴ Λεύκη καὶ τὴ Λυκόρραχη, ἀκούγονται οἱ φωνές τῶν μανάδων: Τὰ παιδιά μας. Πού εἶναι τὰ

παιδιά μας;

Α. ΦΩΝΗ: Μανάδες ἀπ' τὰ Τρίκκαλα, τὴ Νάουσα, τὴν Καρδίτσα, τοὺς Μεταξάδες, τὴ Βέρροια καὶ τὴν Καβάλλα, μὲ δάκρυα στὰ μάτια, τείνουν τὰ χέρια τους καὶ ζητᾶνε τὰ παιδιά τους.

Β. ΦΩΝΗ: Δὲν ἀκούτε τίς φωνές ἀπ' τὸ Κόττα, τὰ Λαδάρα, τὴ Βυσσινιά, τ' Ἀμπελάκια, τὴ Ζιάτα καὶ τὴ Λειά; Εἶναι οἱ μητέρες πού ζητᾶνε τὰ παιδιά τους.

Α. ΦΩΝΗ: Ἀπ' τίς πόλεις καὶ τὰ χωριά τῆς Ἑλλάδος, ἀπ' τὰ βουνά καὶ τὰ λαγκαδία, τὰ ποτάμια καὶ τίς ρεμματιές, τ' ἀκρογιάλια καὶ τὰ νησιά, ἀκούγεται μιὰ φωνή: Θέλουμε τὰ παιδιά μας.

Β. ΦΩΝΗ: Θέλουμε τὰ παιδιά μας, φωνάζουν οἱ Ἑλληνίδες μητέρες. Θέλουμε τ' ἀδελφία μας, φωνάζουν τὰ παιδιά τῆς Ἑλλάδος.

Α. ΦΩΝΗ: Αὐτὴ ἡ φωνὴ ἄς περάσῃ πεδιάδες καὶ ὄρη, πελάγη καὶ ὠκεανούς κι' ἄς ἀκουσθῇ στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης.

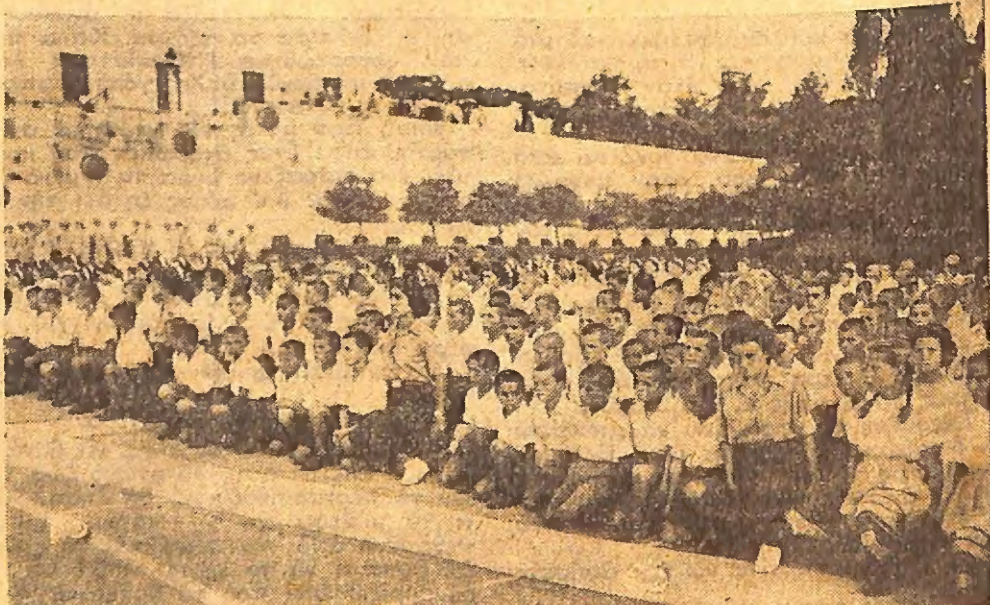
Β. ΦΩΝΗ: Ὅλοι σεῖς οἱ Λαοί, πού ζητε ἐλεύθεροι πάνω σ' αὐτὴ τὴ γῆ, ἀκούστε τὴ φωνὴ τῆς Ἑλλάδος πού ζητάει τὰ παιδιά τῆς.

Α. καὶ Β. ΦΩΝΗ: Θέλουμε τὰ παιδιά μας, θέλουμε τ' ἀδελφία μας.

Μετὰ ἓνα παιδί τῆς Παιδοπόλεως ἀπηύθυνε τὸ παρακάτω μήνυμα, ἐνῶ κατέθετε στεφάνι ἀπὸ φύλλα δάφνης στὸ μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου:

Μήνυμα τῆς Παιδοπόλεως

Δέξου τὸ δάφνινον στεφάνι πού εὐ-

Γονατισμένα τὰ Ἑλληνόπουλα παρακαλοῦν τὸν Θεὸ νὰ γυρίσῃ στὴν ἀγαπημένη Πατρίδα τίς 28 χιλιάδες ἀδελφία τους πού ἀρπάχτηκαν ἀπ' τοὺς συμμορίτες.

λαδικά προσφέρουμε σέ Σένα, "Άγνω-
στέ μας "Έλληνα Στρατιώτη.

Είνε ποτισμένο με τὰ δάκρυα όλων
τῶν μαρτύρων τῆς Πατρίδας μας. Δά-
κρυα τῆς λύπης γι' αὐτοὺς ποὺ πέ-
σανε, δάκρυα εὐγνωμοσύνης γιὰ τὶς
νίκες, ποὺ μᾶς δίνουν τὸ δικαίωμα
νὰ γυρίσουμε στὰ ἐλεύθερα χωριά
μας.

Είνε ἡ ταπεινὴ προσφορὰ τῶν παι-
διῶν τῶν Παιδοπόλεων σέ Σένα "Α-
γνώστε.

Ἐσὺ ὅμως ποὺ συμβολίζεις σ' ὅλα
τὰ μέρη τοῦ κόσμου τὴ θυσία γιὰ τὰ
μεγάλα ἰδανικά, σήκω ἀπὸ τὸν τάφο
σου καὶ φώναξε ν' ἀκουστῇ ἡ φωνὴ
σου μακριὰ στὰ πέρατα τῆς γῆς. Μιὰ
φωνὴ ἀναγκτήσεως καὶ διαμαρτυρί-
ας γιὰ τὸ μεγάλο ἀμάρτημα τοῦ Παι-
δομαζώματος.

Γι' αὐτὸ τὸ ἀμάρτημα ποὺ εἶναι ἡ
περιφρόνηση τῆς θυσίας σου. Γιὰ τὸ
ἀμάρτημα ποὺ θαραίνει ὄχι μόνον ἐ-
κείνους ποὺ τὸ ἔκαναν, ἀλλὰ κι' ἐκεί-
νους ποὺ ἀδιαφόρησαν σ' αὐτό.

Παιδιά ὅλου τοῦ κόσμου ἀκούστε
τὴ φωνὴ αὐτῆ. Εἶνε ἡ φωνὴ τῶν πα-
τέρων σας καὶ τῶν ἀδελφῶν σας ποὺ
ἔπασαν στὴ μάχη γιὰ τὴν Ἐλευθερία
καὶ τὸν Πολιτισμό.

Σὰς καλεῖ νὰ διαμαρτυρηθῇτε γιὰ
τὸ ἔγκλημα ποὺ ἐξετελιζεῖ τὸ αἷμα
ποὺ χύθηκε...

Παιδιά ὅλων τῶν ἐλευθέρων Λαῶν
ποὺ ζῆτε ξένοιαστα στὸ πατρικὸ σας
σπίτι.

Σκεφθῆτε ὅτι 28.000 παιδιά σὰν
ἐσὺς ἀρπάχτηκαν με τὸν πιὸ ἀγριο
τρόπο ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας
τους... Σκεφθῆτε ὅτι ζοῦν ἐδῶ καὶ
τρία χρόνια μέσα στὰ συρματοπλέγ-
ματα σὲ ξένες χώρες.

Προσευχηθῆτε με μᾶς σήμερα γιὰ
νὰ τοὺς δώσῃ ὁ Θεὸς πίστη καὶ ὑ-
πομονή.

Καὶ δώστε μαζί με μᾶς ὅλη τὴ δύ-
ναμη τῆς ψυχῆς σας σὲ κείνους ποὺ
ἀγωνίζονται γιὰ τὴν ἐπιστροφή τῶν
ἀδελφῶν μας στὴν πατρικὴ τους γῆ.

Σὲ Σένα Μητέρα καὶ Βασιλίσσα
μας ἐμεῖς τὰ παιδιά σου, ποὺ ἔσωσες
ἀπὸ τὸ χαμὸ δίνουμε τὴν ἱερὴ ὑπό-
σχεση πὼς ἀγρυπνοῦν θὰ σταθοῦμε στὸ
πλευρὸ σου, ἔτοιμοι νὰ ὑπηρετήσουμε
τὴν Πατρίδα στους ἀγῶνες τῆς. «Τοῖς
κείνων ρήμασι πειθόμενοι».

Ἐκ μέρους τῶν μαθητῶν τῶν σχολεί-
ων τῆς Πρωτεύουσας ἀποκριθῆτε τὰ
παιδιά τῶν παιδοπόλεων ἑνὰς μαθητῆς
με τὰ παρακάτω λόγια :

Τὴν ἱερὴ αὐτὴ στιγμή ποὺ ἀποτε-

λεῖ τὸν λυτρωτικὸν ἐπίλογον τῆς τρα-
γωδίας τοῦ ἔθνους μας, ποικίλα συν-
αισθήματα πλημμυρίζουν τὴν ψυχὴν
μας. Συναισθήματα θαυμασμοῦ καὶ
ὕπερφανείας πρὸς τὸν ἔθνικόν μας
στρατὸν, ὁ ὁποῖος, γνήσιος φορεὺς
καὶ διερμηνευτὴς τῶν αἰώνιων ἀξιών
καὶ ὑψηλῶν ἰδεῶδων, ἀπέδειξε ὅτι τὸ
Ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ψυ-
χὴ εἶναι ταυτόσημα με τὴν ἐλευθερία
καὶ τὸν πολιτισμόν. Ἀπέδειξε ἀκόμα
ὅτι ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἀρετὴ δὲν εἶναι
μόνον ἰδανικὸν ἀλλὰ καὶ δῶμα γιὰ
τὸν Ἕλληνα, ὅπως δῶμα εἶναι καὶ ἡ
δημοκρατία, ἡ ὁποία στηρίζεται στὴν
ἐλευθερία τῆς σκέψεως καὶ στὴν κοι-
νωνικὴ δικαιοσύνη καὶ ὄχι σὲ ἀτμό-
σφαιρα σκοτεινὴ καὶ καταπιεστικὴ,
μέσα στὴν ὁποία κινούνται μάζες ὑ-
ποταγμένες στὴ δουλικότητα.

Ἡ Ἑλληνικὴ νεολαία εὐγνωμονεῖ
τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν καὶ δίδει τὴν
ὑπόσχεσιν «ἄμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολ-
λὼ κάρρονες».

Συναισθήματα εὐγνωμοσύνης, σεβα-
σμοῦ καὶ ἀγάπης αισθανόμεθα πρὸς
τὴν ἡρωϊκὴν μας βασίλισσα, ποὺ στὴ
δεινὴ περιπέτεια τῆς φυλῆς μας ὑ-
ψώθηκε σὲ σύμβολο καὶ ἰδέα, ἐξεπρο-
σώπησε τὴν «Μητέρα Ἑλλάδα», ἐγλύ-
κανε με τὴ στοργὴ τῶν πόνο τῶν ὁρ-
φάνων καὶ ἀνακούφισε με τὴν παρη-
γοριά τὴ δυστυχία. Σήμερα εὐρίσκει
δικαίωση τῶν κόπων τῆς καὶ ἐπιβάλ-
λεται στὴν παγκόσμια συνείδησι με
τὴν ἠθικὴ τῆς ὑπεροχῆ καὶ ἀνθρωπι-
στικῆς τῆς δράσης.

Συναισθήματα χαρᾶς, διότι ἐπέστη ἡ
στιγμὴ, ἀγαπητὰ μας ἀδελφια, νὰ ἐ-
νανεώθετε στὸν πατρικὸ σας σπῆτι,
ἐρειπωμένο ἀλλὰ προσφιλέ. Σὰς ἀ-
ποχαιρετοῦμε καὶ σὰς κατευδύνουμε.
Παίρνοντας τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ
στὸ χωριὸ σας ἔχετε πάντα ὑπ' ὄψει
σας, ὅτι ἡ ζωὴ ἀνήκει στοὺς τολμη-
ροὺς καὶ ὅτι τόλμη καὶ θυσία εἶναι
ἡ μοῖρα τῆς φυλῆς μας. Εἴμαστε ὁ
λαὸς τῆς θυσίας καὶ τὸ πεπρωμένο
μας νὰ φυλάξῃ πάντα Θεριοπύλες.

Πάντα ριζωμένοι στὰ βράχια αὐτὰ
θὰ δείχνουμε τὸ δρόμο στὴν ἀνθρωπό-
τητα πρὸς τὴν ἀρετὴ. Πολλὲς φορὲς
ἡ ἱστορία καθαρὰ δείχνει, ὅτι ἠθι-
κὲς καὶ πνευματικὲς κατακτήσεις καὶ
νίκες τῆς ἀνθρωπότητας ἀμφισδητή-
θηκαν.

Καμμιὰ ὅμως παράβασις τῶν ἀν-
θρωπιστικῶν ἀντιλήψεων δὲν στιγμα-
τίστηκε καὶ καταδικάστηκε, ὅσο τὸ
ἀνελεύθερο παιδομάζωμα.

28.000 Ἑλληνόπουλα κατακρατοῦν-
ται μακριὰ μας σὲ ἑνα περιβάλλον ἡ-

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος
καὶ ἡ πριγκίπισσα Σοφία παρακολου-
θοῦν τὴν τελετὴ.

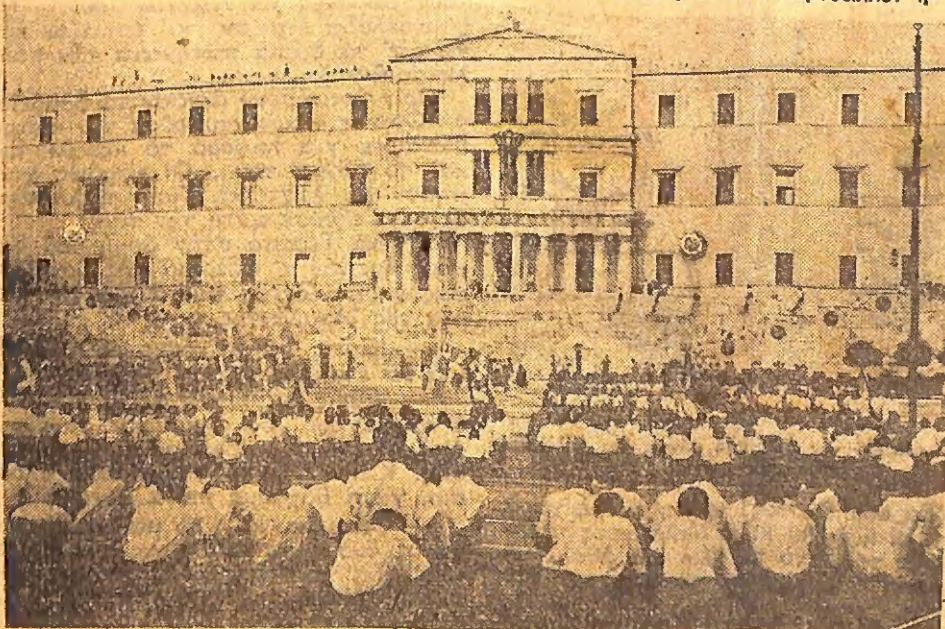
Ἐνας μικρὸς τρῶφιμος παιδοπόλεως καὶ
ταῖς τελετῇ στὸ Μνημεῖο τοῦ "Α-
γνώστου Στρατιώτη.

θικῆς καὶ πνευματικῆς ἀποσυνθέσεως.
Ἡ Ἑλληνικὴ νεολαία γίνεται τὴ στιγ-
μὴ αὐτὴ κατήγορος καὶ στιγματίζει
τὶς χώρες ποὺ σὰν ἐχθρὲς τῆς ἐλευ-
θερίας, προσπαθοῦν νὰ ἐπιβάλλουν
δύαμι τὶς ἰδέες τους στὰ παιδιά ποὺ
ἀρπάξαν.

Τραγικὴ εἰρωνεία ν' αὐταποκα-
λοῦνται δημοκρατίες καὶ νὰ κρατοῦν
σκλάβους. Πλανῶνται, ἀν πιστεύουν,
ὅτι τοὺς δίνουν αὐτοὶ τὴν εὐτυχία,
διότι ἀγνοοῦν, ὅτι «τὸ εὐδαίμον τὸ ἐ-
λεύθερον». Ἀλλὰ τὴ στιγμή αὐτῇ τοῦ
ἀποχωρισμοῦ μας θὰ πρέπει νὰ δια-
κρυῶμε πρὸς τοὺς ἐλευθέρους λα-
οὺς, ὅτι ἐμεῖς, οἱ ἐλεύθεροι πολῖται
τῆς αὔριου, θεωροῦμεν αὐτοὺς ἠθι-
κῶς ὑπευθύνους διὰ τὴν χαλαρὰν ὑ-
ποστήριξιν τῆς ἐθνικῆς μας αὐτῆς ὑ-
ποθέσεως, διότι ἡ ὑπόθεσις τῶν 28.
000 παιδιῶν δὲν εἶναι ὑπόθεσις Ἑλ-
ληνικὴ. Εἶναι ὑπόθεσις πανανθρώπι-
νη. Τὸ κριτήριον τῆς ἱστορίας δὲν ἔ-
σται ἀπαλλάξῃ καὶ αὐτοὺς τῆς εὐθύνης.

Γυρίστε στὸ χωριὸ σας με τὴν ἐλ-
πίδα καὶ τὴν αὐτοπεποίθησι καὶ ἀρ-
χίστε νὰ ἀναστυλῶντε τὰ ἐρείπια.
Ἡ σκέψις μας θὰ εἶναι πάντα μαζί
σας Στὸ καλὸ ἀδελφια μας.

Τέλος, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀ-
θηνῶν κ. Σπυρίδων, ἀπηύθυνε δέση
γιὰ τὴν ἀπόδοσι τῶν 28.000 παιδιῶν
ποὺ ἀρπάχτηκαν ἀπὸ τοὺς συμμορί-
τες καὶ ἡ σεμνὴ τελετὴ ἐτελείωσε με
θερμότατες ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῆς Α.Μ.
τῆς Βασιλίσσης, τῆς Μᾶνας ὅλων τῶν
Ἑλληνόπουλων, ποὺ ἐμπνεύσθηκε καὶ
ἔφερε εἰς πέρας τὸ ἔργο τῶν Παιδοπό-
λεων, σώζοντας ἀπὸ τὸ θάνατο ἢ τὴν
ἀρπαγὴ τὰ παιδιά τῆς Ἑλλάδας.

Γενικὴ ἀποψὴ τῆς πλατείας ὅπου τὸ Μνημεῖο τοῦ "Αγνώστου Στρατιώτη, τὴν
στιγμὴν ποὺ γίνεται ἡ δέση ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδωνα γιὰ
τὴν ἐπιστροφή τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδας.

Ἡ Νεραΐδα τοῦ δάσους κι' ὁ Ἀγριόχοιρος

Β'.

«Ὅλα εἶχαν ἀλλάξει σὰν ἀπὸ μαγεία στὸ παλάτι τοῦ βασιλιά «Ἰάσου, ὅστε ἀπὸ τὸ γυρισμὸ τῆς Νεραΐδας τοῦ δάσους κοντὰ στοὺς γονεῖς της. Ἡ Ἀταλάντη τὸ γέμισε ἥλιο καὶ ἀνοιξη μὲ τὴν ὁμορφιά της καὶ τὴ ζωντανιά της. Μὰ εἶχε κρατήσει στὸ χαρακτήρα της μέσα κάτι τ' ἀτίθασσο καὶ περήφανο ἀπὸ τὴ ζωὴ της ἀνάμεσα στὰ ζαρκαδία καὶ τὰ θεριά τῶν Ἀρκαδικῶν βουνῶν... Ὁ περήφανος αὐτὸς χαρακτήρας τὴν ἔκανε νὰ μὴ δείχνῃ ποτὲ τὰ αἰσθήματά της καὶ νὰ ζῇ κάθε στενοχώρια της μοναχά. Γι' αὐτὸ μ' ὅλο πὺρ ἐνίωθε σὰν φυλακισμένο ἀγρίμι μὲς' στὰ παλάτια τὰ πατρικά, τὸ χαμόγελο ἀστραποβολοῦσε πάντα στὰ μάτια της καὶ στὰ χεῖλιά της. Naί, ἦταν ἐλεύθερη, νὰ γυρίζῃ στὰ δάση, νὰ κυνηγᾷ, νὰ σκοτώνῃ θεριά, ὅπως τῆς τὸ εἶχε τάξει ὁ βασιλιάς, καὶ κανεὶς δὲ φοβόταν γιὰ τὴ ζωὴ της, γιατί ἦταν ἡ πιὸ ἑξακουστὴ κυνηγίτρα καὶ κανένας θεριὸ δὲν τὴν ἔφθανε ὅταν ἔσκιζε τὰ πυκνὰ δασοτόπια. Μὰ ἡ κοπέλλα δὲν ἤθελε νὰ πεικραῖνῃ τοὺς γονεῖς της καὶ νὰ τοὺς φεύγῃ συχνά. Μόνο ὅταν προκῆρυσσαν ἄθλους ἐπίσημα οἱ ἐλληνικὲς πολιτείες δὲ δάσταγε ἡ Ἀταλάντη στὸν πειρασμὸ καὶ ζητοῦσε τὴν ἀδεια ἀπ' τὸν πατέρα της γιὰ νὰ πάρῃ μέρος κι' αὐτῇ. Μὲ τίς νίκες ποὺ κέρδιζε πάντα στοὺς πανελλήνιους αὐτοὺς ἄθλους κι' ἀγῶνες ἡ Ἀταλάντη ἀπόκτησε φήμην μεγάλη.

Ἐξαφνα ἦρθε τὸ μήνυμα πὺς οἱ ἥρωες τῆς Ἑλλάδας θὰ παίρνανε μέρος σ' ἓνα κυνήγι ποὺ εἶχε ὁργανώσει ὁ Μελέαγρος, τὸ βασιλόπουλο τῆς Καλυδῶνας. Ἐνας φοβερὸς ἀγριόχοιρος, λέει, ποὺ φώλιαζε στὸν Ἀράκυνθο ρήμαζε κάθε τόσο τοὺς Αἰτωλικούς κάμπους. Ἡ ἀνάσα τοὺς ἔβγαίνει σὰ μιά γλώσσα φωτιάς κι' ἀπὸ ὅπου περνοῦσε ἀναβαν πυρκαϊές... Τὰ δόντια του ἦταν μυτερά σὰν ξυράφια καὶ μ' αὐτὰ ξερρίζωνε τὰ φυτὰ καὶ τὰ δέντρα καὶ σπάραζε τὰ κοπάδια καὶ τοὺς βοσκούς.

Ἐμπαινε στ' ἀθέριστα στάχια καὶ τὰ κατέστρεφε, σκόρπιζε κι' ἔκαιγε τίς χρυσᾶς θυμωνιᾶς στ' ἀλώνια καὶ παίρνοντας σβάρνα τ' ἀμπέλια τσαλαπατοῦσε κι' ἔσπαζε τὰ κλήματα... Συχνὰ χυμοῦσε καὶ στὰ χωριά καὶ κομμάτιαζε τοὺς ἀνθρώπους. Κανένα δόκανο, καμιὰ παγίδα δὲν ἦταν ἀρκετὰ δυνατὴ γιὰ νὰ πιάσῃ καὶ νὰ κρατήσῃ τὸν Καλυδῶνιο κάπρο. Κοντάρια συνηθισμένα δὲν τὸν τρυποῦσαν, σαῖτες δὲν περνοῦσαν τὸ χοντρὸ του πετσί... Γεμάτοι τρομάρα οἱ ἀνθρώποι κλείνονταν στὰ τεῖχη, κλειδομαρῶνόνταν μέσα στὶς καστρόπορτες καὶ κινδύνευαν νὰ πεθάνουν ἀπὸ τὴν πείνα ἂν δὲν ἐξολόθρευαν γρήγορα τὸ φρικτὸ θεριό.

Πολλοὶ ἥρωες ἔτρεξαν πρόθυμοι ὅταν πῆραν τὸ μήνυμα τοῦ Μελέαγρου. Τὰ λευκὰ παλᾶτια τοῦ βασιλιά Οἰνέας, γέμισαν λεβεντιά. Τὸ ἓνα καλλίτερο ἀπὸ τ' ἄλλα τ' ἀσύγκριτα παλλη-

κάρια. Ἀνάμεσά τους ἦταν ὁ Ἰάσωνας, οἱ Διόσκουροι, τὰ δίδυμα ἀδέρφια τῆς ὥραίας Ἑλένης, ὁ Ἀθηναῖος, ὁ Θησεύς, ὁ Πηλέας καὶ τόσο ἄλλοι.

Ἀρματωμένοι, περήφανοι, ζηλευτοί, μιά χαρὰ νὰ τοὺς βλέπτης, περίμεναν ἀνυπόμονα νὰ δοθῇ τὸ σύνθημα.

Τὴν παραμονὴ τῆς μεγάλης μέρας καθὼς ἐτοιμάζονταν νὰ καθίσουν στὸ τραπέζι, ἀπόμειναν μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό. Στὸ κατώφλι τῆς αἰθουσας φάνηκε ἓνα ψηλὸ λιγερόκορμο κορίτσι ἀρματωμένο σὰν ἄντρας... Στους ὤμους της εἶχε δοξάρι ὀλόχρυσο καὶ φαρέτρα γεμάτη σαῖτες ἀστραφτερές. Στὸ χέρι κρατοῦσε κοντάρι. Φοροῦσε χιτῶνα κοντό, ἀνοιχτὸ στὰ πλάγια, γιὰ νὰ μὴν ἐμποδίζῃ τὴν κόρη στὸ τρέξιμο κι' οἱ ξανθὲς της μπούκλες ἔπεφταν στὴν πλάτη της κυματίζοντας σὰν τὰ ὄριμα στάχια στ' ἀγέρι.

— Ἡ Ἀρτεμὴ! φώναξαν οἱ ἥρωες κι' ἔκαμαν νὰ πέσουν στὰ γόνατα. Γιατὶ πῆραν τὴν κόρη γιὰ τὴ θεὰ κυνηγίτρα.

— Μὲ λὲν Ἀταλάντη, εἶπε σεμνὰ ἡ κοπέλλα.

— Ἡ Νεραΐδα τοῦ δάσους! Ἡ Νε-

Στὸ κατώφλι τῆς αἰθουσας φάνηκε ἓνα ψηλὸ λιγερόκορμο κορίτσι...

ραΐδα τοῦ δάσους! φώναξαν μὲ χαρὰ τότε οἱ κυνηγοὶ κι' ὁ Μελέαγρος παίρνοντας τὴν ἀπὸ τὸ χέρι τὴν ἔβαλε νὰ καθίσῃ δίπλα στὸν πατέρα του τὸν Οἰνέα.

— Ἡρθα νὰ κυνηγήσω μαζί σας τὸν ἀγριόχοιρο, εἶπε ἡ Ἀταλάντη ἀπλά.

— Καλῶς ὦρες, κῆρη μου, εἶπε

ὁ γέρο Οἰνέας μ' ἓναν τρυφερὸ τόνο στὴ φωνή του. Ὁ πατέρας σου εἶναι παλιὸς μου φίλος κι' ὅσο γιὰ τὴν τέχνη σου ἔχουμε ἀκουστὰ πὺς μαθήτεψες στὸ σχολεῖο τῆς βασιλίσσας τοῦ Λόγγου.

— Naί, ὅ,τι ξέρω στὴν Ἀρτεμὴ καὶ στὶς Νύμφες της τὸ χρωστῶ, ἀποκρίθηκε ἡ νεά.

Τὰ παλληκάρια ἐνθουσιάστηκαν μὲ τὸν ἐρχομὸ τῆς νεραΐδας τοῦ δάσους. Μόνο δυὸ βασιλόπουλα ἀλαζονικά καὶ περήφανα, θειοὶ τοῦ Μελέαγρου, πειραχτήθηκαν μὲ τὴν παρουσίᾳ της.

— Δὲν κάθεται μὲ τίς ἀδελφές τοῦ Μελέαγρου, εἶπεν ὁ ἓνας στὸν ἄλλον, νὰ μάθῃ τὸν ἀργαλεῖο καὶ τὴν ρόκα;

— Ἐτοί μούρχεται νὰ μὴν πάρω μέρος σ' αὐτὸ τὸ κυνήγι, εἶπε κι' ὁ δεῦτερος, ποὺ τὸ θεωροῦσε ντροπὴ νὰ συγκυνηγήσῃ κι' ἴσως νὰ νικηθῇ ἀπὸ μιά κοπέλλα.

Ὁ Μελέαγρος π' ἀκουσε τὰ λόγια τοὺς γύρισε κι' εἶπε θυμωμένος:

— Δὲν παίρνουμε κανένα μὲ τὸ στανιό. Ὅποιος φοβάται εἶναι καιρὸς νάβρῃ κάποια πρόφαση νὰ ξεφύγῃ.

Οἱ δυὸ νέοι δὲν εἶπαν θέβαια λέξη. Καμώθηκαν πὺς δὲν εἶχαν νιώσει γιὰ τοιοῦς ἔκανε αὐτὸ τὸν ὑπαινιγμὸ ὁ Μελέαγρος.

Κατὰ τὰ χαράματα, ξεκίνησαν γιὰ τὰ δάση. Ἦταν ὥραιο τὸ θέαμα! Τόσοι ἥρωες, ὥραιοι καὶ δυνατοί, ἀρματωμένοι, ἄλλοι μὲ βαριὰ ὅπλα, ἄλλοι μόνον μὲ τόξο καὶ βέλη, ἄλλοι μὲ ἀκόντιο, κι' ἄλλοι μ' ἓνα κοντὸ μυτερὸ μαχαίρι. Ὁ ἥλιος ἀστραφτε πάνω στὰ χάλκινα κράνη κι' ἔκανε τίς ἀσπίδες καὶ τοὺς θώρακες νὰ λαμπροκοποῦν. Τὰ θαμνόκλαδα ἐτρίζαν κι' ἔσπαζαν κάτω ἀπ' τὰ βαριὰ πατήματα τῶν παλληκαριῶν.

Πρὶν ξεκινήσουν ὥρισαν τὸ βραβεῖο. Ὅποιος πρωτοχτυποῦσε τὸν κάπρο θάπαιρνε γιὰ λάφυρο τὸ κεφάλι του καὶ τὸ δῆμα του... Οἱ καρδιές χτύπησαν μὲ λαχτάρα. Ποιὸ παλληκάρι δὲ φιλοδοξοῦσε αὐτὴν τὴν τιμὴ;

Σ' ἓνα ξέφωτο στὴν ἀρχὴ τοῦ δάσους ἔμειναν τ' ἀδέρφια τῆς βασιλίσσας γκρινιάζοντας πάντα γιὰ τὴν παρέα τῆς Ἀταλάντης.

— Ἐμεῖς θὰ μείνουμε ἐδῶ εἶπαν, γιὰ νὰ ἐτοιμάσουμε τὸ φαγητό.

— Ἐμεῖς πάμε γιὰ ἀνίχνευση εἶπε ὁ Μελέαγρος. Θὰ βγάλουμε τὸ θεριὸ ἀπὸ τὴ φωλιά, μόνο νάχετε τὸ νοῦ σας. Καὶ νάναί τὸ γεῦμα σας πλούσιο, γιατί θάχουμε πείνα μεγάλη...

— Θὰ μείνω κι' ἐγὼ μαζί σας εἶπε στοὺς δυὸ γυναικαδέλφους τοῦ ὁ Οἰνέας. Τὰ γόνατά μου δὲ μὲ βαστοῦν πιά... Μένεις μαζί μου, Ἀγκαίε, γύρισε κι' εἶπε σ' ἓναν παλιὸ τοῦ φίλου, βασιλιά μιάς γειτονικῆς πολιτείας. Μοῦ εἶπες πὺς ἔχεις φέρεи τὸ πιὸ μυρωδάτο κοστί. Δὲ θάναί καλὸ νὰ τὸ

ΟΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

“Όλα τὰ παιδιά πού πηγαίνουν σχολείο, μόνον πού τούς έρχόταν στην σκέψη ότι πλησίαζαν οί διακοπές, έννοιωθαν άμέτρητη χαρά. Με άνυπομονησία ήτρουσαν μιά — μιά τις ήμέρες πού περνούσαν καί ύπολόγιζαν εκείνες πού έμεναν άκόμη.

Τώρα, όμως τὰ μαθήματα τελείωσαν, οί διαγωνισμοί έγιναν, οί διακοπές ήρθαν. “Όσοι πήραν καλά άποτελέσματα από τις εξετάσεις έςζούντωναν από χαρά, ενώ εκείνοι πού έμειναν μετεξεταστέοι, αισθάνονται σαν κάποιο σύννεφο νά σκιαζή τις ήμέρες τών διακοπών τους. “Αρά γέ, σκέπτονται, θά τὰ καταφέρω τον Σεπτέμβριο νά περάσω στην άλλη τάξη;». Καί έτσι, μέσα στά παιχνίδια τους καί τις άλλες τους ασχολίες, καί θάρχεται πού θά τους θυμίζει ότι δεν είναι έν τάξει, δηλητηριάζοντας τους τή χαρά.

“Αν πής καί γιά τούς άλλους, εκείνους, δηλαδή, πού έμειναν στην ι-

δια τάξη; Αυτοί είναι καί άν είναι. Τις πρώτες μάλιστα ήμέρες, μετά τ' άποτελέσματα, έννοιωθαν μιά δυνατή ντροπή νά τούς πλακώνη καί νά τούς κόβη κάθε όρεξη γιά κάθε τι. Τό μυαλό τους διαρκώς άπασυνλείτο πώς νά βρῇ τρόπους γιά νά άνακοινώσουν στο σπίτι, στούς συγγενείς, στα άλλα γνωστά τους, παιδιά τὸ θλιβερό γι' αὐτούς γεγονός. Έννοείται: “Αντίο χαρά!

Τώρα, θά μοῦ πῆτε, γιατί τὰ γράφομε αὐτά, καί, μάλιστα, στην «Θρησκευτική Στήλη»;

Δέν είναι δύσκολο νά τὸ καταλάβη κανείς.

Τὸ θέμα μας καί ἡ εποχή τών διακοπών μας ἀναγκάζει νά υιλήσωμε γι' αὐτό. Σε τόσες συνέχειες τί είχαμε εξετάσει; Τὸ θέμα τῆς χαρᾶς, καί ιδιαιτέρως, εκείνο πού μας άπασχόλησε, ἦταν νά ιδούμε πώς ἡ χαρά μας θά γίνῃ μονιμώτερη.

Καί τώρα, νά, σάν ἐπιβεβαίωση αὐτῶν πού γράψαμε ἔως τώρα, ἔρχονται τὰ άποτελέσματα τών διαγωνισμῶν καί τών εξετάσεων. “Όσοι κοπίασαν κάπως καί δεν υπέκυψαν στὸν πειρασμό ν' άφίσουν τὴν ετοιμασία τους γιά τὰ μαθήματα πρὸς χάριν ἐνὸς παιχνιδιῶν ἡ μιάς ὁμορφῆς συντροφιάς, αὐτοί, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν χαρά πού έννοιωσαν ἀκούοντας τὰ εὐχάριστα γι' αὐτοὺς άποτελέσματα, ἔχουν τὴν δυνατότητα νά ἀπολαύσουν ξέγνοι

στοι κάθε χαρὰ πού θά τούς προσφέρουν οί καίριαίτικες διακοπές.

Ενῶ οί άλλοι, ὅσοι δεν είχαν τὴ δύναμη νά παρατηθῶν ἀπὸ μιά μικρὴ εὐχαρίστηση ἐνὸς παιχνιδιῶν, ἡ ἀπὸ καίτι άλλο πού τούς άρεσε ἐκείνη τὴν ὥρα πεοισσότερο ἀπὸ τὸ διάδασμα, αὐτοί θά ἔχουν τῶς μαυρισμένη τὴν καρδιά τους.

Είναι, λοιπόν, ἡ δεν είναι, καί αὐτὸ μιά ἀπόδειξη ότι, γιά νά ἐξασφαλίσῃ κανείς μονιμώτερη χαρά, ἀξίζει νά θυσιάσῃ καίτι ἀπὸ μιά πρόσκαιρη εὐχαρίστηση;

Καί καίτι άλλο. Θά ρωτήσετε, ἴσως, αὐτὰ τί σχέση ἔχουν με τὸ πρότυπο πού ἔχουμε βάλει ἐμπρὸς μας, τὸν Χριστό; Μά, δεν είπαμε ότι σὲ όλα μας θά πρέπει νά βασίζεμε ἐμπρὸς μας ὡς πρότυπο τὸν Χριστό; “Ε, λοιπόν, μπορεῖτε νά φαντασθῆτε τὸν Κύριό μας, ὅταν ἦταν μικρὸς σάν καί ἐσάς, ὅτι στο Σχολεῖο του, ἀπὸ ἀμέλεια ἡ τεμπελιά, θά ἔσμενε μετεξεταστέος ἡ στην ἴδια τάξη;

“Ο Πάτερ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΣΗΜ.: “Όσα παιδιά θά ἤθελαν νά ρωτήσουν καίτι σχετικό με τὰ θέματα πού θίγει ἡ «Θρησκευτική Στήλη» ἡ ὁτιδήποτε άλλο, ἄς γράψουν στην ἐξῆς διεύθυνση: ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ» ΓΙΑ ΤΗ «ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ» ΟΔΟΣ ΗΡΩΩΝ ΤΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ 9 ΑΘΗΝΑΣ.

δοκιμάσουμε μ' ἓνα μεζεδάκι ζεστό.

— Μά τὸν “Όλυμπο, ἔχεις δίκη, εἶπε ὁ “Αγκαῖος κι' εἶπε στοὺς δούλους του ν' ἀποθέσουν στὸν ἴσκιο μιᾶς λεύκας τ' άσκι πού κρατοῦσαν στοὺς ὤμους.

Οί κυνηγοί είχαν μοιραστή σὲ δυὸ συντροφίες καί σκαρφάλωσαν, στὸν “Αράκυνθο ἀπὸ δυὸ κατευθύνσεις. Τὸ κεντρικὸ ἀνηφορικὸ μονοπάτι πῆρε ὁ Μελέαγρος με τὴν “Αταλάντη. Γύρισαν ὅλο τὸ πρωῒνὸ στὶς πλαγιές καί τὰ μονοπάτια γυρεύοντας τὸ θηρίο. Χτυποῦσαν τὰ τύμπανα καί βροντολαλοῦσαν οί σάλπιγγες. Μὲ τὸν ἦχο τους ἐσμιγαν οί φωνές καί τὰ χουγιαχτὰ τών παλληκαριῶν. Τέλος ἐρεθίστηκε τὸ θηριὸ ἀπὸ κείνο τὸ σάλαγο δγῆκε ἀπ' τὴ μονιά του καί κατηφόρισε κατὰ τὴν πλαγιά. “Ασπρος ἀφρὸς ἔτρεχε ἀπ' τ' άγριεμένο μουςούδι τοῦ ζώου, τὰ μάτια του ἄφηναν μανιασμένες φωτιές. “Απ' τὸ μούγκρισμά του ἀντιλαλοῦσαν οί λόγγοι.

Στὰ ριζὰ τοῦ “Αράκυνθου ὁ γέρο Οἰνέας μὲ τὸν “Αγκαῖο, γύριζαν τὸ σπληνάντερο πού ετοίμαζαν γιά μεζὲ στὴ σούβλα. Οἱ δυὸ γκρινιάρηδες ἀδερφοί τῆς βασιλίσσας ἀναβαν άλλες φωτιές παρατέρα με τούς ἀνθρώπους των.

— Λοιπόν, δοκιμάζουμε τὸ κρασάκι, τί λές; ρώτησε ὁ Οἰνέας.

— Καί βέβαια, φίλε μου, καί θά δῆς πὼς δεν λῶω ὑπερβολές. Οὔτε οί Θεοί τοῦ “Ολύμπου δεν ἔχουν τέτοιο πιστό.

— Μὴ βάξης γιά φύλλου πήδημα τούς Θεούς στοὸ στόμα σου, εἶπε ὁ Οἰνέας. “Εκείνοι μᾶς δίνουν καί τὸ κρασί καί τὰ πάντα.

Γέλασε μ' ἀσέβεια ὁ “Αγκαῖος.

— Τί σχέση ἔχουν μ' αὐτὰ οί Θεοί, εἶπε. “Ας εἶναι καλά τ' άμπελάκια μου. “Ελα φέρε τὴν κούπα σου. Θά πῆς;

— “Αν θέλουν οί Θεοί. πίνω ἓνα δά-

χτυλο, εἶπε ὁ βασιλιάς.

— “Ω, καλά, ρώτησέ τους ἐσύ, ἀφού ἐπιμένεις, γέλασε ὁ “Αγκαῖος. “Εγὼ μιά φορά, εἶτε θέλουν, εἶτε δε θέλουν, θά τὸ πῶ τὸ κρασάκι μου. Στὴν ὑγεία σου, Οἰνέα. Τί λές θά τὸ πῶ ἡ ὄχι;

— Πολλὰ μποροῦν νά συμβοῦν στὸν ἄνθρωπο, φίλε μου, στοὸ διάστημα πού χρειάζεται γιά νά πάῃ ἓνα ποτήρι ἀπὸ τὸ χέρι στοὸ στόμα.

“Ο “Αγκαῖος κούνησε εἰρωνικά τὸ κεφάλι, σὰ νάθελε νά πῇ πὼς ὁ φίλος του ἦταν ἀδιόρθωτος καί σῆκωσε τὸ ποτήρι. Μά τότε ἀκούστηκε μιά κραυγὴ τρομερή.

— Τ' άγριογούρουνο!

Οἱ ὑπηρετές παράτησαν τις φωτιές, ἄλλοι πῆραν τὰ ὄπλα καί ἄλλοι σκαρφάλωσαν τὰ δέντρα. “Ο “Αγκαῖος ἄφηκε στὴ γῆ τὸ ποτήρι ἀνέγγιχτο κι' ἔκαμε ν' ἀρπάξῃ τὸ κοντάρι πού ἦταν πλάι του. Μά δεν πρόφτασε. Τ' άγριογούρουνο χύμηξε ἐπάνω του με τὰ δόντια του ἐξω ἀπ' τὸ στόμα...

“Αξαφνα φάνηκε ἀπ' ἀντίκρου ὁ Μελέαγρος με τὴν “Αταλάντη καί πίσω οί άλλοι ἀνιχνευτές. Γοργόφερη ἡ κόρη τοῦ δάσους ξεπέρασε τούς συντρόφους τῆς καί βλέποντας τὸ μεγάλο κίνδυνο τοῦ “Αγκαῖου καί τών άλλων πέταξε τὸ κοντάρι τῆς στοὸ θηριό. Μπήχτηκε στοὸ δεξί του ὤμο, τὴν ὥρα πού πῆγαινε νά σπαράξῃ τὸν “Αγκαῖο, καρφώθηκε κι' ἔμεινε ἐκεῖ σάν κοντάρι σημαίας. Φρένιασε ἀπὸ τὸν πόνο καί παρατώντας τὸ θῦμα του, γύρισε νά ξεσκίση τὴν κόρη. Μά τότε τὸ βασιλόπολο τῆς Καλυδῶνας δρέθηκε μ' ἓνα πήδημα ἀνάμεσα στην κοπέλλα καί στοὸ θηριό. Ζῶο καί κυνηγὸς κυτάχτηκαν μιά στιγμὴ κι' ὁ Οἰνέας τρόμαξε γιά τὸ γιό του. Μά ὁ Μελέαγρος πέταξε τὸ κοντάρι πού βρῆκε κατάστηθα τὸ θηριό. “Αντιστάθηκε λίγο, ἔκαμε νά ξαναχυμῆξῃ τρικλίζοντας μᾶ στοὸ τέλος κυλίστηκε ἄψυχο πάνω στα ματωμένα χορτάρια.

— Γειά σου Μελέαγρε, φώναξε τότε ὁ μεγάλος του θεῖος. Σκότωσες τὸ θηριό. Τὸ βραβεῖο εἶναι δικό σου.

— “Η τιμὴ τῆς νίκης δεν εἶναι δική μου, εἶπε ὁ Μελέαγρος. “Εγὼ ἀποτέλειωσα μόνο τὸν κάπρο πού πρώτη τὸν πλῆγωσε ἡ “Αταλάντη.

— Ψέμματα, λές, εἶπε ὁ δεῦτερος θεῖος του. “Εσύ χτύπησες πρώτος. Σε εἶδα ἐγὼ με τὰ μάτια μου.

“Η Νεραΐδα τοῦ δάσους δεν καταδέχτηκε αὐτὲ νά διαμαρτυρηθῇ γιά τὴν ἀδικία. Σῆκωσε περήφανα τὸ κεφάλι κι' ἔκαμε νά φύγῃ.

— Στάσου τῆς φώναξε στενοχωρημένος ὁ Μελέαγρος. Τὸ δέρμα καί τὸ κεφάλι τοῦ κάπρου εἶναι δικά σου. “Όλοι οί ἥρωες κι' ὁ πατέρας μου πρώτος πρώτος, μποροῦν νά τὸ μαρτυρῇσουν πὼς ἐσύ χτύπησες πρώτη τὸ θηριό.

— Δεν χρειάζεται ἡ μαρτυρία τους εἶπε ἡ “Αταλάντη. Τὸ ξέρω ἐγὼ καί μοῦ φτάνει. Δὲ νιάζομαι γιά βραβεῖα.

— “Όχι, ὄχι, τὸ τρόπαιο εἶναι δικό σου, ξανάπε ὁ Μελέαγρος κι' ἔδωσε προσαγῇ στοὺς ἀνθρώπους του νά γδάρουν τὸ ζῶα καί νά φέρουν τὸ δέρμα καί τὸ κεφάλι στην κόρη πού τάχε κερδίσει.

Μά ἡ Νεραΐδα τοῦ δάσους δεν πρόσμενε τὴν ἐκτέλεση τῆς διαταγῆς. Χαιρέτησε τὸ Μελέαγρο καί τούς άλλους ἥρωες κι' ὕστερα τινάζοντας πίσω τὸ κεφάλι περήφανα γύρισε κι' ἔφυγε σὲ λαφίνα μέσα ἀπ' τὸ λόγγο...

Οἱ ἥρωες τὴν κοιτοῦσαν με θαυμασμό, ὥσπου χάθηκε σάν ἐξαίσιο, ὄνειρο. Καί τότε ὠρκίστηκε μέσα τὸν ὁ καθέννας νά κάμῃ τ' ἀδύνατα δυνατὰ νά τὴν πάρῃ γυναικα του.

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

Στὸ άλλο φύλλο θά τελειώσουμε με τὸ μῦθο γιά τὸ γάμο τῆς “Αταλάντης πού ἔχει κι' αὐτὸς τὴν παράξενη ἱστορία του.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ο Θάνατος μαθαίνει τι είναι τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ νόμοι

— Παπού, ήθελα ἀπὸ μέρες τώρα νὰ σὲ ρωτήσω κάτι: Τί παναπή «σύνταγμα», ἀλήθεια; Δὲ θέλω νὰ πῶ τὸ σύνταγμα τοῦ στρατοῦ, αὐτὸ τὸ ξέρω, Ἀλλὰ μού φάνηκε πὼς τὸ αὐτὶ μου πήρε πολλές φορές αὐτὴ τὴ λέξη, ὅταν κουβεντιάζουν οἱ μεγάλοι.

— Οἱ μεγάλοι κουβεντιάζουν γιὰ πολλά πράγματα πού δὲν εἶναι γιὰ τὰ παιδιά, γιατί εἶναι ἀκόμη μικρά καὶ δὲν καταλαβαίνουν, εἶπε χαμογελώντας γαλήνια ὁ παπούς.

— Ἀν νομίζεις, παπού, πὼς δὲν ἔφτασε ἀκόμη ὁ καιρὸς νὰ μού ἐξηγήσης, δὲν ἐπιμένω. Ἐσὺ ξέρεις καλύτερα!

— Ὅχι, Θάνο μου, θὰ σοὺ τὸ ἐξηγήσω, γιατί εἶναι κάτι πού ἀκόμη κι' ἓνα μικρὸ παιδί μπορεί νὰ τὸ καταλάβῃ. Εἶχες τὴ μεγάλη τύχη νὰ γεννηθῇς σὲ μιὰ ἀληθινὰ ἐλεύθερη χώρα, καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ καταλάβῃς ἀπὸ νωρὶς ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα πού κάνουν τὸ μεγαλεῖο της. Τὸ ὅτι ἡ Ἑλλάδα ἔχει ἓνα «σύνταγμα» πού ὅλοι τὸ σέβονται καὶ τὸ τηροῦν, εἶναι κάτι πού πρέπει νὰ κάνῃ τοὺς πολίτες της νὰ εἶναι ἀληθινὰ περήφανοι.

— Ὡστόσο δὲν μού ἐξηγήσες τί εἶναι τὸ σύνταγμα.

— Ἀν ἀνοίξεις ἓνα λεξικό, Θάνο μου, στὴ λέξη «σύνταγμα» θὰ δῇς γραμμένο: τὸ σύνταγμα εἶναι θεμελιώδης νόμος τῆς Πολιτείας.

— Πῶ, πῶ τὴ δύσκολη φράση, παπού! Διόλου δὲν τὴν καταλαβαίνω!

— Μὰ ἂν τὴν καταλάβαινες, τότε... τί ἀνάγκη νὰ στὴν ἐξηγήσῃς; Τώρα ὅμως θὰ δῇς τί εὐκόλο πράγμα εἶναι, Θάνο! Αὐτὸν τὸν τελευταῖο καιρὸ, μίλησαμε ἀρκετὲς φορές γιὰ νόμους, γραφτοὺς κι' ἀγραφτοὺς. Ἐλπίζω νὰ κατάλαβες τί εἶναι ὁ νόμος καὶ σὲ τί χρειάζεται.

— Naί, παπού, μού εἶπες καὶ τὸ κατάλαβα πολὺ καλὰ, πὼς οἱ νόμοι κανονίζουν ὅλες τὶς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων. Τὶς ἐξωτερικὲς τοὺς σχέσεις, αὐτὲς πού φαίνονται. Κατάλαβα ὅτι πούλας, ἀγοράσεις, νοικιάσεις ἓνα σπίτι ἢ ἓνα κτῆμα, γράφεις τὴ διαθήκη σου, υἱοθετεῖς ἓνα παιδί, ἐλευθερὰ μὲν, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὸ νόμο. Τώρα αὐτὸ, μεταξὺ μας δηλαδή, δὲν τὸ καταλαβαίνω! Πὼς ἐλευθερὰ καὶ σύμφωνα μὲ τὸ νόμο; Ἡ τὸ ἓνα ἢ τὸ ἄλλο πρέπει νὰ γίνονται!

— Μπα! Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὸ καταλάβῃς. Πες ὅτι πούλῃς ἓνα χτήμα τοῦ κύρ Δημήτρη, ὁ ἓνα ἑκατομμύριο δραχμές. Ὁ κύρ Δημήτρης μού δίνει ἑξακόβιες χιλιάδες καὶ πάει καὶ παίρνει τὸ χτήμα μου. Ἐγὼ τοῦ λέω «Ἐξόφλησέ με πρώτα!», ἐκεῖνος μού λέει: «Ἀργότερα! Δῶς μου γιὰ τὴν ὥρα τὸ χτήμα καὶ μὲ τὸν καιρὸ σὲ ἐξοφλῶ!» Ἐ-

γὼ λέω: «Ὅχι... Ἡ θὰ μού τὰ δώσης ὅλα, εἰδεμὴ τὸ χτήμα τὸ κρατῶ ὡς νὰ ἐξοφλήσης!» «Μὰ σοῦ δώσα ἀρκετὰ, κύρ-Τέλη!» «Τὰ θέλω ὅλα, ἀμα ἐξοφλήσης, δικό σου εἶναι τὸ χτήμα!» Ποιὸς ἔχει δίκιο;

— Ξέρω γώ; ἔκανε ὁ Θάνατος.

— Νὰ ὅμως πού ὑπάρχει ὁ νόμος πού λέει πὼς ὁ κύρ Δημήτρης γιὰ νὰ πάρῃ τὸ χτήμα πρέπει νὰ δώσῃ ὅλο τὸ τίμημα, ἔχτὸς ἂν κάναμε ἰδιαίτερη συμφωνία μὲ χαρτί.

— Ἀ! Καταλαβαίνω! φώναξε ὁ Θάνατος.

— Θέλεις κι' ἄλλο παραδείγμα; Νοικιάζω ἓνα σπίτι στὸν κύρ Μήτσο. Σὲ λίγο ἔρχεται καὶ μού λέει: «Χάλασαν τὰ κεραμύδια, κύρ Τέλη. Τί θὰ γίνῃ;»

«Ξέρω γώ, κύρ Μήτσο μου;» τὸν λέω. «Ἐσὺ κάθῃσαι μέσα! Φτιάστα!» «Μὰ τὸ σπίτι εἶναι δικό σου, κύρ Τέλη μου!» Ποιὸς ἔχει δίκιο, Θάνο;

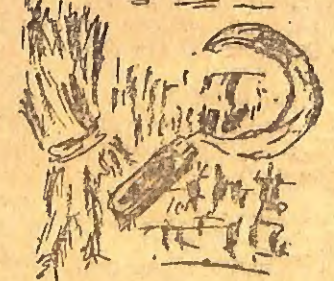
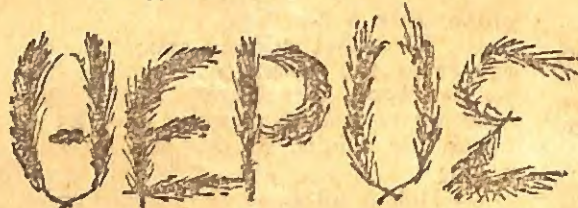
— Ξέρω γώ; εἶπε ὁ Θάνατος. Ἀναλόγως!

— Ἐρχεται ὁμοῦ ὁ νόμος καὶ λέει πὼς τὰ κεραμύδια πρέπει νὰ τὰ διορθώῃ με δικά του ἐξοδα ὁ ἰδιοκτῆτης. Ἔτσι, ὅταν νοικιάζω τὸ σπίτι μου, ξέρω τί ὑποχρεώσεις ἔχω, καὶ ζητάω ἀνάλογο νοίκι...

— Τώρα καταλαβαίνω!... φώναξε ὁ Θάνατος. Τί θαυμάσιο πράγμα νὰ ζῇς σὲ μιὰ χώρα πού ὅλα τὰ κανονίζουν οἱ νόμοι...

— Naί... Οἱ νόμοι σὲ προστατεύουν γιατί εἶναι δίκαιοι.

Στίχοι ἀναγνωστῶν

Ἐπέρασε κι ἡ ἀνοιξη ἡ τόσο λατρευτὴ,
ἐπέρασε μὰ ἄφησε ἓνα συμπληρωτὴ:
τὸ θέρος μὲ τὶς ζέστες του
μὰς ἔφθασε καὶ πάλι.
Στὶς θάλασσες καὶ στὰ βουνὰ πάνε μικροὶ μεγάλοι
νὰ ἀπολαύσουν τὶς χαρές,
νὰ δροσιστοῦν λιγάκι.
ἀπ'τὰ νερά τῆς θάλασσας ἢ κατ'ἀπ'τὴ δεντράκι.

Τὸ δρέπανό του, ὁ γεωργὸς τοιμάζει καὶ τὸ φτιάρι
πρῶτ' πρῶτ' πιὰ ξεκινᾷ γιὰ τὸ μεστὸ σιτάρι
καὶ εἶναι τώρα ὀλημερίς μὲς στὸν ζεστὸ ἀέρα.
Οἱ κόποι του πού πέρασε πληρώνονται μιὰ μέρα!

Γιὰ τὸ φτωχὸ τὸ γεωργὸ, τί ἀπέραντη εὐτυχία
νὰ χαίρεται τοὺς κόπους του μακριὰ ἀπ' τὴ δυστυχία!

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΕΛΙΔΑΚΗΣ
Μαθητὴς Σεβαστοπ. Σχολῆς

Δὲν τοὺς ἔφτιασε ἓνα μονάχα ἄνθρωπος μὲ τὸ μυαλό του, ἀλλὰ πάρα πολλοὶ μαζί. Δὲν τοὺς ἔφτιασε μιὰ μονάχα γενιά, παρὰ πάρα πολλές γενιές. Οἱ νόμοι κλείνουν μέσα τους τὴ γνώση, τὴν πείρα, τὸν πολιτισμὸ ἀλάκρως τῆς ἀνθρωπότητας... Καλὴ τύχη ἡ πολιτεία πού ἔχει καλοὺς νόμους! Ἐκεῖ κι' ὁ πιὸ ἀδύνατος δρίσκει προστασία. Ἐκεῖ κι' ὁ πιὸ κακὸς, γίνεται ἀνίκανος νὰ βλάψῃ... Ποιὸς ὁμοῦς φτιάχνει τοὺς νόμους, Θάνο;

— Μά... ἡ πολιτεία... Τὸ κράτος!

— Σωστὰ εἶπες καὶ τὰ δυὸ μαζί... Κράτος καὶ πολιτεία εἶναι τὸ ἴδιο πράγμα. Τὸ κράτος ὁμοῦ δὲν εἶναι κανένας ἄνθρωπος... Πὼς φτιάχνει τοὺς νόμους;

— Πού θέλεις νὰ ξέρω ἐγώ, παπού;

— Βλέπεις; Χρειάζεται ἓνας νόμος πού νάναί πιὸ σπουδαῖος, πιὸ δυνατός, πού ν' ἀλλάξῃ πιὸ δύσκολα ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους νόμους καὶ πού νὰ ὀρίξῃ ποῖο θάναί ἐκεῖνοι πού θὰ φτιάξουν τοὺς νόμους. Ἐνῶς νόμος πού θάναί ἓνα εἶδος συμφωνίας μεταξὺ τοῦ ἀπλοῦ πολίτη καὶ τῆς πολιτείας, ὅπου ἡ πολιτεία θὰ ὑπόσχεται στὸν πολίτη νὰ τὸν σέβεται καὶ νὰ σέβεται τὴν ἐλευθερία του καὶ τὴν ἀξιοπρέπεια του. Ὅπου ἡ ἴδια αὐτὴ ἡ πολιτεία θὰ ὀρίξῃ ποῖοι θὰ κάνουν νόμους γιὰ τὸ καλὸ του, ποῖοι θὰ τὸν κυβερνοῦν, μὲ ποῖο τρόπο θὰ τὸν κυβερνοῦν, ποῖοι θὰ τὸν δικάζουν, καὶ μὲ ποῖο τρόπο θὰ τὸν δικάζουν. Κι' ἀκόμη θὰ διαλέγῃ τοὺς κυβερνήτες του καὶ πὼς θὰ τοὺς ἐλέγῃ... Αὐτὸς ὁ νόμος, Θάνο, πού εἶναι πιὸ δυνατὸς ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους νόμους καὶ πιὸ σπουδαῖος, εἶναι τὸ Σύνταγμα. Ἔτσι λέγεται! Αὐτὸς ὀρίζει δὲ κι' ὅλες τὶς καθημερινὲς μας σχέσεις μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ τὶς σχέσεις τοῦ καθενὸς πολίτη μὲ τὴν πολιτεία... Γι' αὐτὸ ἡ Ἑλλάδα εἶναι μιὰ ἐλεύθερη, δημοκρατικὴ χώρα, Θάνο. Γιατί αὐτὸ τὸ θαυμάσιο, τὸ μεγαλεῖο δὲς πράγμα πού εἶναι ἡ πολιτεία, τὸ κράτος, ἀναγνωρίζει πὼς κι' ὁ πιὸ ἀσήμερος πολίτης ἔχει δικαιώματα; νὰ διαλέγῃ τὸν βουλευτὴ πού θέλει, νὰ πῇ καὶ νὰ γράψῃ ἐλευθερὰ τὴ γνώμη του; ν' ἀπαιτήσῃ νὰ μὴν τὸν φυλακίζουν μὲ τὸ ἔτσι θέλω, ἀλλὰ μόνον ὅταν οἱ ἐπίσημοι δικαστὲς βροῦν ὅτι πάτησε κά- ποιο νόμο...

— Καταλαβαίνω τώρα γιατί τὸ σύνταγμα λέγεται «θεμελιώδης νόμος τῆς πολιτείας»! εἶπε ὁ Θάνατος.

— Naί... Δηλαδή πρωταρχικός... Ὁ σπουδαιότερος... Ὡστόσο δὲν τελειώσαμε. Ἐχω κι' ἄλλα πολλὰ νὰ σοὺ πῶ γιὰ τὸ σύνταγμα καὶ γιὰ τὸ νόμο, Αὐρίο, πού εἶναι Κυριακή, θύμισί μου νὰ τὰ ξαναποῦμε!

MAPINA K.

Ο ΝΙΚΟΛΟΣ Ο ΜΟΥΤΣΟΣ

Ἡ μπρατσίε-
ρα «Ἀγία Μα-
ρίνα» ἦταν ἐ-
να γερὸ καὶ
καλοβάλα σ σ ο
σκαρί. Εἶχε φκ
αστὴ στὸ δμορ-
φο νησί τῆς
Σκύρου κι' ἦ-

ἦταν χτήμα του καπετάν Παναγιῆ, ἐνὸς
ἀνοιχτόκαρδου — ὅπως εἶναι οἱ περισσά-
τεροι — θαλασσινοῦ. Εἶχε πλήρωμα ἁλ-
λους τρεῖς ναῦτες κι' ἕνα μικρὸ μούτσο, τὸ
Νικολό, μακρινὴ συγγενὴ του. Ὁ Νικολὸς
ἦταν λιγάκι ἀγαθὸς, γι' αὐτὸ στὸ χωριὸ
καὶ μέσα στὸ καϊκὶ τοῦ θεοῦ του γινό-
τανε στόχος πειραγμάτων καὶ ἀστείων.
Τοῦ σκάρωναν πολλὰς φάσεις τοῦ φου-
καρά τοῦ Νικολοῦ καὶ πιότερες ὅταν ἦταν
πρωτοτάξις, ὅπως τὸν καιρὸ ποῦ γίναν
αὐτὰ ποῦ παρακάτω θὰ διηγηθούμε.

Ἐνα πρωινὸ ὁ Νικολὸς μπρατσίεσε στὴ
Σκύρο σὰν μούτσος στὴν «Ἀγία Μαρίνα».

— Ἐ, Νικολό, καὶ καπτανίος καλορί-
ζικος, τοῦπαν οἱ ἄλλοι ναῦτες.

— Ἀμὴν, ἔκαμε ὁ Νικολὸς καὶ σταυ-
ροκοπήθηκε γελώντας με ὑπερφηάνεια
κάτω ἀπὸ τὸ χνουδὶ τῶν μουστακιῶν του.
Σέ λίγες ὥρες ἡ μπρατσίερα ἔλυσε
τὶς πρυμάτσες ἀπὸ τὸ γραφικὸ μῶλο τοῦ
νησιοῦ κι' ἀνοίχτηκε στὸ πέλαγος.

Ὁ Νικολὸς ἦταν γεροφτιαγμένος κι' ἄχι
ἀπειρος, στὴ θάλασσα, εἶχε κάνει κατὰ
καιροὺς ταξίδια με τὸ θεῖο του καὶ μ'
ἄλλα ψαροκάϊκα τοῦ νησιοῦ του. Βοηθοῦσε
τοὺς ναῦτες καὶ τὸν καπετάν Παναγιῆ στὸ
τιμὸν, ἤξερε τὶς υἰανούδρες καὶ τὰ σκα-
τζαρίσματα τῶν πανιῶν ὅταν τὸ πλεούμενο
εἶχε κόντρα τὸν ἀέρα κι' ἔκανε βόλτες ἢ
κοντοβόλτια.

Ἡ «Ἀγία Μαρίνα» με εὐνοϊκὸ τὸν καιρὸ
συνεχίζε τὸ ταξίδι τῆς. Ἐνα βράδυ ξαπλω-
μένος με δυὸ ἄλλους ναῦτες στὴν πλώρη
ἔλεγαν ἱστορίες καὶ διάφορα ἄλλα. Πεί-
ραζαν οἱ ἄλλοι τὸ Νικολό καὶ τοῦλεγαν
γιὰ τὶς γοργόνες ποῦ παίρνουνε τὴ μιλιὰ
καὶ γιὰ τὶς νεράιδες τῆς θάλασσας ποῦ
παίρνουν τὰ παλληκάρια.

— Ἐγὼ ρώτησα τὸ θεῖο μου καὶ μοῦ-
πε πὼς δὲν ὑπάρχουνε γοργόνες, παρὰ
μόνο ἔβλινες, αὐτὲς ποῦ στολίζουνε τὶς
πλώρες τῶν καϊκιῶν, εἶπε ὁ Νικολός.

— Καλὰ αὐτὲς, τοῦ λέει ὁ μεγαλύτε-
ρος ἀπὸ τοὺς δυὸ ναῦτες, μὰ ποῦ νὰ ξέρης
γιὰ τὸν Κάβο—Ἀράπη, ποῦ θὰ περάσου-
με ὅταν γυρνᾶμε στὴν πατρίδα.

— Καὶ τί κάνει ὁ Κάβο—Ἀράπης;
ρώτησε ὁ Νικολός.

— Θὰ σοῦ πῶ ὅταν γυρνᾶμε. Ἄντε
τώρα νὰ κοιμηθοῦμε, Νικολό.

Κατέβηκε ὁ Νικολὸς στὴν κουκέτα του,
μὰ γοῦ νὰ κοιμηθῇ.

Τὶ νᾶναι ὁ ὁ Κάβο — Ἀράπης, συλ-
λογιζόταν. Ὅ,τι καὶ νᾶναι, ἔλεγε πάλι,
μὲ τὴ βοήθεια τ' ἁγίου θὰ τὸν περάσω.

Κ' ἔσφιγγε στὸν κόρφο του ἕνα μικρὸ
εἰκονισματάκι ἀσημένιο τοῦ ἀγίου Νικόλα,
ποῦ τοῦ τόχε δώσει ἡ θεὰ ἡ Σμαραγδὴ
καὶ τοῦπε νὰ μὴν τὸ ἀποχωρίζεται ποτέ.
Ἀργὰ τὸν πήρε ὁ ὕπνος, ἀφοῦ ἀποφάσισε
νὰ ρωτήσῃ τὴν ἄλλη μέρα τὸ θεῖο του.
Ξημέρωσε ἡ ἄλλη μέρα καὶ ἡ μπρατσίε-
ρα πετοῦσε πάνω στὰ γαλάζια νερά τῆς
θάλασσας. Ὁ Νικολὸς δίπλα στὸ μπάρ-
μπα του κρατοῦσε τὴ λαγουδέρα καὶ τὸν
ἀκουγε προσεκτικὰ ὅταν τοῦδινε συμβου-
λὲς καὶ δόσεις σὰν ἔκανε καμμιὰ παρα-
τιμωρία. Κάποια στιγμή ὁ Νικολὸς δὲν
κρατήθηκε πιά καὶ ρώτησε:

— Δὲ μοῦ λές, μπάρμπα, καὶ τίποτα
γιὰ τὸν Κάβο—Ἀράπη;

Ὁ καπετάν Παναγιῆς ποῦ τὸν κύτταξε λο-
ξὰ καὶ με κόπο κρατώντας τὰ γέλια, γιὰ τὴ
μυθικὴ τὸ νόημα, τοῦπε:

— Σὰν θὰ περάσουμε καμμιὰ φορὰ,
θὰ σοῦ πῶ. Μὴ σκιάζεσαι. Ὁρῶσα τώρα,
Νικολά.

Ὁ Νικολὸς ὀρτσίωσε τὴ στιγμή ἀ-
κριβῶς πὼς ὁ ἀέρας ἔπερτε δυνατὰ μέσ'
τὰ πανιά τῆς μπρατσίερας. Ὁ Νικολὸς
δὲν ξαναμίλησε ὥς τὴν ἡμέρα ποῦ ἔφθα-

σαν στὸ λιμάνι, ξεφόρτωσαν τὸ φορτίο,
φορῶσαν πάλι κι' ἀνοίχτηκε στὸ πέ-
λαγος.

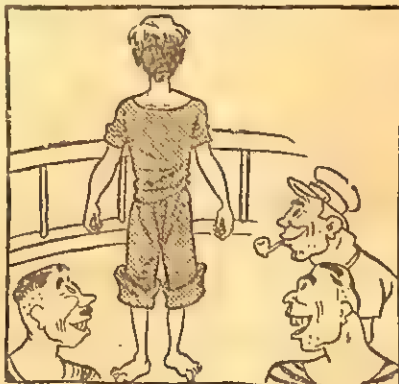
Τὰ βραδῆκα στὴν πλώρη ἡ παρέα του
κι' ὁ Νικολὸς συνεχίζανε τὶς κουβέντες
τους, ὅπου ἕνα βράδυ ὁ ἥρωάς μας τοὺς
θύμησε τὴν ὑπόσχεσή τους νὰ τοῦ μιλή-
σουνε γιὰ τὸν Κάβο—Ἀράπη.

— Θὰ περάσουμε αὔριο βράδυ, Νικο-
λό, τοῦπαν, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ξέρης τὴν
ἱστορία του. Πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, μιὰ
νύχτα περνοῦσε ἕνα μπάρκο ἀπὸ τὰ νερά
τοῦ κάβου, ἦταν περασμένα μεσάνυχτα
ὅταν ξαφνικὰ ὁ τιμανιέρης εἶδε δίπλα του
νὰ κάβεται ἕνας ἀράπη. Ὁ ἀνθρωπος κέ-
ρωσε. Παράτησε τὸ τιμὸν καὶ σταυροκο-
πήθηκε. Τότε ὁ ἀράπης γάθηκε σιγά-σιγά
ἐνῶ τοῦ ἔλεγε γελώντας ἄγρια:

— Κάθε τόσο ἕνας ἀπὸ σὰς τοὺς ἁ-
στρους ποῦ θὰ περνᾶτε τὸν κάβο, θὰ γί-
νεται μαῦρος.

Καὶ ἀπὸ τότε πολλοὶ ποῦ περνᾶνε τὸν
κάβο με καϊκία ἔχουν μαυρίσει.

— Ἀλήθεια; εἶπε τρομαγμένος ὁ Νι-
κολός. Ἐχετε δὴ σεῖς κανένα;

— Τὰ μούτρα σου εἶναι κατάμαυρα...
Ἐγίνες ἀράπης...

— Καὶ βέβαια ἔχουμε ἰδῆ. Μὰ αὐτὸ
γίνεται πολὺ ἀραιὰ, ὅταν εἶναι θυμωμέ-
νος ὁ ἀράπης. Ἐτσι λένε.

Ὁ φίλος μας κάπως ἡσύχασε στὰ τε-
λευταῖα λόγια τοῦ συναδέλφου του.

Ξημέρωσε καὶ βράδυσε ἡ ἄλλη μέρα.
Κατὰ τὰ μεσάνυχτα θὰ πέοναγαν τὸν κά-
βο. Ὁ Νικολὸς ἦταν νευρικός. Κοιμήθηκε
νωρίτερα.

Μὰ ὅταν τὸ ἄλλο πρωὶ ἀνέβηκε στὴν
κουβέρτα, εἶδε τοὺς τρεῖς ἄλλους ναῦτες
νὰ τὸν κυττᾶνε περίεργα καὶ τρομαγμένα
καὶ νὰ σταυροκοποιοῦνται.

Ὁ Νικολὸς τὰ χρειάστηκε.

— Τὶ με κυττᾶνε ἔτσι; εἶπε τρομαγ-
μένος. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Νικολός.

— Μὰ τὰ μούτρα σου εἶναι κατάμαυ-
ρα, τοῦ εἶπαν, ἔγινες σὰν ἀράπης. Πα-
ναγία μου! Τὰ μούτρα σου μόνο. Τὰ χέ-
ρια σου καὶ τὰ πόδια σου ὄχι.

— Αὐτὸ θὰ πῶς θ' ἀσπρίσης πάλι,
εἶπε ὁ γεροντώτερος ναῦτης. Γιατὶ εἶχε
προσέξει ὅτι ὁ φίλος μας ἀρχισε νὰ τρέ-
μη. Μόνο δὲν πρέπει νὰ κυττάξης σὲ κα-
θρέφτη...

— Πήγνινε πλάγισσε, εἶπε στὸ Νι-
κολό.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ καπετάνιος πήρε μυ-
ρουδιά τὴ δουλειὰ ποῦ σκάρωναν στὸ
φτωχὸ τὸ Νικολό καὶ γέλασε με τὴν καρ-
διά του γιὰ τὴν ἀφέλεια τοῦ μικρανειοῦ
του.

Ὅταν ὕστερα ἀπὸ πολλὴ ὥρα τὸν εἶδε
στὴ πρύμνη τοῦ εἶπε:

— Περαιστικά σου, Νικολό. Τὶ ἔπαθες;

— Τὶ νὰ πάθω, κόντεψα νὰ γίνω ἀρά-
πης γιὰ πάντα, μπάρμπα. Καὶ πὼς θὰ
πήγαινα στὸ χωριό;

— Ἐσένα ὁρῆκε ὁ Ἀράπης;

— Καὶ ἐγὼ αὐτὸ εἶπα, μπάρμπα.

— Ἐλα, μὴ χολοσκᾶς. Αὐτὸ θὰ πῇ
πὼς θὰ γίνης καλὸς καπετάνιος. Ἐτσι
θέλουνε νὰ ποῖνε, ὅποιος μαυρίσει κι' ἁ-
σπρίση πάλι περνώντας τὸν Κάβο—Ἀ-

Παρατείνεται ὁ
διαγωνισμός μας

Κατόπιν παρακλήσεως πολλῶν φί-
λων μας, ποῦ ἐξ αἰτίας τῶν ἐξετά-
σεων δὲν πρόφτασαν νὰ λάβουν μέρος
στὸν Ἀ' Διαγωνισμὸ τῆς «Παιδοπόλε-
ως», παρατείνουμε τὴν προθεσμία ὑπο-
βολῆς τῶν ἐκθέσεων μέχρι 31 Ἰουλίου.

Παρακαλοῦμε θερμὰ τοὺς φίλους
μας νὰ διαβάσουν στὸ 7ο φύλλο τοῦ
περιοδικοῦ μας τὴν προκήρυξη τοῦ δια-
γωνισμοῦ.

Τὶς τελευταῖες ἐκθέσεις μας ἔστειλαν
οἱ φίλοι μας ἸΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜ. ΛΑΖΑ-
ΡΟΥ (*Ἅγιοι Θεόδωροι Κορινθίαις),
ΣΟΦΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ τοῦ ΓΕΩΡΓΙ-
ΟΥ (*Ἰωάννινα), ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜ-
ΠΟΥΣ ΜΑΤΙΑΤΟΥ (Παράδεισος Ἀ-
μαρουσίου 22), ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΥΑΓ-
ΓΕΛΟΥ ΓΚΙΣΑΝΗΣ (Λαμία), ΠΡΟ-
ΔΡΟΜΟΣ ΔΙΟΝ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΔΗΣ
(Φλώρινον Φλωρίνης), ΤΡΙΑΝΤΑ-
ΦΥΛΛΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ (Παι-
δόπολη Σύρου), ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΙΩΑΝ-
ΝΟΥ ΚΑΡΑΛΗ (Αἴγιον), ΠΑΥΣΑΝΙ-
ΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΥΛΩΝΑΣ (Γυμνά-
σιον Βάλτης), ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΤΕΦΑ-
ΝΙΔΗΣ (*Ἰωσηφόγλειον), ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΟΡΙΔΗΣ (*Ἰωσηφόγλειον), ΓΕΩΡ-
ΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (*Ἰωσηφό-
γλειον), ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΑΓΓΟ-
ΠΟΥΛΟΣ (*Ἰωσηφόγλειον), ΔΗΜΗ-
ΤΡΙΟΣ ΠΑΛΤΑΚΑΣ (Λευκίμη—Θρά-
κης), ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΣΠ. ΚΑΡΑΜΑΣΗ
(Δερβένι). Ἀνυπόγραφη ἐκθεση
ποῦ ἀρχίζει ἀπὸ ἐγκληματικὸ καὶ δαρ-
δαρο χέρι τῶν προδοτῶν, ΧΡΗΣΤΟΣ
ΤΟΚΑΤΙΔΗΣ τοῦ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ
(Καστρί), ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
ΤΕΝΤΑΣ (*Ἰωάννινα), ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α-
ΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΒΛΑΣΗΣ (Λευκίμη Κεο-
κύρας), ΑΡΕΤΗ ΔΗΜΟΣΘ. ΜΑΛΑΜΗ
(*Ἰωάννινα), ΚΑΙΤΗ ΡΑΠΤΗ (*Ἰωάν-
νινα), ΙΩΑΝ. ΠΑΝ. ΠΑΣΣΑΛΗΣ
(*Αταλάντη), ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΑΘ. ΤΣΑ-
ΚΙΡΗΣ (Τρίπολις), ΜΙΧ. Δ. ΝΕΟ-
ΦΥΤΟΥ (*Αμπετέιος Σχολή, Καίρου),
ΓΕΩΡΓ. ΕΜΜ. ΚΟΣΜΑΔΑΚΗΣ (Βρα-
χάσι Μεραβέλου Κρήτης), ΦΩΤΙΟΣ
ΝΙΚ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ (γυμνάσιον Καρ-
δίτσας), ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΙΟΝ. ΚΟΥΒΕ-
ΛΟΣ (Μεθώνη), ΑΡΓΥΡΙΟΣ Δ. ΚΑ-
ΛΥΒΑΣ (Καρπενήσι), ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΓΡ. ΣΕΛΚΟΣ (Καστρί), ΒΑΣΙΛΕΙ-
ΟΣ ΣΙΔΟΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρέβεζα), Η-
ΡΑΚΛΗΣ ΠΑΠΑΓΕΡΜΑΝΟΣ (*Ἅγιος
Δημήτριος Καστορίας), ΑΛΕΚΟΣ ΓΕ-
ΩΡΓΙΟΥ ΧΑΤΖΗΜΜΑΝΟΥΛΑ (Πλά-
τανος), ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΨΩ-
ΜΑΣ (ἐξ ἀνατ. Μυλοποτάμου Κρήτης),
ΜΙΧΑΗΛ ΘΕΟΔ. ΑΠΟΜΑΚΡΙΝΙΔΗΣ
(Καστρί), ΚΩΝ. ΕΠΑΜ. ΣΚΟΥΡΑΣ
(Παλαιχώριον Γραβιάς Παρνασσίδος),
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ-
ΚΑΚΟΣ (*Αρεόπολη Λακωνίας).

ράπη, θὰ γίνη καλὸς θαλασσινός.

Κι' ὁ Νικολὸς σὰ νὰ παρηγορήθηκε μ'
αὐτὰ τὰ λόγια, ἔφτιαξε πιδὸ στραβὰ τὸ
σκοῦφο ποῦ τοῦχε πλέξει ἡ θεὰ Σμαραγδὴ
κι' ἔτρεξε στὸ μπασιτόνι τῆς μπρατσίερας
νὰ μαυνοδράξῃ τὸν φλόκο, γιὰτὶ ὁ καιρὸς
ἐρχότανε πλώρα καὶ τὸ πλεούμενόν τους
ἔκανε κοντοβόλτια γιὰ νὰ προχωρή.

Ἐπὶ ἀπὸ δυὸ μέρες ἔφθασαν στὸ
νησί καὶ ὁ Νικολὸς, σὰν τέλειωσε τὶς δου-
λειές του, καμαρωτὸς ἀνηφόρισε γιὰ τὸ
σπιτικό τῆς θείας του.

— Ἐ, Νικολό, περαστικά σου! Τὶ ἔ-
παθες; τοῦ ἔλεγαν οἱ συγχωριανοὶ του,
γελώντας πονηρά.

— Ἔρω κι' ἐγὼ; Σάμπως εἶδα τὰ μού-
τρα μου;

Τὰ χρόνια πέρασαν. Ὁ Νικολὸς ἔγινε
ἕνας καλὸς θαλασσινός — ὄχι βέβαια
γιὰτὶ μαύρισε κι' ἀσπρσε περνώντας τὸν
κάβο — ὁ μπάρμπα του ποῦ δὲν εἶχε
κληρονόμους, τοῦ ἀφῆκε τὴν «Ἀγία Μαρί-
να», μὰ στὸ νησί δὲν τὸν εὕρισκαν ἂν δὲν
ἔλεγεσ ὅτι ζητᾶς τὸν Νικολό τὸν ἀράπη,
κι' ἂν ἦταν ἀσπρος ὁ φουκαράς.

Σελίδα των Μυθών

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

ΜΙΛΕΙ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

‘Αγαπητά μου παιδιά,
Θά σάς πώ σήμερα μιὰ κουβέντα
που είχα μ’ ένα ξεφυλλισμένο παλιό
βιβλίο της έγγονούλας μου της ‘Αν-
θής... Γ... —υχε να πιάσω αυτή την

κουβέντα και ν’ ά-
κούσω τὰ παράπονά
του θά σάς τὸ πώ
μέσως.
‘Η ‘Ανθή που πη-
γαίνει στην πρώτη
τάξη, γύρισε σήμε-
ρα από τὸ σχολείο
άναστατη. ‘Ηταν,
ἡ τελευταία μέρα
καὶ μάς έφερεν θρι-
σμβει... τὸ ένδεικτικό της πού τ’ ά-
νέμιζε σὰ σημαία από μακριά γιά νά
μάς θαμπώσει. Μπήκε λοιπόν στο σπίτι,
κι’ άφου μάς έδειξε τὸ ένδεικτικό,
έβγαλε άπ’ τή σάκκα της τὸ άλφα-
βητάριο καὶ τὸ πέταξε με περιφρό-
νηση στην αὐλή.

— Δέν χρειάζεται πιά, μάς είπε.
Του χρόνου θά πάρουμε ένα μεγάλο
βιβλίο που τὸ λέν ‘Αναγνυσματάριο.

— Καὶ γιατί τὸ πετάς; τή ρώτη-
σα...

— ‘Ετσι... Νά κι’ ὁ Δημητρός έ-
σπασε στο δρόμο τὸ καλαμάρι του
κι’ ἡ Γιαννούλα έσκισε τὰ τετράδιά
της... ‘Αμα κλείνουνε λέει τὰ scho-
λεία έτσι κάνουνε τὰ παιδιά όλα...
‘Η ‘Ανθή πεινούσε δέν κάθισε ν’ ά-
κούση άν είχα νά τῆς πῶ τίποτε γιά
τὸ παλιό έκείνο συνήθειο πού σάν μα-
ϊμουδάκι τὸ μιμόταν τώρα κι’ έκείνη
πρὶν βγῇ άπ’ τ’ αὐγό. ‘Εγὼ όμως,
δέν ξέρω γιατί, πήγα στην αὐλή, γιά
νά περιμαζέψω κείνο τὸ βιβλίο τὸ
πεταμένο.

Σέ τὴ κατάσταση βρισκόταν τὸ δύ-
στιχο... Ξέφυλλο, ζαρωμένο, μου-
τζουρωμένο ἐδῶ κι’ ἐκεῖ... Μερικέ-
ς σελίδες του είχαν σκιστή, άλλες εί-
χαν ξεθαριάσει κι’ οἱ εἰκόνες μόλις
ξεχώριζαν. Κούνησα τὸ κεφάλι μου ά-
πό λύπη και τότε σά νά μου φά-
νηκε πῶς τὸ παλιό έκείνο βιβλίο πῆ-
ρε φωνή και μου εἶπε:

— Κουνάς τὸ κεφάλι σου, εἰ; Και
δέβαινα έχεις δίκιο. Στὰ χάλια πού
μέ κατάντησε ἡ έγγονή σου είμαι ά-
ξιολύπητο... Μά νά ξέρης, κυρά μου,
πῶς ἤμουν κάποτε κι’ ἐγὼ ένα ὁμορ-
φο καὶ σπουδαίο βιβλίο. Θυμάμαι τί
χαρά έκαμε αὐτὸ τὸ άκαρδὸ πλάσμα,
όταν με πρωτοπῆρε στο χέρι του. Μ’
άγκάλιασε, με φιλούσε, χόρευε γύρω
γύρω μαζί μου. ‘Ακοπο ἤμουν άκόμη
κι’ έτρεμε μὴ με κόψη στραβά... Τρελ-
λάθηκε με τίς ζωγραφιές μου. Μὲ πό-

σα παιδάκια δὲ γνωρίστηκε μέσα στίς
ὁμορφες Ιστορίες μου... Σέ πόσα ὁ-
μορφα μέρη δέν πήγαμε μαζί...

‘Εγὼ τὴν έμαθα νά συλλαβίζη, νά
μαθαίνη την κάθε φωνούλα... Ξέρεις
τί καλές φίλες είμαστε, γιαιγιά, με
τὴν έγγονή σου! Τί κακό τῆς έκαμα
τώρα, και με πέταξε έτσι σκληρά;
Κοίτα ἐδῶ; ‘Εχει πατικώσει μέσα
στὰ φύλλα μου λουλουδάκια γιά νά
μουρίζω... Πολλές φορές ἤθελε νά με
ζωγραφίση μὰ ἡ δασκάλα δέν άφηνε
γιατί λέει ὑπάρχουν Ιδιαίτερα βιβλία
γιά νά κάνουν ζωγραφική τὰ παιδιά.

Μά έμένα ἡ ‘Ανθούλα σου μ’ άγα-
πούσε και με γέμιζε χρυσοκλωστὲς
και χαρτάκια ζωγραφιστά... Πῶς με
έχασε τώρα; Δέν έκανε νά με ντύση
προσεκτικά, νά προσέξῃ τὰ φύλλα μου
νά μὴ βγοῦν, νά μὴ με ζαρώση και νά
με δώση του χρόνου σ’ ένα παιδάκι
φτωχὸ πού δὲ θάξη ν’ αγοράσῃ;

Σέ παρακαλῶ πήγαινε νά τῆς τῶ
πῆς όλα αὐτά, γιαιγιάκα γιά νά μὴν
κάμῃ του χρόνου τὰ ίδια και στ’ ὡ-
ραίο της ‘Αναγνυσματάριο.

Αὐτὰ εἶπε τὸ βιβλίο, καλὰ μου παι-
διά, και προτοῦ τὰ πῶ στην ‘Ανθή,
σκέφτηκα νά τὰ πῶ από τούτη τῇ
στήλῃ σέ ὅλους σας... Γιά νά μὴν
πικράνετε κι’ έσεῖς τὸ παλιό σας βι-
βλίο.

Η ΓΙΑΓΙΑ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Οἱ γίγαντες

Μιά φορά κι’ ένα καιρὸ ζούσε σὲ κά-
ποια πόλη ένα μικρὸ ἀγόρι πού τὸ έλε-
γαν Γρηγόρη. Κάθε μέρα ὁ Γρηγόρης πῆ-
γαινε με τὸν πατέρα του στο δάσος και
τὸν βοηθοῦσε νά κόβῃ ξύλα και νά τὰ
πηγαίνει ἔπειτα γιά πούλημα στην πόλη.
Κι’ έτσι ἤσυχια κι’ εὐτυχισμένα περνού-
σαν τὰ χρόνια, ὥσπου ὁ Γρηγόρης μεγά-
λωσε. Μιά μέρα ὁ πατέρας του τὸν φώ-
ναζε και τοῦ εἶπε:

— Παιδί μου, είναι καιρὸς πιά νά
ταξιδέψης στὸν κόσμο καὶ νά μάθης νά
εἶσαι χρήσιμος στὸν ἑαυτὸ σου. Κι’ ὁ
Γρηγόρης ξεκίνησε άμέσως, κι’ ἔφτασε
σὲ μιὰ μεγάλη πολιτεία κι’ ἔπιασε δου-
λειά σ’ ένα σιδεράδικο.

Μιά μέρα, ἐκεῖ πού δούλευε, πέρασε
άπό μπρός του κάποια πανέμορφη πριγ-
κίπισσα πάνω σ’ ένα πανώριο άτι. ‘Ο
Γρηγόρης μόλις τὴν είδε, εἶπε μέσα του.
— Πρέπει με κάθε τρόπο νά τῆς προσ-
φέρω τίς ὑπηρεσίες μου.

Και μιὰ και δυὸ, τρέχει στο Βασιλεῖά.
— Πολυχρονωμένο μου, τοῦ λέει, θέλω
νά δουλέψω γιά τὴν ὁμορφὴ πριγκίπισσα.

— Δέν είναι εὐκολο αὐτὸ πού λῆτάς.
‘Αν θές νά δουλέψης ἐδῶ, άπαντὰ ὁ βα-
σιλεῖας, πρέπει πρώτα νά δείξης πῶς εἶ-
σαι ικανός. Καὶ γιά νά πεισθῶ, θά πᾶς
νά μου φέρῃς τὰ μαργαριτάρια πού βρί-
σκονται στη θάλασσα τοῦ Βορρά.

Τὴν ἄλλη μέρα, πρωτὶ—πρωτὶ, ξεκίνησε
ὁ Γρηγόρης γιά τὸ μακρινὸ ταξίδι του.
Περπάτησε ὥρες και τέλος, κουρασμένος,
κάθισε κάτω από ένα δένδρο νά ξεπα-
στάσῃ. Ξαφνικά ένας γέρο—Γίγαντας
πρόβαλε μπροστά του. ‘Ο Γρηγόρης ση-
κώθηκε άμέσως νά τὸν καλωσορίσῃ.

— Μήπως μπορῶ νά σοῦ φανῶ σὲ τί-
ποτα χρήσιμος; τὸν ρώτησε.

— Οχι, παλληκῆρί μου. δέν μου χρει-
άζεται τίποτα. Έμένα ἡ δουλειά μου εἰ-

ναι νά τρέχω πὶὸ γρήγορα κι’ άπ’ τὸ πὶὸ
γρήγορο ἄλογο, εἶπε ὁ Γίγαντας. ‘Αλλὰ
εἰς τοῦ πᾶς;

— Πηγαίνω νά βρῶ στο βυθὸ τῆς θά-
λασσας τοῦ Βορρά τὰ μαργαριτάρια γιά
τὸν βασιλεῖα. Θέλεις νάρθης μαζί μου
γιά νά με βοηθήσης νά γυρίσω, γρήγο-
ρα; ‘Οσο πὶὸ γρήγορα γυρίσω, τόσο
πὶὸ πολὺ καιρὸ θά δουλέψω κοντά στην
πριγκίπισσα.

— Μὲ χαρὰ μου, εἶπε ὁ Γίγαντας και
ξεκίνησαν κι’ οἱ δυὸ γιά τὴν θάλασσα.

‘Εκεῖ πού πήγαιναν βλέπουν μπροστά
τους έναν δεύτερο γίγαντα νά κοιμάται
κάτω από ένα δένδρο. ‘Ο Γρηγόρης έτρε-
ξε άμέσως γιά νά κόψῃ κλαδιὰ και νά
σκεπάσῃ τὸν γίγαντα γιά νά μὴν τὸν
καίῃ ὁ ἥλιος.

Μὰ ὁ Γίγαντας εὔπνησε και εἶπε:

— Δέν ξέρεις πῶς ὁ ἥλιος δέν μπο-
ρεῖ νά με πειράξῃ; ‘Εχω τόσο δυνατὰ
μάτια πού μπορῶ νά τὸν βλέπω ὅσο κι’
άν θαμπάνῃ. Καὶ βλέπω πολὺ μακριά.

— ‘Αφοῦ είναι έτσι, εἶπε ὁ νέος, θέ-
λεις νάρθης μαζί μου και νά με βοηθή-
σης νά βρῶ τὰ μαργαριτάρια στον βυθὸ
τῆς θάλασσας τοῦ Βορρά;

— Μετὰ χαρὰς τοῦ εἶπε ὁ δεύτερος
Γίγαντας και ξεκίνησαν κι’ οἱ τρεῖς μαζί.

— Δέν θέρεις πῶς ὁ ἥλιος δὲ μπορεί νά με
πειράξῃ

‘Αλλὰ δέν είχαν ακόμη προχωρήσει
καμμιὰ ὥρα και ὁ Γρηγόρης βλέπει ένα
καινούργιο Γίγαντα καθισμένο, κάτω από
ένα πελώριο δέντρο. Μά καθώς ἔφταναν
κοντὰ του, ένας δυνατὸς ἀγέρας φύσηξε
και τοῦ πέταξε μακριὰ τὸ καπέλλο.

«Τρένω νά στο φέσω», εἶπε ὁ Γρηγό-
ρης, καθώς ὁμως ξεκίναγε, ὁ τρίτος Γί-
γαντας ἄπλωσε τὸ μακρὸ του χέρι, έ-
πιασε τὸ καπέλλο και τὸ ξανάβαλε στο
κεφάλι του.

— Δέν ξέρεις, νεαρέ μου, τοῦ εἶπε
τότε ὁ τρίτος Γίγαντας, πῶς ἔχω τὸ χά-
ρισμα ν’ άπλώνω τὰ χέρια μου ὅσο μα-
κριὰ θέλω;

— ‘Ελα τότε μαζί μου, παρακάλεσε
ὁ Γρηγόρης, γιά νά με βοηθήσης νά πάω
τὰ μαργαριτάρια άπ’ τὸ βυθὸ τῆς θά-
λασσας τοῦ Βορρά.

— Θάρρω γιατί εἶσαι καλὸ παιδί.

Κι’ έτσι οἱ τρεῖς Γίγαντες κι’ ὁ νέος
συνέχισαν μαζί τὸν δρόμο τους. Περπά-
τησαν, περπάτησαν ὥσπου κάποτε ἔφτα-
σαν στη θάλασσα τοῦ Βορρά.

‘Αμέσως μπήκαν σὲ μιὰ μεγάλη βάρ-
κα γιά νά χωράῃ τοὺς γίγαντες κι’ ὁ τρά-
βηξάν γιά τ’ άνοιχτά. ‘Επρεπε τώρα νά
βροῦν τὸ μέρος πού βρίσκονταν τὰ μαρ-
γαριτάρια, μὰ αὐτὸ τώρα δέν ἦταν καὶ
πολὺ δύσκολο. ‘Ο Γίγαντας πού μπο-
ρούσε νά δῇ ὅσο μακριὰ ἤθελε, ἔσκυψε
στο νερὸ κι’ άμέσως ἀνακάυψε με τῇ
ματιά του στο βυθὸ τὰ μαργαριτάρια.
‘Επειτα ὁ ἄλλος Γίγαντας ἄπλωσε τὰ
μακριὰ χέρια του και τὰ ἔπιασε και κα-
μαρώνοντας τὰ ἔδωσε στον νέο. ‘Επειτα
ξαναγύρισαν με τὴν βάρκα στην ἀκρο-
γιαλιά. Κι’ ὁ Γρηγόρης άφοῦ εὐναρίστη-
σε τοὺς δυὸ Γίγαντες, ἀνέβηκε στην πλά-
τη τοῦ τρίτου καὶ γρήγοροι, σάν ἀστρα-
πή, ξαναγύρισαν στο παλάτι τοῦ βασι-
λεῖα. Κι’ ὁ νέος πρόσφερε τὰ μαργαριτάρια
στην πριγκίπισσα, πού τὸν ἀντάμει-
ψε κι’ αὐτὴ με πολλὰ δῶρα. Εἶχε πετύχει
τὸ σκοπὸ του γιατί ἦταν ένα καλὸ παλ-
ληκῆρι.

Η ΑΝΕΜΗ

Τα Παιδιά γράφουν

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Με μυστικό παράπνοο
Λευκίμη ριπαγμένη,
μέσ' στη δουνουπλάγια δογγάς
τίποτε δέν σου μένει.

Άπο τις πρώτες όμορφές
πάνω στο μέτωπό σου,
είναι γραμμένη ή καταχνιά
καί τό παράπνοό σου.

Ριμάξανε τά σπίτια σου,
σκορπίσαν τά παιδιά σου
ώσαν τά έρημα πουλιά
μέσα άπ' την άγκαλιά σου.

Βουδάθηκαν οί δρόμοί σου,
σβύσαν χαρές, τραγούδια,
μαράθηκαν χωρίς νερό
στις γλάστρες τά λουλούδια:

ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ Κ. ΚΑΛΙΑΝΤΖΗ
(Παιδόπολη Μυτιλήνης)

ΕΛΛΑΔΑ

Ή ώρα είναι 10 μ.μ. Ή φωτιά, άντί-
κρου μου, σκορπά παιχνιδιάρικα τις φλό-
γες της, άλλ' έμένα ό νους μου φτερουγά
κάπου μακριά... Μιά γυναίκα άντικρύζω,
τό φόρεμά της λάμπει σαν τόν ήλιο. Ξα-
φνικά άκούω φωνές νά λένε: «Ή Έλλάδα,
ή Έλλάδα».

— Ή Έλλάδα, ναι! Ή Έλλάδα, μονο-
λογώ.

Τήν βλέπω νά πλησιάζη. Στο κεφάλι
έχει στεφάνι άπό δάφνη. Τό πρόσωπό της
λάμπει καί μέ τό χέρι της κάτι μου δεί-
χνει.

— Έλλάδα γλυκειά, λέω καί γονατί-
ζω μπροστά της.

Μιά γλυκειά, γαλήνια φωνή άκούστηκε:
«Κόρη μου, δίνω μία συμβουλή στους
νέους. Θέλω νά μέ δοξάσετε, άλλα πάνω
άπό όλα θέλω νά ένωθήτε καί νά βασιλέψη
στή χώρα μου ή Ειρήνη. Άπό σας έξαρ-
τάται αυτό. Άπό σας τους νέους».

Ειρήνη, άκούω νά φωνάζουν πολλές φω-
νές καί έξηκολούθησε:

«Ναι, κόρη μου, τό Έθνος μας, έπειτα
άπό τά χρόνια της κατοχής, έχει χάσει
τήν δύναμή του καί άπό σας τους νέους
περιμένει πολλά. Νά τό δοξάσετε, νά τό
κυβερνήσετε καλά, νά τό μεγαλώσετε, νά
τό σηκώσετε ψηλά».

ΚΥΡΙΑΚΗ Ι. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ
(Μαθήτρια Ε' Γυμν. Χώρας Τριφυλίας)

ΤΟ ΧΩΡΙΟΥΔΑΚΙ ΜΟΥ

Πάνω στην πράσινη ραχούλα, τό χω-
ριουδάκι μου, μέ τά κάτασπρα σπιτάκια
τού, στέκει ξεγνοιαστο καί εύτυχισμένο.
Μέσα σ' όλα τά σπίτια, διακρίνεται τό
ψηλό, κάτασπρο καμπαναριό της Άγίας
Πασσκευής.

Πέρα εκεί, μακριά, άρχίζει νά προσάλη
ένα φιδωτό ποταμάκι, πού διασχίζει την
καταπράσινη πεδιάδα, χρυσίζοντας στο
φώς του ήλιου.

Πιο κάτω, βρίσκεται ή γάργαρα θρι-
σούλα.

Ό! Τί ώραίο θέαμα είναι νά ρίξη κα-
νείς μία ματιά άπ' τό ψηλό καμπαναριό
στή χώρα φύση.

Τί μαγευτικό τοπίο πού βλέπει κανείς!
Έναν κάμπο άπέραντο, τά κλώνια της
δερυκοκίας της άχλαδιάς, της άμυγδα-
λιάς, νά γένουν καταφορτωμένα στη γή.
Καί τό άσημένιο ρίδι, νά κυλά ήσυχά γά
χουσα νερά του.

Άπέναντι στο πράσινο δουνουλάκι νά
βάσκουν ένα κοπάδι πρόβατα κι' ένα γλυ-
κό τραγούδι νά άγκαλιάζη τις ράχες. Εί-

ναι ένα τσοπανόπουλο πού τραγουδά μέ
τή φλογέρα του.

Τά κουδούνια των προβάτων άκούγον-
ται χαρωπά: Τράγκ, τράγκ.

Πιο πέρα ή δασκοπούλα, γελά εύτυχι-
σμένη, καθώς γνέθει τη ρόκα της.

Άλήθεια! Πόσο όμορφο είναι τό χω-
ριουδάκι μου! Νομίζω πως όμορφότερο
άπ' αυτό, σ' όλη την πλάση, δέν είναι έλ-
λο. Καί τώρα πού βρίσκομαι έδώ, στην
Παιδόπολη, πόσο τό νοσταλγώ! Πότε νά
ξαναγυρίσω κοντά του, γιά νά δώ καί πάλι
τά κάτασπρα σπιτάκια του, πού μοιά-
ζουν σαν λευκά προβατάκια.

Ν. ΓΑΚΙΔΗΣ
(Παιδόπολη Ψυχικού. Μαθητής Β' Γυμν.)

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ

Δέν ξέραμε τί νά πρωτοθαυμάσωμε άπό
τά ώραία άνοιξιάρικα στολίσια του τόπου
μας, όταν καταβήκαμε άπό τό έκδρομικό
μας αυτοκίνητο.

Άφού μας είπε ό άρχηγός μας ως πού
έπρεπε νά πάμε, σκορπίσαμε σαν τά προ-
βατάκια νά χαρούμε τά ώραία στολίσια
της φύσεως.

Ή γή, τριγύρω μας, έχει φορέσει ένα
δελουδίνο, καταπράσινο φόρεμα. Ό ήλιος
λούζει μέ τις χρυσές του άκτίνες την χι-
λιόχρομη φύση. Όχι όμως καί σαν τις
άλλες ημέρες πού ήταν λιακάδα. Τά δέν-
τρα νένουν τά κλαδιά τους εύχαριστημέ-
να. Πάνω στο βουνό, άκούγονται οί γλυ-
κοί ήχοι φλογέρας. Δεξιά μας ή πηγή μας
περιμένει νά δροσιστούμε. Τά πουλάκια,
κυμένα μέσα στις φυλλωσιές των δέν-
τρων, κελαηδούν γλυκά.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΡ. ΣΕΛΚΟΣ
(Παιδόπολη Ψυχικού. Μαθητής Ε' Δημ.)

ΠΡΟΓΟΝΙΚΗ ΛΑΤΡΕΙΑ

Παιδιά, ένδρόξων προγόνων, έλάτε
νικητήριου ύμνου νά πούμε μαζί
τών ήρώων, λευτεριάς κληροδότες,
πού κοιμούνται στην ένδοξη γή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΟΡΜΙΤΗΣ

Η ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΠΕΝΘΟΥΣ

Είκοσι ένέα του μηνός
μέρα σκοτεινισμένη
καί ή μικρή Έλλάδα μας
στο πένθος φορεμένη.

Κυττάζει πίσω στα βουνά
στα πράσινα της δάση
καί θέλει τά παιδάκια της
σφιχτά νά τ' άγκαλιάσει.

Βάνει τό πένθος της βαρύ,
μαύρο τό φόρεμά της
κι' άναζητάει μέ στοργή
τά σπλάχνα, τά παιδιά της.

Σαν τέτοια μέρα οί έχθροι
έπλησαν τά παιδιά της
τά ξεριζώνανε δαθεία
μέσα άπ' την καρδιά της.

Ή μάνα μας πενθοφορεί
τά μάτια της στελάνει
πρός τόν πανάγιο Θεό
νά πάψουνε οί πόνοι.

Ή μάνα μας δροντοφωνεί
σ' όλη την οikumένη
άπό τους φίλους καί γνωστούς
δοθεία περιμένει.

ΚΟΣΜΑΣ ΚΑΠΠΗΣ
(Παιδόπολη Άποστόλου Άνδρέου
Πετρών)

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Ξεψυχώντας κατακόκκινος ό ήλιος στη
ματωμένη δύση, αφήνει ένα πύρινο χρώ-
μα γύρω του. Στέλνει τά στερνές του χά-
δια στα γαλανά νερά της γαληνεμέ-
νης θάλασσας, στις περήφανες κορφές των
κυπαρισσιών καί σ' όλα τά γύρω μικρά
λουλουδάκια, πού υσταταμένα γέννουν τά
κεφαλάκια τους.

Κάτω άπό μία γέρικη έλιά, όπου μό-
λις κοκκινίζει λιγάκι άπό τά τελευταία
χάδια μιάς άκτίνας, ό γέρο—δοσικός παί-
ζει διάφορους σκοπούς μέ την φλογέρα
του.

Πιο πέρα, άκούγεται ό ήχος των κου-
δυνιών άπ' τ' άρνάκια, πού γυρίζουν
κι' αυτά στο μαντρί τους. Σε λίγο γαλή-
νη άπλώνεται παντού. Μόνο ή προσευχή
των πουλιών άκούγεται προς τόν Πλάστη.

Έξαφνα, τό άόρατο χέρι της νύχτας,
νάρκωσε όλη τη φύση, σκεπάζοντάς την
μέ τό όλοσκοτεινό πέπλο της.

ΞΕΝΟΦΩΝ ΣΠΥΡΑΚΟΣ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

Βράδυασε, μά οί μάνες τριγυρίζουν σαν
τρελλές άκόμη, ψάχνοντας τά χαμένα παι-
διά τους. Όλη τη μέρα έυπόλυντες καί ξε-
μαλλιασμένες έτρεχαν στους δρόμους. Έ-
κλαιγαν, ξεφώνιζαν. Ξεχύθηκαν στα περι-
βάλλια, στα χωράφια φωνάζοντάς τα. Ή-
ξεραν ότι οί κακοί άνθρωποι πήραν τά
παιδιά τους μέσ' άπό την άγκαλιά τους,
τό είδαν μέ τά μάτια τους, μά δέν θέλουν
νά τό πιστέψουν. Είναι αυτό δυνατό; Για-
τί; Σε τί έφταιξαν τά άθώα πλάσματα;
Καί ή πιο σκληρή ψυχή μαλακώνει μπρο-
στά στο άθώο παιδικό βλέμμα. Πώς λοι-
πόν μπόρεσαν αυτά νά μείνουν άσυγκίνη-
τα στο δράμα του χωρισμού των παιδιών
άπό τις μανάδες τους; Άπό τί είναι πλα-
σμένο αυτό;

Τρεκλίζοντας καί άποκαμωμένες γύρι-
ζαν στα σπίτια τους. Μιά άπ' αυτές, μέ
ορθάνοιχτα τά μάτια της άπ' την άγωνία,
μπήκε στο ρημαγμένο περιβάλλι, πέρασε
στην αύλη καί κύτταξε μέ σπαραγμό τά
παιχνιδάκια, τά σπιτάκια, πού είχαν άρ-
χίσει νά φτιάχνουν τό πρωί τά παιδιά της.
Χαίδεψε μία κούκλα άπό πανιά, πού είχε
πέσει άπό τά τρομαγμένα χεράκια της
κορούλας της καί σέρνοντας τά πόδια
της μπήκε στο έρρημο φτωχικό της μέ δα-
ρεία καρδιά. Έξαφνα άκουσε ένα κλάμα.
Ήταν τό μωρό της, πού δέν τό άνεκάλυ-
ψαν οί κακούργοι. Αυτό μόνο είχε σωθή.
Τότε συνήλθε, έτρεξε κοντά του, τό πήρε
στην άγκαλιά της, τό λούφαξε, τό τάισε
καί έγειρε δίπλα στην ξύλινη κουνίτσα του
παιδιού. Δάκρυα τρέχουν άπό τά μάτια
της, μαύρες σκέψεις έρχονται καί την τα-
ράζουν. Σε μία στιγμή, άποκοιμήθηκε βα-
θεία. Βλέπει στον ύπνο της. Βλέπει πως
σ' όλο τόν κάμπο, άπ' τόν ούρανό, ξεχύ-
νεται άπαλό φώς, πού όλο δυναμώνει.
Λάμπει τώρα όλος ό τόπος, πέρα ως πέ-
ρα. Καί γλυκιές ψαλμωδίες άκούγονται
καί ό ούρανος γεμίζει άπό άγγελάκια, χι-
λιάδες άγγελάκια, στα κάτασπρα ντυμέ-
να. Φτερούγισαν πάνω άπ' τό ρημαγμένο
χωριό καί πετούσαν γρήγορα—γρήγορα.
«Πού πάτε, καλά μας άγγελάκια;» φώνα-
ξαν όλες οί μάνες μαζί. «Πάμε στα παι-
δάκια σας, μάς στέλνει ό Χριστός μας. Έ-
μείς θα τά προσέχουμε, έμείς θα τά φυ-
λάμε άπό κάθε κακό, έμείς θα τό σκεπά-
ζουμε μέ τις φτερούγες μας νά μη κρυσ-
σουν, έμείς σιγά—σιγά στα ατάκια τους
θα τους ψιθυρίζουμε πως είναι Έλληνό-
πουλα, καί ότι γρήγορα θα γυρίσουν στα
σπιτάκια τους καί στους γονείς τους».

ΔΗΜ. Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ
(Μαθήτρια Ζαχάρω)

ΠΕΡΑΣΤΕ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΕΤΕ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ

«ΠΕΡΑΣΤΕ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ», μ' αυτή τη φράση, υποδέχτηκε τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Βασίλισσα ἓνα παιδί στὸ χωριὸ Κορησὸ τῆς Καστοριάς. «Περάστε στὸ σπίτι μας» λένε κι' ἀστράφτουν τὰ μάτια στὰ χαρούμενα πρόσωπα ὁλὼν τῶν παιδιῶν τοῦ χωριοῦ, ποὺ εἶναι ἐκεῖ συγκεντρωμένα. Κι' αὐτὸ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» γιὰ τὰ ὁποῖα σὰς ἔχουμε μιλήσει πολλές φορές.

Στὴν τελευταία περιοδεία ποὺ ἔκαναν οἱ Βασιλεῖς στὴ Δυτικὴ Μακεδονία, ἐγκαινίασαν 3 «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» στὴν Κορησό, καὶ τὸ Κοσταράζη τῆς

Καστοριάς καὶ στὶς Ἄνω Κλεινὲς τῆς Φλώρινας.

«Περάστε στὸ σπίτι μας». Διαβαίνουμε στὸ κατῶφλι μὲ μεγάλη συγκίνηση γιὰ τὸ ὄνειρό μας ποὺ βγήκε ἀληθινό. Ὅλα μέσα εἶναι πεντακάθαρα κι' ἀρχοντικά βαλμένα.

Λουλούδια φρέσκα τοῦ ἀγροῦ στὶ γωνιὲς καὶ χαρούμενες εἰκόνες στοὺς τοίχους, φαντὰ λουλουδιαστὰ κουρτινάκια στὰ παράθυρα. Ἐδῶ ἀραδιασμένα τὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα, μὲ τὰ ὁποῖα τὰ παιδιὰ καλλιεργοῦν τὸ χωράφι ποὺ χάρισε ἡ Κοινότητα στὸ «Σπίτι» τους. Ἐ

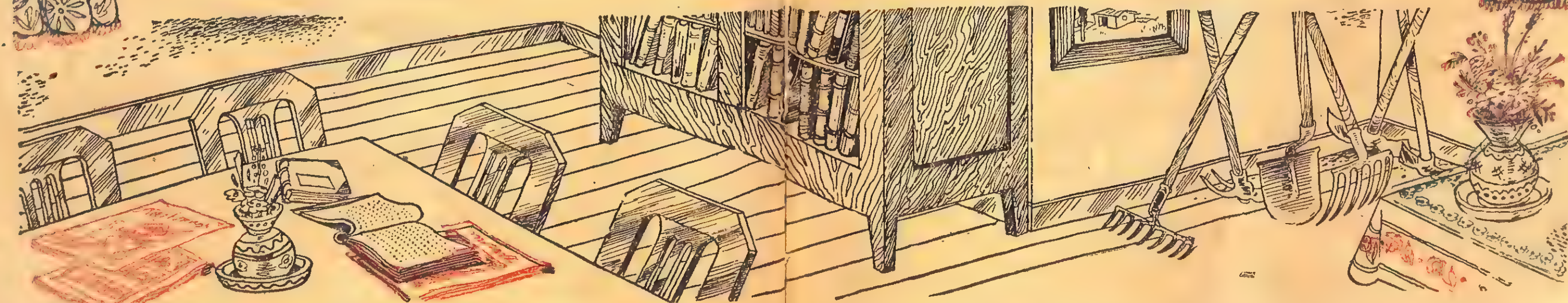
κεῖ στὸ διπλὰνὸ δωμάτιο ὁ ἀργαλεῖος καὶ τὸ τραπέζι τῆς δουλειᾶς γιὰ τὶς μικρὲς νοικοκυρές.

Στ' ἀπάνω πάτωμα ἡ μικρὴ Βιβλιοθήκη καὶ λογιῆς — λογιῆς καλαδιαλεγμένα βιβλία καὶ περιοδικά. Κοντά, ἓνα μικρὸ τραπέζι καὶ καθίσματα ποὺ σὲ κράζουν νὰ καθίσης.

Ἐδῶ ἡ Βασίλισσα ἔχει τὶς ἰδιαιτέρες τῆς γνωριμίες... Παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων ποὺ μόλις ἔχουν ἐπιστρέψει κουβεντιάζουν χαρωπὰ καὶ πρόσχαρα μαζί της. Ἐχουν νοιώσει καλὰ πὼς δὲ τι ὠφελήθηκαν τρία χρόνια στὴν παιδό-

πόλη εἶναι καὶ σὲ τὸν νῦν νὰ το μετασώσουν γύρω τους. Αὐτὸ εἶναι πολὺ μεγάλη χαρὰ γιὰ τὴ Βασίλισσά μας, γιὰτὶ βλέπει μὲ ἱκανοποίησις ὅτι οἱ κόποι τῆς ὄχι μόνον ἔσωσαν τὰ παιδιὰ ἀπ' τὴν σκλαβιά, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ γίνονται σήμερα οἱ ἀξιοὶ βοηθοὶ τῆς στὸ καινούργιο ἔργο τῆς.

Καὶ ὅταν τὰ παιδιὰ μ' ἓνα στόμα καὶ μιὰ καρδιά εἶπαν τὸ «περάστε στὸ σπίτι μας» ἦταν σι' ἀλήθεια τὸ σπίτι τους ποὺ ἀγάπησαν καὶ ποὺ ξέρουν ὅτι ἀπ' τοὺς ἴδιους ἐξαρτᾶται νὰ γίνη ἡ ψυχὴ τοῦ χωριοῦ, γιὰ ὅ,τι καλὸ καὶ ὁμορφὸ

Τά νά γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Πρὸς τὴν Ὀλυμπία

Εἶναι Κυριακὴ μεσημέρι. Τὸ τραῖ-
νο σκίζει τὴν πεδιάδα τῆς Μανωλά-
δας πηγαίνοντας πρὸς τὴν Ὀλυμπία.
Ἀπέραντα δάση ἀπὸ βελανιδιές, βο-
σκοτόπια πράσινα, ποὺ στὰ χορτά-
ρια τοὺς βόσκουν ἀμέτρητα πρόβατα.
— Ἐδῶ θάχη ὠραῖο τυρί, εἶπε ὁ
Φάνης.

— Ναί, ἡ φέτα τῆς Μανωλάδας εἶ-
ναι ἀπ' τὰ καλλίτερα τυριά, ἐξήγησε
ὁ θεῖος Βρασίδης. Μὰ καὶ τὸ γιαιοῦρ-
της δὲν πάει πίσω...

Καθὼς τὸ τραῖνο σκαρφάλωνε ἔνα
ὀμαλὸ ὕψωμα εἶδαμε ἕνα τσοπανόπου-
λο ποὺ κρατοῦσε ἀγκαλιά ἕνα κατσι-
κάκι. Ὁ μικρὸς σκανδαλιάρης στεκό-
ταν ἐπάνω στὶς ράγες κι' ἂν δὲν πρό-
φτανε νὰ τ' ἀρπάξη τὸ τσοπανόπου-
λο, τὸ τραῖνο θὰ τὸκανε λυῶμα. Τώ-
ρα ἔτρεμε φοβισμένο, στήν ἀγκαλιά
τοῦ μικροῦ βοσκού.

Περνοῦμε τὰ Λεχαινά τώρα: μιὰ
θάλασσα ἀπὸ ἀμπέλια... Πέρα μα-
κριὰ ξεχωρίζει τὸ Χλεμούσι, τὸ πε-
ρίφημο φράγκικο κάστρο.

Ὁ μικρὸς Πηνειὸς ποὺ λέγεται ἔ-
τσι γιὰ νὰ ξεχωρίζη ἀπ' τὸν ὀμώνυ-
μο τοῦ τοῦ μεγάλου θεσσαλικὸ ποταμό,
κυλάει τὰ νερά του πότε δεξιά καὶ
πότε ἀριστερά ἀπὸ τὴ γραμμὴ τοῦ σι-
δηροδρόμου.

Καμιὰ τριανταριά χωριά εἶναι ὁκορ-
πισμένα ἀλόγουρα. Ὑστερα ἔρχεται ἡ
Γαστρούνη, ἡ Ἀμαλιάδα, ὁ Πύργος.

— Ἐδῶ πρέπει νὰ κατεβούμε λί-
γο, λέει ὁ θεῖος. Ὁ Πύργος εἶναι με-
γάλῃ πολιτεία κι' ὁ Φάνης μας πρέπει
νὰ τὴ δῇ.

— Πόσο πληθυσμὸς ἔχει;

— Μιὰ εἰκοσιάρια χιλιάδες κατοί-
κους καὶ εἶναι κέντρο σπουδαῖο γιὰ τὸ
ἐμπόριο τῆς σταφίδας. Τὸ σπουδαιό-
τερο ὕστερα ἀπὸ τὴν Πάτρα. Πρὶν
φτάσει ὡς ἐδῶ ἡ σιδηροδρομικὴ γραμ-
μὴ αὐτὸ τὸ ἐμπόριο γινόταν ἀπὸ τὸ
Κατάκωλο, ἕνα κοντινὸ λιμανάκι στὸ
Ἰόνιο.

Κατεβαίνουμε στὸν Πύργο. Μπορεῖ
νὰ μὴν εἶναι καὶ τόσο ὁμορφος μὰ ἔ-
χει ἕναν ἀέρα πολιτισμοῦ. Ὁ κόσμος
ἐδῶ ζῇ περισσότερο ἀπὸ τὸ ἐμπόριο
καὶ τὴ βιομηχανία παρὰ ἀπὸ τὴ γε-
ωργικὴ παραγωγή.

— Γιατί ὀνομάστηκε Πύργος αὐτὴ
ἡ πόλη; ρώτησε ἡ Μυρτώ. Δὲ μπορεῖ
παρὰ νάχη κι' αὐτὴ τὸ ὠραῖο τῆς πα-
ραμυθι. Κι' ἀπὸ τ' ὄνομα Πύργος δὲ
φαίνεται νῆσαι ἀρχαῖο.

— Σωστὰ μάντρες, Μυρτούλα. Ὁ
Πύργος εἶναι νεώτερη πολιτεία κι' ἡ
ἰδρυθὴς τῆς στηρίζεται σ' ἕναν θρύλο
ποὺ μπορεῖ νῆσαι κι' ἀληθινός. Ἐνὰς
λέει τυχερὸς ἄνθρωπος θρῆκε μιὰ φο-
ρὰ στὸν πάτο τοῦ πηγαδιοῦ του —
ποὺ τὸ δείχνουν ἀκόμα καὶ σήμερα—
ἕναν θησαυρό. Ἦτανε τότε τουρκοκρα-
τία κι' ὁ ἄνθρωπος ποὺ μπορεῖ νάταν
καὶ Τούρκος, πήρε τὰ φλουριά του καὶ
πῆγε στὸ Σουλτάνο στὴν Κωνσταν-
τινούπολη.

Αὐτὸς ποὺ μαγεύτηκε ἀπὸ τὴν
πλούσια προσφορά, κι' ἀπὸ τὴν καλὴ
ἐκτίμηση τοῦ πιστοῦ του, ἔκαμε τὸν ἄν-

θρωπο Μπέη καὶ τοῦδωκε ὅλη τούτῃ
τὴν περιοχή γύρω. Ὁ καινούργιος
μπέης μεγαλοπιάστηκε κι' ἔχτισε
πύργο, σὰν ὅλους τοὺς μπέηδες, νὰ
μὴν ὑστερήσῃ σὲ μεγαλεῖο.

Γύρω ἀπὸ κείνο τὸν πύργο μαζεύ-
τηκαν λίγο λίγο κι' ἔχτισαν σπίτια
οἱ ἄνθρωποι ποὺ δουλεύανε στὰ χω-
ράφια τοῦ μπέη κι' ἔτσι ἔγινε ἡ πολι-
τεία ποῦ, ὅμως καὶ στὰ ὑπόλοιπα
χρόνια τῆς σκλαβιάς, καὶ στὴν Ἑπα-
νάσταση τοὺς πολέμησε πολὺ τοὺς
Τούρκους, σὰν κάθε γωνιά τῆς Ἑλλά-
δας μας.

Σὲ λίγο ξεκινᾶμε πάλι μὲ τὸ τραῖ-
νο. Μπαινουμε σὲ μιὰ κοιλάδα στενὴ
μὲ σύνορα δυὸ καταπράσινοι λόφους
καὶ δυὸ ποταμούς. Κάτι σὰν ἀποκά-
λυψη εἶναι τὸ γαλῆνιο ἀγνάντεμά της.
Ἄλλος κόσμος! Δέντρα καὶ πέτρες
ἐδῶ καὶ νερά ἔχουν κάτι τὸ ἱερό, τὸ ἑ-
ξαισιο, τὸ γαλῆνιο. Τ' ὄνομα τῆς Κοι-
λάδας προτοῦ τὸ προφέρουν τὰ χεῖλη,
τὸ νιώθεις στὴ γοητεία τοῦ τόπου στὸ
ἥρεμο φιλίσιμα τοῦ νεροῦ, στὴν πνοὴ
τοῦ ἀγέρα ποὺ λές καὶ φοβάσαι ἐδῶ
μὴν ταράξη πανάρχαιους ἱσκιούς.

— Ἡ Ὀλυμπία! Ἐκεῖνος ὁ λόφος
εἶναι τὸ Κρόνιο κι' ὁ ἄλλος ἔχει τὸ
ὄνομα τοῦ μεγάλου Ὀλύμπου...

Τὰ δυὸ ἀσημένια φίδια ποὺ καθρε-
φτίζουν τὸ φῶς τ' οὐρανοῦ, τόσο πλού-
σια, εἶναι ὁ Ἀλφειὸς κι' ὁ Κλάδεος.

Κάτω ἀπ' τὴν ὀλοφώτεινη βραδυὰ
ἡ Ἀλτις, — ὁ στίβος ὁ ἱερὸς τῶν ἀ-
γώνων, — κρατεῖ ὅλη τὴν ὀλυμπία ὁ-
μορφία της. Δὲν τὴν βαραίνει ὁ ἱσκιος
τοῦ Κρόνιου ποὺ μακραίνει στὸ δει-
λινὸ σὰ νὰ θέλῃ νὰ προστατέψῃ ἀπὸ
τοὺς τρόμους τῆς νύχτας τὸν ἅγιο χώ-
ρο, ὅπου κοιμούνται οἱ ἥρωες κι' οἱ
μαρμάρινοι θεοί.

— Θὰ προφύτουμε ἀπόψε νὰ δοῦ-
με τ' ἀρχαῖα; λέει ὁ Φάνης, καθὼς
πλησιάζει τὸ τραῖνο στὴν Ὀλυμπία.

— Δὲν ξέρω, παιδί μου, εἶπα στὸν
ἀνυπόμονο, μὰ καὶ νᾶχαιμε τὸν καιρὸ
δὲ θὰ σφίχῃ νὰ τὰ δῇς, τέτοια ὥρα
τ' ἀρχαῖα... Μόνο μὲ τὸ μεσημεριάτι-
κο ἥλιο θὰ καταλάβῃς τὸ νήμα τους.
Ἐδῶ ὅλα ἦταν φῶς, νιάτα, λάμψη,
ζωή. Ἡ νύχτα μπορεῖ νὰ ταιριάζει
στὰ μεσαιωνικὰ κάστρα ποὺ εἶναι πάν-
τα γεμάτα μυστήριο, ἀκόμα ἴσως καὶ
στοὺς Δελφούς μὲ τὴν αἰνιγματικὴ
τοὺς Πυθίαν, μὰ δὲν ἔχει καμιὰ δουλειὰ
στὴ φωτόλουστη καὶ εἰρηνικὴ Ὀλυμ-
πία...

Οἱ ἀγῶνες γίνονταν μὲ τὸν ἥλιο
τὸν καυτερό, μέρα μεσημέρι καὶ στὴν
καρδιά τοῦ καλοκαιριοῦ. Ὁ χειμῶνας
κι' ἡ νύχτα κι' οἱ ἱσκιοὶ καὶ τὰ ρωμαν-
τικὰ σοῦρουπα εἶναι ἀντίθετα μὲ τὴν
ὁμορφίαν τὴν καθάρια ποὺ λατρευόταν
ἐδῶ... Τὴ διπλὴ ὁμορφία τῆς ψυχῆς
καὶ τοῦ σώματος ποὺ δὲν τρέμει τὸ
φῶς...

— Τί σοῦ εἶναι τέλος πάντων αὐ-
τοῖ. οἱ γραμματιζόμενοι εἶπε πειρά-
ζοντάς με ὁ θεῖος Βρασίδης. Ποῦ τὰ
βρήκες ὅλα αὐτὰ ξαδερφούλα; Ἐγὼ
λέω πῶς οἱ ἀρχαῖοι διάλεξαν τὸ καλο-
καίρι γιὰ τοὺς ἀγῶνες τους — κι' ἂς
τοὺς γιουρούφλιζε ὁ ἥλιος — γιὰτί

ἄπλοῦστατα μόνον τότε δὲν ἦταν φῶ-
ς νὰ τοὺς πιάσῃ ἄξαφνα μιὰ βροχὴ
καὶ νὰ πλημμυρίσῃ ἀπὸ λάσπη ὅλη
τούτῃ τὴ πεδιάδα ὅπου θάχαν στήσει
τὶς σκηνές τους χιλιάδες ἄνθρωποι.
Ἦταν βλέπετε σ' ὅλα τοὺς σοφοί, αὐ-
τὸ πιά δὲν τ' ἀρνιέται κανένας.

— Δὲν εἶχαν ἄδικο, εἶπε ὁ Λεωνί-
δας... Γιὰ σκεφθῆτε τί θὰ γινόταν, ἂν
ἄξαφνα ἔπιανε μπόρα χιονοπωριάτικη
καὶ πλημμύριζε ὁ Ἀλφειὸς ὅπως συνή-
θιζε; Ποῦ θὰ πῆγαινε τὸςος κόσμος,
ποῦ πέντε μερόνυχτα — ὅσο βαστού-
σαν οἱ ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες — μερο-
ξημερωνόταν στὸ ὑπαιθρο; Ἐνῶ τὸ
καλοκαίρι τὰ ποτάμια εἶναι νωθρά καὶ
μακάρια καὶ τὰ καθάρια νερά τους θὰ
ξεκουράζανε μ' ἕνα δροσιτικὸ λου-
τρὸ τὰ γιορταστικὰ πλήθη... Καὶ τὶς
γλυκεῖες νύχτες τοῦ Ἰουνίου ἡ δια-
νυκτέρευση στὸ ὑπαιθρο θάταν μιὰ ἀ-
πόλαυση. Συμφωνῶ λοιπὸν μὲ τὸν πα-
τέρα πῶς οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι ἦ-
ταν σοφοὶ ἀκριβῶς γιὰτί ἦταν πρακτι-
κοὶ καὶ διάλεγαν πάντα μελετημένα
καὶ τὸν καιρὸ καὶ τὸν τόπο καὶ κάθε
τί ποὺ τοὺς χρειαζόταν.

— Γιὰ ποῖο σκοπὸ ὅμως; τὸν ἔκο-
ψε ὁ Φάνης. Γιὰ νὰ μὴν διακόψουν μιὰ
τόσο μεγάλῃ γιορτῇ, καὶ γιὰ νὰ μὴν
τοὺς κόψῃ τὴν καλλιτεχνικὴ χαρὰ μιὰ
ξαφνικὴ περιπέτεια... Μὰ θὰ διάλεγαν
αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἂν δὲν ἦταν μὲ τὸ φῶς
καὶ τὴν ἡρεμία τῆς ἡ καταλλήλοτερη
γιὰ νὰ δείξῃ πιὸ μεγαλόπρεπο, ἐκεῖνο
τὸ θαυμαστὸ δῶμα τῆς ὁμορφιάς;
Σκεφθῆτε πόσο ἀνάγλυφα καὶ ἀρμονι-
κὰ θὰ ξεχώριζαν τὰ γυμνά καὶ καλλι-
γραμμα σώματα τῶν ἀθλητῶν, καθὼς
θα τινάζονταν καὶ θὰ πάλευαν κάτω
ἀπὸ τὸν ἥλιο στὸ Στάδιο... Θὰ ἔμοια-
ζαν ἀλήθεια μὲ κινούμενα θεϊκὰ ἀγάλ-
ματα. Σοφοὶ λοιπὸν οἱ ἀρχαῖοι μας
πρόγονοι γιὰτί βάζανε τὴν πρακτικό-
τητα στὴν ὑπηρεσία τοῦ σκοποῦ τους
ποὺ ἦταν πάντα νὰ δείξουν τὴν ὁμορ-
φίαν, τὸν πολιτισμό, τὴν ἀθάνατη ἀρ-
μονία τοῦ σώματος καὶ τοῦ Πνεύ-
ματος.

Κοίταξα ξαφνιασμένη τὸ Φάνη καὶ
ζήλεψα γιὰ τὴ μόρφωση ποὺ παίρνουν
στοὺς ξένους τῶπους οἱ νέοι. Ἔτσι,
ὠραῖα, λοιπὸν, διδάσκουν ἐκεῖ τὸν ἐλ-
ληνικὸ πολιτισμό, ποὺ ὁ Φάνης, ἕως
ἀγόρι δεκαπεντάχρονο, εἶχε μπῆ τό-
σο βαθεῖα στὸ νήμα τῆς ἀρχαίας Ὀ-
λυμπίας!

Ὁ θεῖος Βρασίδης χαμογέλασε εὐ-
χαριστημένος.

— Μιὰ χαρὰ τὰ κατὰφερες, διπλω-
μάτη μου. Ἐρρίξες σ' ὅλους δίκιο καὶ
μὰς ἀπόδειξε πῶς εἶσαι ὁ καλλίτε-
ρος ἀρχαιολόγος τῆς συντροφιάς. Ἐ-
σύ θὰ μὰς ἀδηγήσεις λοιπὸν ποὺ πρέ-
πει νὰ πάμε ἀπόψε, μόλις κατεβούμε
ἀπὸ τὸ τραῖνο.

Ὁ Φάνης ἔδειξε τοὺς λόφους καὶ τὰ
δυὸ ἀσημένια ποτάμια. Ἡ πρασιναὰ
τῶν κυπαρισσιῶν καὶ τῶν πεύκων —
ποὺ εἶχαν ἀντικαταστήσει τὶς ἀρχαῖ-
ες ἀγριελιές — τ' ἀμπέλια μὲ τὰ βρο-
σερά τους φυλλώματα, τ' ἀσημένια
νερά, ποὺ παιχνίδιζαν μέσα στὶς ρο-
δοδάφνες, γοήτευαν καὶ ξεκούραζαν τὸ
μάτι.

— Ὑστερα ἀπὸ ἕνα κουραστικὸ
ταξίδι, εἶπε τ' ἀγόρι, τὸ καλλίτερο
πούχομε νὰ κάμουμε εἶναι ν' ἀθεβού-
με στὸ πρόσχαρο αὐτὸ τοπίο. Θὰ κά-
μουμε ἕναν περίπατο ὡς τὸ γεφυράκι
τοῦ Ἀλφειοῦ νὰ γνωρίσουμε μὲ τὴν
πρωταρχικὴ θεότητα κάθε τόπου, τὴ
φύση.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Ἡ Καίτη μετὰ τίς ἐξετάσεις πρόκειται νὰ περᾶ-
 σῃ τίς διακοπές της σὲ κάποιο νησί τοῦ Αἰγαίου.
 Ἀλλὰ ἔχει καθυστερήσει καὶ τὸ πλοῖο φεύγει ἀπὸ
 στιγμή σὲ στιγμή. Θὰ προφτάσῃ μόνο ἂν ἀποφύγῃ
 τὰ ἑπτὰ ἐμπόδια ποὺ ὑπάρχουν στὸ δρόμο.

Μπορεῖς νὰ τὴν βοηθήσῃς ἐσύ;

Ἄν νομίζῃς πὼς θὰ τὸ καταφέρῃς, στήριξε τὴν
 μύτη τοῦ μολυβιοῦ σου σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς δυὸ δρό-

μους ποὺ ἀνοίγονται μπροστὰ στὴν κοπέλλα μὲ τὸ
 ποδήλατο καὶ τράβα τὴ γραμμὴ σου «μονοκονδυ-
 λιά» ὥς τὸ πλοῖο. Μπορεῖς νὰ σταματήσῃς γιὰ νὰ
 σκεφτῇς — χωρὶς νὰ σηκώσῃς τὴ μύτη τοῦ μολυ-
 βιοῦ σου... ἀλλὰ δὲν μπορεῖς ποτε νὰ γυρίσῃς
 πίσω!

Προσοχή, λοιπόν, νὰ οδηγήσῃς τὴν καυμένη τὴν
 Καίτη ὅσο πιὸ γρήγορα μπορεῖς στὸ βαπόρι.

Γεωργικές εργασίες και εργαλεία: Έχουμε μιλήσει για το αλέτρι, για τις σθάρνες και τους σκαριφήρες κι' ακόμη για τη σκαφτική φρέζα.

Καθώς δρισκώμαστε όμως στον θεριστή, και τον αλωνάρη είναι καιρός να μιλήσουμε για τα εργαλεία του θερισμού και του αλωνίσματος. Το θέρισμα, καθώς ξέρουμε, γίνεται με τα χέρια ή με τις μηχανές.

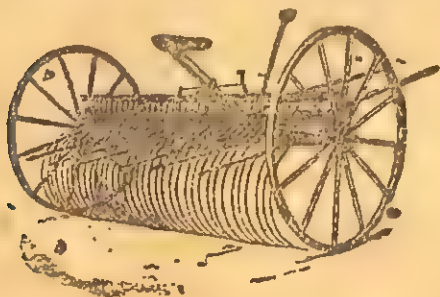
Όταν θερίζουμε με τα χέρια, μεταχειριζόμαστε το δρεπάνι, το λελέκι, ή την κοπιά.

Το θέρισμα με το δρεπάνι (που το ξέρουν όλοι) γίνεται τέλειο, γιατί ο θεριστής ξεδιανέμει και θερίζει μόνο τα στάρια κι' έτσι δεν έχουμε ξένους σπόρους στο άλωνισμα. Μόνο αργεί πολύ, και τα στάρια κόβονται ψηλά κι' έτσι έχουμε λιγότερο χόρτο.

Το λελέκι είναι ένα μεγάλο δρεπάνι, που χρησιμοποιείται όπως το μικρό, με την διαφορά πως ο θεριστής φοράει στο αριστερό χέρι την παλαμαριά, ξύλινο γάντι δηλαδή, όπου μπαίνουν τα τρία δάχτυλα. Θερίζει λοιπόν με το λελέκι και μαζεύει τα στάρια με την παλαμαριά, κι' η δουλειά πάει πολύ πιο γρήγορα.

Η πασιτιά, μεγάλο δρεπάνι ίσιο, με μακρύ χέρι, δεν χρησιμοποιείται πολύ, γιατί τα στάρια τινάζουν εύκολα κι' η κοπιά θερίζει απότομα.

Σήμερα όμως το θέρισμα γίνεται στα περισσότερα μέρη με θεριστικές μηχανές. (Εκεί δηλαδή που το χωράφι είναι ίσιο

Χορτοσυλλέκτης

κι' όχι σε πλαγιές, δουνού, κι' όπου τα στάχια δεν είναι πλαγιασμένα).

Θεριστικές μηχανές υπάρχουν δυο ειδών: Απλές και αυτοδερτικές. Οι απλές, θερίζουν τα στάρια και τ' αφήνουν. Κατόπι έρχονται οι εργάτες και τα δένουν. Η αυτοδερτική όμως τα δένει κιόλας, κι' αφήνει στο χωράφι δεμένα δεμάτια. Θερίζουν την ημέρα ως 50 στρέμματα!

Όταν θερίζουμε με μηχανές, πάντα μένουν στο χωράφι αρκετά στάχια που τα μαζεύουμε με ένα χορτοσυλλέκτη, που τον σέρνουν ζώα. Αλλά κι' όταν θερίζουμε με τα χέρια μένουν στάχια, μόνο που στα περισσότερα μέρη αφήνουν τους φτωχούς να πάν να τα μαζέψουν, σαν ένα είδος ψυχικού να πούμε. (Σταχυολόγημα).

Στο έρχόμενο θα μιλήσουμε για τις αγωνιστικές μηχανές.

ΤΟ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ (Τέλος)

Το ανοιξιάτικο καλαμπόκι μαζεύεται νωρίς. Οι ρόκες κόβονται με το χέρι (με τη σερπέτα δηλαδή) και μεταφέρονται στο αλώνι, όπου πρέπει να ξεφλουρευτούν αμέσως. Αν μείνουν σε σωρό οι ρόκες με τα φλούδια τους πάνω από 24 ώρες, ξεσταίνονται και χαλάνε.

Πρέπει όμως να μείνουν να ξεραθούν καλά.

Το μάθημα των σπόρων, γίνεται με τρίψιμο ή με στούμπισμα (ράβδισμα δηλαδή με τον κόπανο).

Τώρα όμως υπάρχουν τελειότερες έκοκιστικές μηχανές. Οι χειροκίνητες ξεκοκκίζουν 10—15 κιλά την ώρα. Οι μηχανοκίνητες όμως ξεκοκκίζουν πάνω από 3—4.000 όκάδες την ημέρα.

Οι χωριάτες μας όταν δεν έχουν αποθήκες να το φυλάξουν, το κρατούν ανεκόκιστο, κρεμασμένο στη στέγη ή το δάζουν σε πλεχτές κυλινδρικές καλύδες που λέγονται κοτσέκια και παίρνουν από κει όσο τους χρειάζεται κάθε φορά.

Όταν όμως αποθηκεύεται το καλαμπόκι, χρειάζεται καλό αερισμό, Ελλείψει ύψους και χαμηλή θερμοκρασία (10ο). Πρέπει ν' αναποδογυρίζεται ταχτικά με το φτυάρι, γιατί ανάβει και χαλάει πολύ εύκολα.

Όταν στο μάζωμα το καλαμπόκι δεν ξεράθηκε καλά, το αλεύρι του προκαλεί

Ο ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΣ

Στο προηγούμενο εξηγήσαμε πως σπέρνουμε τα διάφορα χόρτα. Τώρα, σας δίνω ένα μεγάλο πίνακα, που θα σας οδηγήσει

στοις ανθρώπους μια επικίνδυνη αρρώστεια που λέγεται πελάγρο.

ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Θερίζουμε το κανάβι και το λινάρι και μαζεύουμε τα καπνά. Μαζεύουμε και το μπαμπάκι.

Σκαλίζουμε και βοτανίζουμε τα θυμα του σπέρσαμε, κι' αρχίζουμε να μπάζουμε τ' άχαρα.

Κάνουμε τη δεύτερη φύτεψη της πατάτας.

Στ' αμπέλια θειασίζουμε και ψεκάζουμε με νικατίνη.

Αρχίζουμε να καθαρίζουμε βαρέλια, καδιά, σταφυλοπιαστήρια κι' ό,τι χρειάζεται για τον τρύγο.

Ψεκάζουμε για το δάκο.

Μαζεύουμε και καταστρέφουμε τα φρούτα που πέφτουν σάπια από τα δέντρα, σκαλίζουμε και ποτίζουμε. Μπολιάζουμε τη φυστικιά με μάτι; και περιποιούμεθα τα κεντράδια.

πως να σπέρνεται το κάθε χόρτο χωριστά. Να τον διαβάσετε, σας παρακαλώ, προσεκτικά.

Χόρτα	Τρόπος που σπέρνεται	Πόσους σπόρους χρειάζεται κατά στρέμμα	Πότε σπέρνεται ή φυτεύεται	Απόδοση κατά στρέμμα
Σκόρδα	Κατά γραμμές	50—60 όκάδες	Νοέμβριος και Φεβρουάριος	400—600 όκ.
Παντζάρια	»	1 1/2 όκά	»	800—1.200 »
Καρότα	»	300 δράμια—1 όκά	»	800—1.200 »
Καλαμύθια	»	300 δρ.—1 όκά	»	1.300—1.800 »
Σπανάκια	»	3—4 όκάδες	»	600—1.000 »
Πατάτες	»	80—100 όκάδες	»	»
Πεπόνια	»	1—1 1/2 όκά	»	»
Μπαμίες	»	2—3 όκάδες	»	»
Μπιζέλια	»	12 όκάδες	»	»
Φασόλια	»	10—12 όκάδες	»	»
Κουκιά	»	20—25 όκάδες	»	»
Ραβένια	»	1 1/2—2 όκάδες	»	»
Ραπάνια	»	4—5 όκάδες	»	»
Κρεμμύδια	»	1—1 1/2 όκά	»	»
Μελιτζάνες	»	30—50 δράμια	»	»
Σέλινο	»	20—50 δράμια	»	»
Λάχανο	»	100—150 δράμια	»	»
Μαρούλια	»	30—50 δράμια	»	»
Πιπεριές	»	διάφορες	»	»
Πράσα	»	1—1 1/2 όκά	»	»
Ντομάτες	»	40—50 δράμια	»	»
Άγκινάρες	»	»	»	»

ΤΑ ΚΟΥΝΕΛΙΑ

Πότε χωρίζονται τα κουγελάκια από τη μάνα τους.

Για νάχουμε καλά κουνέλια, πρέπει να τ' αφήνουμε να θηλάσουν 40 μέρες. Όταν γίνουν 25 ημερών τα βγάζουμε στην πρασινάδα και στον ήλιο, και τ' αφήνουμε δυο—τρεις ώρες.

Όταν γίνουν τριών εβδομάδων, αρχίζουν μόνα τους και τρώνε από την τροφή της μάνας τους.

Είναι καλό να τους δίνουμε τριφύλλι, ξερό χόρτο, και μουσκεμένα πίτουρα. Ποτιστικά χόρτα παλύν λίγα, γιατί παθαίνουν έντερικά. Όταν κλείνουν τις σαράντα μέρες, τ' αποκόβουμε και τα κλείνουμε σε ένα μέρος με πρασινάδα, για να μην τους κακοφανή πολύ που τα χωρίσαμε από τη μάνα τους.

Στο έρχόμενο θα μιλήσουμε για την τροφή τους.

ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΤΩΝ ΚΟΥΝΕΛΙΩΝ

Τα κουνέλια πρέπει να μένουν σε ξεχωριστά κελιά. Κάθε κελί, πρέπει νάχη ύψος και πλάτος 70 πόντους για τ' αρσενικά κουνέλια, 40 πόντους για κείνα που θέλουμε να τα παχύνουμε γρήγορα για να τα φάμε, και 80 πόντους μήκος με 80 ύψος, για την κουνέλα με τα κουνελάκια της.

Στην εικόνα βλέπετε ένα κουνελοτρό-

φείο που μπορείτε να το φτιάσετε και μόνοι σας.

Να μην ξεχνάτε πως τα κουνέλια υποφέρουν πολύ από την υγρασία, γι' αυτό οι φωλιές τους πρέπει να δρίσκονται 70 τουλάχιστον πόντους πιο ψηλά από το έδαφος.

Τα πατώματα πρέπει να είναι γυρτά και καλοπισωμένα για να καθαρίζονται και να πλένονται εύκολα.

ΟΙ ΚΟΤΕΣ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟ

Πρέπει να τους δίνουμε δροσερή τροφή: λίγο καλαμπόκι, πολύ βρώμη και σκύβαλα, κι' άφθονη πρασινάδα (ραδίκια και τριφύλλι). Σε 2 1/2 όκάδες νερό, ρίχνουμε 2 δράμια θεικού σιδήρου (καρραμπογιά) για να τ' απολυμαίνω.

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ

Απλή θεριστική μηχανή.

Τα παιδιά γράφουν

ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ

— Βάρα παπὰ τὰ σήμαντρα...
'Ανταριασμένος ὁ παπὰς. Μέσα στὴ μαύρη νύχτα τὸν ξύπνησαν οἱ δαίμονες νὰ μαζέψῃ ὅλα τὰ παιδιά νὰ τοὺς τὰ παραδώσῃ. Πέντε—ἕξι—ἀντρεϊκόμενοι, πέρα, στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ, πολέμαγαν σκληρὰ. Γραμμὴ τὸ λιανοτούφεκο.

— Ποτέ, ξεφώνησε ὁ παπὰς. Ποτέ! Τῆς ἐκκλησίας τὰ σήμαντρα οἱ κρέχτες τῶν δαιμόνων;

Σ' αὐτὴ τοῦ τὴν ἀπόφαση τὸν παραστέκουν σιμὰ δεκάδες ρασοφόροι. Ὁ Σιμουλὰ πού τίναξε τὸ Κιούγγι στὸν ἀέρα. Ὁ Ἀλέξης, ὁ καλόγερος. Ὁ ἄλλος ἀπ' τ' Ἀρκάδι. Ὁ Διάκος, πούπεσε στὴς Ἀλαμάνες τὰ στενά. Τῆς Ἄρτας ὁ Δεσπότης, ὁ Ἰγνάντιος, πού συναξε τὴν κλεφτουργιὰ ἀπ' ἐξω ἀπ' τὰ Γιάννενα καὶ τοὺς ὠρῆκε σ' ἕνα χρυσὸ σταυρὸ καὶ στὸ δικέφαλο ἀετὸ, τὸν εὐλογαί κι' αὐτός. Ὑψώθηκε ὁ σεβάσμιος, ὁ ὁμοιος μὲ τὸν Τυμψηστό. Μὲ τὸ κορμὶ τοῦ ἐφραξε τὴν πόρτα τοῦ καμπαναριοῦ.

— Ἐμπρός παπὰ, οὐλοῖσας ὁ σκύλος. Αἶντε καὶ ἡ ὥρα σου ἔφτασε.

Ἀτάραχος ἐκείνος. Ψηλάφισε κι' ἐχάιδεψε ἕνα σταυρὸ πού φάσαγε. Θεέ μου, δόστου δύναμη. Σίμωσε ὁ Σλαῦος. Τὸ μάτι τοῦ φαρμάκι. Σίμωσε τὸ ντουφέκι του καὶ μὲ τοῦ κοντακιῦ τὴν ἄκρη τὸν βάρεσε στὴν κάρρα, ἐκεῖ μὲς τὸ μεσόφρυδο. Ἀναδιπλώθηκε αὐτός, χαλίστηκε κι' ἐπέσε. Κάγχασε ὁ πονημένος, τὸν κλώσισε, δρασκέλισε τὸ σῶμα τοῦ, ἡσυχασμένος ἀπ' αὐτόν, ἀνέθηκε τὶς σκάλες..... Ἀνάθεμα χτυπάει ἡ καμπάνα. Ἀνατριχίλαει ὁ παπὰς. Σηκώνεται στὰ γόνατα, πέφτει, βογγαίει καὶ σέρνεται. Ἀφουγκράζεται. Μέσα στὸ χωριὸ ἀλλաλαγαί, ξεφωνητό. Τοῦ σχίστηκαν τὰ σωθικά. Τὰ δάκρυα τῶν μανδῶν τοῦ γιάτρεψαν τοὺς πόνους. Ἀνασηλώθηκε ξαναγιωμένος. Αἰῶνων ἱστορήματα τοῦ ἀναψαν τὰ αἵματα. Τὰ γέροια, τανάλια σιδερένια, ἀρπάξαν τὸ ληστή καὶ τὸν πέταξαν στὸ κενό. Ἐρέκαζε ὁ προδότης. Ὁ ἱερέας γονατιστὸς παρακάλεϊ

— Μεγαλοδύναμε, σχώρα αὐτὸν κι' ἐμένα.

Μὰ φτάνουν οἱ δεήσεις. Δὲν εἶναι ὄρες τώρα γι' αὐτά. Παίρνει τοῦ σκοτωμένου τ' ἄρματα. Φοράει καὶ τ' ἅγια ἄμφια καὶ τρέχει στὸ χωριὸ, φωνάζοντας πὼς ἔρχεται στρατός. Ἀνέμιζε τὸ ράσο. Κι' ὄρε διαβῆ λαχτάρια. Ντουφέκαγε καὶ φώναζε Τρομάζουν οἱ κακοῦργοι. Τὸν βλέπουν καὶ τοῦ ρίχνουν. Δὲν πέφτει. Ὁρμαίει κατὰ πάνω τους. Τὸν παίρνουν γιὰ φάντασμα. Σκιάζονται, λακίζουν, χάνονται. Ἡ νύχτα πού τοὺς ξέρασε, καὶ πάλι τοὺς κατάρπτε. Οὐρλιάζει ὁ καπετάνιος, μὰ ποῖος νὰ τὸν ἀκούσῃ; Λακάει κι' αὐτός, ἀφου ἄδειασε τ' αὐτόματο μὲσα στὰ στήθια τοῦ παπὰ. Ἀκόμα ἕνας ἅγιος. Τὸ αἷμα καὶ τὸ λείψανό, μετάνηψη κι' ἀντίδωρο....

Ἔτσι, μιά βραδυά, σάβηκαν τὰ παιδιά ἑνὸς χωριοῦ τῆς Εὐρυτανίας. Τὰ ἔσωσε ἕνας παπὰς. Μὰ ἀν' ἐκείνη σάβηκαν, 28 χιλιάδες ἄλλα μικρὰ Ἑλληνόπουλα ἀρπάχτηκαν καὶ ζοῦνε στὴ σκλαδιά. Ὅλα πρέπει ν' ἀγωνιστοῦμε γιὰ νὰ σωθοῦν τὰ τρυφερά βλαστάρια. Ἀκόμα καὶ τὴ ζωὴ μας, ἀν' χρειασθῇ, νὰ δώσουμε.

ΝΙΚΟΛ. ΣΤ. ΦΡΑΓΚΑΚΗΣ
(Καρδίτσα)

Η ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

Ἐκεῖ ψηλὰ στὴ δοξασμένη μὲς Μακεδονία στὴν περιφέρεια Βοΐου, βρίσκεται τὸ ἀγαπητὸ μου χωριουδάκι.

Στὴν ψηλότερη κορυφὴ τοῦ, ἀκούγεται ὁ ἦχος τῆς φλογέρας. Οἱ πολυάριθμες πηγές τοῦ διακλαδίζονται στὰ ποτάμια καὶ στὰ ρυάκια δροσίζοντας τὰ λειβάδια μας. Τὰ πελώρια ἑλικά μας ὅπου χτίζουν τὶς φωλιές των οἱ περήφανοι ἀετοί.

Εἶμαι πολὺ συγκινημένος αὐτὴ τὴ στιγμή καὶ μὲ ψυχικὴ ἐπιθυμία μ' ἔκανε νὰ καθίσω νὰ γράψω τὸ γραμματάκι αὐτό. Πραγματικὰ τὸ ἔχω νοσταλγήσει, τὸ χωριό μου, τὸ βλέπω τώρα ὑπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ μὲ φωνάζει. Θέλω νὰ τρέξω στὸν κήπο μου νὰ κλαδέω τὶς πορτοκαλιές καὶ τὶς λεμονιές μου πού ἐμένα περιμένουν νὰ τρέξω. Στὸ χωράφι μου, νὰ βοτανίσω τὸ σιταράκι, καὶ νὰ ποτίσω τὶς φασολιές μου. Καὶ ἡ ὥρα δὲ φαίνεται, δὲν ἀργεῖ. Τὸ χωριουδάκι μου μέχρι χθὲς ἦταν σκλαβωμένο, σήμερα ὅμως χάρι στὸν ἡρωϊκὸ μας στρατό, εἶναι ἐλεύθερο. Οἱ γονεῖς ἡσυχαιοὶ τώρα κοιμούνται χωρὶς τὸ νουφέκι στὸ μαξιλάρι. Σὲ λίγες μέρες θὰ φύγω. Πάντα ὅμως θὰ θυμάμαι καὶ τὴ ζωὴ πού περνοῦσα στὴν ἀγαπημένη μου παίδεπολη. Δὲν θὰ ἔχω ἕνα ἀδελφὸ θὰ ἔχω πολλούς. Τί εὐτυχία! Καὶ δυὸ μανουλιές αὐτὴ πού μὲ γέννησε καὶ αὐτὴ πού μὲ γλύτωσε ἀπὸ τοὺς Σλάβους τῆ Βαλκάνισα μας. Ὁ Θεὸς ἂς τῆς δίδει ὑγεία καὶ χαρὰ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΡΙΔΗΣ

Παιδόπολη Ἰωσηφόγλειο
Τάξη ΣΤ'. Δημοτικοῦ

ΟΝΕΙΡΟ

Μπλουμ! Ἐρρίξα τὴν ἄγκυρα τῆς βαρκούλας μου καὶ πήδησα στὸ βράχο μὲ τὸ παράξενο λείψανό μου. Ἐσπλάσσα κεῖ ἀγνατευόμενος τὸ πέλαγος, τὴν βαρκούλα, πού λικνιζόταν ἀπαλά, τὸν ἥλιο πού πῆγαινε στὴ δύση καί... ἔπλεα, λέει, μὲ ὥριμο μαστράκι καὶ τὰ πανιά γεμάτα πρὸς τ' Ἀνθονήσι!... Καθόμουν στὸν δίακι γελαστός καὶ σφριζώντας τὸ τραγοῦδι τῆς θάλασσας, τὸ παράξενο, ἀκρομπανιάρικα τοὺς γλάρους. Ἐνα δελφίνι πιδὶ πίσω ἀκούλυθεσε καὶ τὸ φτερό του ἐμοιαζε ὑνὶ πού ὀργώνει χωράφι ἀπεραντο. Ἦμουν μεθυσμένος ἀπὸ χαρὰ κι' ἐλπίδα! Πήγαινα στ' Ἀνθονήσι! Γιὰ ὅλους ἦταν αὐτὸ ἕνας θρύλος. Ἦταν, λέει, καταμεσῆς στὸ πέλαγος, μὰ κανένας ὡς τώρα δὲν τόχε βρῆ. Οἱ γέροι ἔλεγαν μύριες παράξενες ἱστορίες γιὰ τ' Ἀνθονήσι, στὰ ἀγγόνια τους. Ἦταν, λέει, γεμάτο λουλούδια κάθε ἐποχὴ! Ἀνοιχτὰ αἰώνια! Τὰ δένδρα γεμάτα καρπούς πού μεθοῦσαν καὶ πουλιά μὲ λαλιά πού τρελλαίνει. Λύπες, μόχθοι, πῶνοι, ἐκεῖ πέρα, εἶναι ἀγνωστά! Μόνες βασιλίσσες ἡ χαρὰ κι' ἡ εὐτυχία! Ἀληθινὸς παράδεισος! Κι' ὁ θάνατος ἀκόμη ἐκεῖ ἔρχεται σὺν γλυκὺς ὕπνος πού ἀπαλά σφαλίζει τὰ μάτια. Κανένας ὅμως ὡς τὰ τώρα δὲν τὸ βρῆκε. Πῶς, λοιπόν, ἐγὼ βρέθηκα νὰ ταξιδεύω σωστά πρὸς αὐτό; Παράξενο! Κι' ὅμως τὸ βλέπω θαμπά. Λένε ὅτι εἶναι τόσο φωτεινὸ! Μὰ γιὰτί ὅσο προχωρῶ τόσο πιδὶ πολλὸ εἶναι μακριὰ μου; — Φεύγει!, ψελλίζω τρομαγμένος. — Χάνεται! Ὁ! Πέτα, βαρκούλα μου νὰ τὸ φτάσουμε. Σκίσε τὸ κύμα! Γίνε καὶ σὺ γλάρος! Πέτα!!

Ἐνοῖσα κατὶ χλίσρὸ στὰ πόδια μου. Ξύπνησα! Ἡ βάρκα ἦταν κοντὰ μου. Ὁ ἥλιος κόντευε νὰ δύσῃ. Ἡ παλιόρροια δοχίζε καὶ τὸ νερὸ καθ' ὅς ἀνέβαινε σκέπαζε τὰ πόδια μου καὶ μὲ ξύπνησε. Εἶχα, λοιπόν, ὄνειρευτῇ! Καὶ τ' Ἀνθονήσι! Ἦταν ψέμμα; Βούτηξα στὴ θάλασσα καὶ ἀνέδι-

κα στὴ βαρκούλα. Τὸ μυαλό μου ξεθόλωσε. Ἀνθονήσι, σκέφτηκα, εἶναι ἡ ἰδία μας ἡ ζωὴ! Ἡ ζωὴ ἡ γεμάτη ἀγῶνες, μόχθο, πάλιν. Ἀνθονήσι κάνει κάθε ἀνθρώπος τὴν ζωὴ του ὅταν ἀγκυροβολήσῃ στὸ λιμάνι τοῦ Θεοῦ!

Ἐπίσας τὰ κοιτάει. Ἡ βαρκούλα κίνησε. Ἐπλεα πρὸς τὸ πραγματικὸ Ἀνθονήσι!...

ΑΛΚΗΣ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου, Χαλκίδα)

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

Ἀχ! Πῶς θυμάμαι τὴν ἐκκλησιὰ τοῦ χωριοῦ μου. Πῶς φέρνω τώρα τὴν εἰκόνα τῆς ἐκκλησίας στὸ μυαλό μου, κοντὰ στὴν κρύα δρύση καὶ τὸ γέρικο πλατάνι, πού φυτεῖσθαικε ὅταν χτιζόταν ἡ ἐκκλησία.

Μέσα ἀπὸ τὰ κάτασπρα χαμηλὰ σπιτάκια μὲ καμάρι τὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίας. Τὴν αὐγὴ πού ροδίζει ὁ ἥλιος, ἔλαμπαν τὰ πάντα μέσα στὴν ἐκκλησία μας, πρὶν οἱ ἐχθροὶ τὴν καταστρέψουν. Ὁ γέρο—παπὰς μας ἔκανε τὸν Ἐσπερινὸ καὶ τὴν Λειτουργία. Τώρα ὅμως πάλι χτίστηκε μὲ τὴν βοήθεια τοῦ κράτους κι' ὁ γέρο—παπὰς μας κρατῇ τὴν ἀκοίμητη λαμπάδα τῆς Πίστεως τοῦ Χριστοῦ.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΧΡ. ΜΠΟΓΟΠΤΣΗΣ
(Τρόφιμος Παιδοπόλεως Ἀγ. Ἀνδρέας—Σύρος, α' τάξη Γυμνασίου)

ΖΗΤΑΜΕ Τ' ΑΔΕΛΦΙΑ ΜΑΣ

Ἀδिका προσπαθεῖ ἡ μικρὴ Ἀγνὴ νὰ συναρμολογήσῃ μέσα στὴ μνήμη τῆς τὶς κομματιασμένες ἀναμνήσεις τῆς φοδερῆς ἐκείνης νύχτας, πού παίχτηκε ἡ τραγωδία στὸ ἡσυχὸ χωριουδάκι τῆς, στὴν βουνίσια περιοχὴ τῆς Μακεδονίας.

Ἦταν νύχτα. Ὁ ἀέρας σφύριζε μανιασμένα παίρνοντας στὸ διάδα τοῦ δ,τι ἔβρισκε.

Ἡ μικρὴ Ἀγνὴ, καθισμένη κοντὰ στὸ ἀναμμένο τζάκι, μαζί μὲ δλὴ τῆς τὴν οἰκογένεια, σιγομιλοῦν.

Σὲ μιά στιγμὴ κατὶ φωνὴς σὰν δρυχθμός τασαλιῶν, ἀνακατεμένες μὲ κραυγὴς πόνου ἀκούγονται. Ὁ πατέρας τῆς σηκώνεται, κοιτάζει ἐξω, σὰν κατὶ νὰ διέκρινε, λέει:

— Μαρία, πόρε τὰ παδιὰ καὶ κρύψτα' ἔρχονται οἱ ἀντάρτες.

Κι' ἀλήθεια, σὲ λίγο κατὶ δυνατὰ χτυπήματα ἀκούστηκαν στὴν πόρτα, ἐνῶ ἔμπαιναν μέσα. Ἐπειτα ἀπὸ μιά σύντομη ἔρευνα, ἔφωγαν παίρνοντας παζὶ τους καὶ τὰ δυὸ μικρὰ τῆς ἀδερφάκια. Τὴν Ἀγνὴ δὲν τὴν βρῆκαν γιὰτί εἶχε κρυφτῇ στὸν ἀχυρώνα. Ἀπὸ ἐκεῖ ἔβλεπε μιά γραμμὴ πού ὅλο ξεμάκρυνε ὡς πού χάθηκε.

Αὐτὰ θυμάται, ἐνῶ δυὸ δάκρυα κυλοῦν στὰ μαγουλάκια τῆς.

Αὐτὴ εἶναι μιά ἀπὸ τὶς τόσες τραγωδίες πού συνέβησαν.

Ἀλλὰ τὶ φταίνει αὐτὰ τὰ ἀθῶα πλασματάκια πού τὰ στέρησαν ἀπ' τὴν ἀγκαλιά τῆς μάνας τους τόσο ἔσπλαχνα; Μήπως νομίζοντας πὼς θὰ τοὺς ἀφαιρέσουν κάθε τὶ Ἑλληνικὸ; Ὁχι. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι Ἑλληνόπουλα.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΚΟΛΩΝΙΑ
(Μαθήτρια Ε' Γ. Θ. Ἀθηνῶν)

“Επειτα από τις «κατασκευές» που σας δώσαμε στα προηγούμενα φύλλα, για να σας βοηθήσουν να φτιάσετε μόνοι σας μερικά επιπλά του σπιτιού σας, θα σας δώσουμε σήμερα μια άλλη κατασκευή, που θα σας δώσει τα μέσα της ψυχαγωγίας σας. Θα φτιάσετε, λοιπόν, τώρα το πατινι σας.

Φυσικά ο μαραγκός της γειτονιάς σας θα μπορέσει να σας βοηθήσει. “Αλλά τότε ή κατασκευή θα χάσει ένα μέρος από τη γοητεία της. Το καλύτερο που έχετε να κάμνε είναι να την επιχειρήσετε μόνοι σας την κατασκευή. “Εμπρός, λοιπόν. “Ανασκευάστε:

Πάρτε ένα πριόνι, ένα σκαρπέλο και σφυρί, λίγες μικρές πρόκες* αγοράστε από ένα σιδηροπωλείο το «σύστημα συνδέσεως» (Α), δυο μεταλλικούς άξονες (Β), τέσσερα παξιμάδια (Δ) (δίδες), δυο λεπτά τσιγγάκια (Ε) κι αρχίστε.

Πρώτα πρέπει να σας απασχολήσει το τιμόνι (1). Θα το βγάλετε πότε πριονίζοντας και πότε σκάβοντας με το σκαρπέλο — ανάλογα με το σχέδιο του πίνακα — από σανίδα μήκους 80 εκατοστά και πάχους 4 εκ. Στο επάνω μέρος ανοίγετε την τρύπα που θα περάσετε τον χειριστήρα (2) δηλαδή κάτι σαν καρεκλόξυλο, που έχει μήκος 30 εκ. και πάχος 2 εκ. Στο κάτω μέρος σκάβετε με το σκαρπέλο ή ανοίγετε με το πριόνι ένα άνοιγμα στο οποίο θα μπορέ να γυρίσει άνετα η ρόδα χωρίς να «παιζει» δεξιά κι αριστερά. “Ανοίγετε την τρύπα του άξονα, όπως στο υπόδειγμα (3), καρφώνετε τα δύο τσιγγάκια στη θέση που βλέπετε στο

σχέδιο, περνάτε την μεγάλη ρόδα στον άξονα, την ασφαρίζετε δεξιά κι αριστερά με τα δυο παξιμάδια (2) και το τιμόνι είναι έτοιμο. Το πάτωμα (4) καθώς και η συναρμολόγησή του με τα κομμάτια (5, 6, 7, 8, 9) είναι δουλειά απλούστερη, που σας καθοδηγεί το σχέδιο. Προσέξτε μόνο όλα τα κομμάτια να είναι από σανίδα πάχους 2 εκ. Τέλος η σύνδεση του τιμονιού με το πάτωμα γίνεται με το σύστημα «συνδέσεως» (Α) που όπως είπαμε θα αγοράσετε έτοιμο από το σιδηροπωλείο. Το ένα κομμάτι θα διδωθεί στο τιμόνι και το άλλο στο κομμάτι (5) του πατώματος. “Ενα μεγάλο καρφί που να περνά ανάμεσα στις τέσσερες τρύπες του συστήματος θα κάνει το πατινι σας «εύελικο και αδιαχώριστο».

πού έδειρε το μεγάλο πρωτοπυγμάχο

Το τεράστιο Στάδιο ήταν γεμάτο από φιλάθλους που είχαν συγκεντρωθεί για να παρακολουθήσουν τον περίφημο παγκόσμιο πρωταθλητή Τζιμ και τον αντίπαλό του Μπίλ. Οι δυο πυγμάχοι ανέβηκαν με μειδιάμα αγγέλου στο ρίγκ, χαιρέτησαν με ευγένεια το πλήθος που τους παρακολουθούσε, άλλαξαν θερμή χειραψία, αγκαλιάστηκαν και φιλήθηκαν και άρχισαν... να δέρνονται αλύπητα!

“Αλλά τι ξύλο ήταν αυτό!... Κάτι καταπληκτικό, αφάνταστο, τρομερό. Τέτοιο ξύλο δεν θυμούνται ούτε οι... παλαιότεροι! “Ο Τζιμ μάλιστα, ήταν άφθατος. Στην αρχή ο Μπίλ έδωσε δυο—τρεις καλές γροθιές. “Αλλά από το δεύτερο γύρο τον πήρε το ποτάμι! Εισέπραξε μία, πέντε, δεξήντα, διακόσιες γροθιές και δεν μπόρεσε να ανταποδώσει ούτε μία. Είχε κακὸ χάλι. “Ήταν σὲ ἐλεεινὴ κατάσταση.

Καὶ τὸ μάτς συνεχιζόταν. “Ο Τζιμ χτυπούσε κι ὁ Μπίλ τὴν ἐτρώγε, ἐνῶ οἱ θεατὲς ἐκφράζανε μὲ δυνατὲς φωνὲς τὴ χαρὰ καὶ τὸν ἐνθουσιασμό τους γιὰ τὸ ξυλοφόρτωμα τοῦ δυστυχισμένου Μπίλ, πού δὲν εἶχε κανένα προηγούμενο καὶ δὲν εἶχε πειράξει κανέναν ἀπ’ ὅλους αὐτοὺς.

“Αλλ’ ἄς αφήσουμε τους πρωτοπυγμάχους στὸ ρίγκ γιὰ νὰ ριζούμε μιά ματιά στους θεατὲς. “Εκεῖ στὴν πρώτη σειρά τῶν καθισμάτων, καθόταν ἕνας γέρος ἀδύνατος, φαλακρός, μὲ χοντρά γυαλιά καὶ μὲ μιά ὀκὰ μουστάκι! Ἐνα ἀνθρωπάκι ἀσθενικό, πού μὲ τὸ πρώτο φύσημα θὰ ἐπεφτε κάτω. “Εδειχνε καὶ ὁ γέρος τὸν ἐνθουσιασμό του, χωρὶς ὅμως φωνὲς καὶ χειροκροτήματα.

Κοντά του καθόταν μιά φίλαθλη κυρία, πού δυσανασχετοῦσε γιὰ τὴν ψυχρότητα τοῦ γείτονά της. Στὸ τέλος δὲν κρατήθηκε καὶ τὸν ρώτησε:

— Γιατί δὲν ζητωκραυγάζετε, κύριε, γιὰ τὸν Τζιμ; Δὲν σὰς ἀρέσει τὸ παίξιμό του ἢ εἴσατε φίλος τοῦ Μπίλ;

Τὸ ἀνθρωπάκι ἀπάντησε μὲ ἀφέλεια: — Μοῦ ἀρέσει, δέβαια, ὁ Τζιμ, γιατί εἶναι καλὸς πυγμάχος. “Αλλά πὼς θέλετε νὰ ζητωκραυγᾶω γιὰ ἕναν ἀνθρώπο πού τὸν ἔχω... σπᾶσει χίλιες φορές στὸ ξύλο;

“Ἡ κυρία ξαφνιάστηκε. Καὶ ξαφνιάστηκαν καὶ ὅσοι ἀκουσαν τὴν ἀπάντηση τοῦ γερούλη. Κάποιος μάλιστα τοῦ φώναξε:

— Τί εἶναι αὐτὰ πού λέτε, κύριε! Μόνο νὰ σὰς ἀγγίξει ὁ Τζιμ θὰ πεθάνετε!

“Αλλά τὸ γεροντάκι δὲν ἔχασε τὴν ψυχραιμία του.

— Σὰς ἐπαναλαβαίνω, εἶπε, ὅτι ὅσες φορές συναντηθήκαμε μὲ τὸν Τζιμ, τὸν νίκησα. “Εχει φάει ξύλο, πού δὲν τὸ ἔδωσε ἀκόμη στὰ δέκα χρόνια τῆς πυγμαχικῆς του σταδιοδρομίας.

— Μπᾶ, εἶπε ἡ κυρία εἰρωνικά. Μήπως εἴσατε, κύριε, κανέναν διάσημο πρωτοπυγμάχο;

— “Οχι, κυρία μου. Εἶμαι ἀπλῶς ἕνας ῥαπεζιτικός ὑπάλληλος.

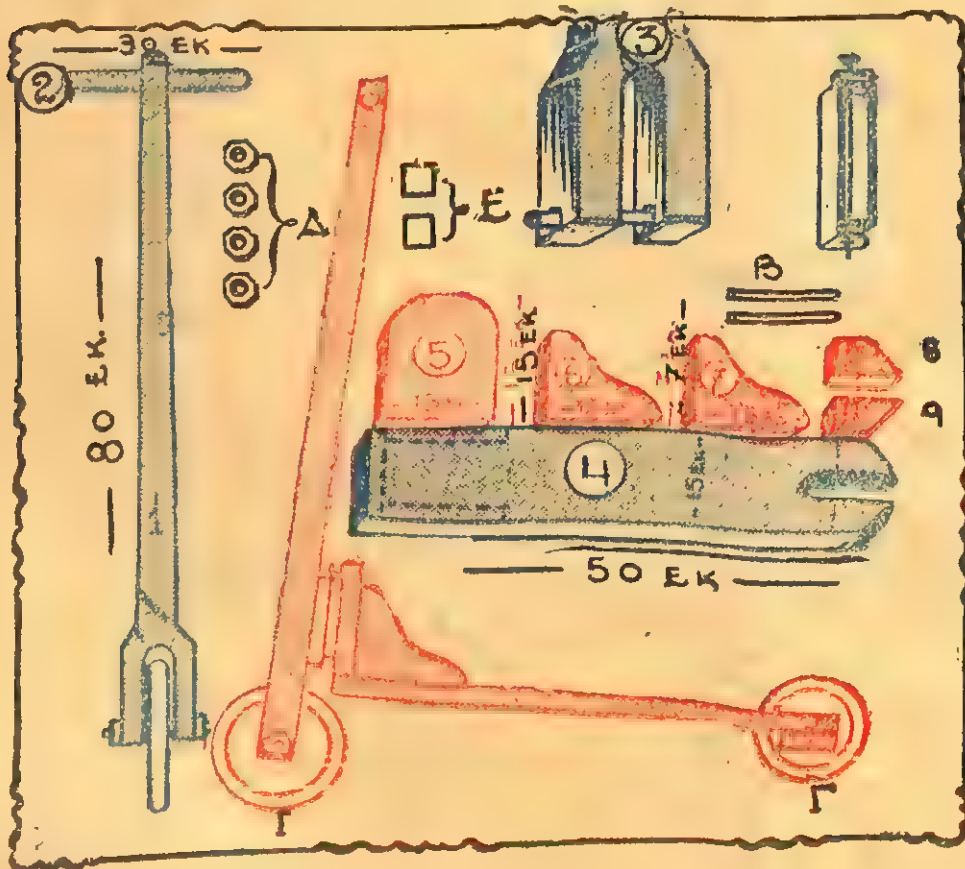
— Καὶ ἔχετε δεῖρει τὸν Τζιμ;

— Τὸν ἔχω σακατέψει!

— Κύριε ἐλέησον! Δὲν εἴσατε καλά!... Γιατί, κυρία μου; Σὰς ἐπαναλαβαίνω ὅτι ὁ Τζιμ ἔχει φάει πολὺ ξύλο ἀπὸ μένα.

— Μᾶ, τέλος πάντων, ποῖος εἴσθε;

— Εἶμαι ὁ πατέρας τοῦ!...

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο)

Ο Κύρος Σμιθ έκανε κάθε μέρα μάθημα του Έρμπερτ. Τό παιδί ήταν τόσο έξυπνο και μυαλωμένο, που ό μηχανικός τον θεωρούσε για τον μελλοντικό του διάδοχο, επί κεφαλής της μικρής αποικίας. Γι' αυτό διαζόταν να του μεταδώσει όσο ήταν δυνατόν περισσότερες γνώσεις.

Ο Πένκροφ είχε φτιάσει στο ξυλουργείο ένα ντόμιο και ένα παιχνίδι ντάμας, κι έτσι τα βράδια, όσοι δεν ήθελαν να διαβάσουν, περνούσαν ευχάριστα την ώρα τους παίζοντας.

Όσο, παρ' όλο το κρύο, ο καιρός άρχισε να είναι καλός. Κι έτσι οι άποικοι αποφάσισαν να κάνουν μια έξερεύνηση στην περιοχή ανάμεσα στον ποταμό της Εύχαριστίας και τον κάβο Άρπάγν.

Αυτή η έκδρομη θα τους έπινε μόνο μια μέρα, αν ξεκινούσαν νωρίς.

Γι' αυτό ξεκίνησαν στις 5 το πρωί, πριν καλά καλά χαράξει ωπλισμένοι με τόξα και με ρόπαλα και με δυο καραμπίνες. Ο Κύρος Σμιθ δεν ήθελε να σπαταλούν τα πολεμοφόδια, κι έλεγε πως ήταν κρίμα να σκοτώνουν με σφαίρες κυνήγι που θα μπορούσε να χτυπηθεί με τα βέλη, κι όλοι φυσικά ήταν σύμφωνοι.

Πέρασαν τον ποταμό της Εύχαριστίας (την Εύχαριστία, όπως τον έλεγαν για συντομία) πολύ εύκολα, γιατί ήταν παγωμένος.

— Θαρρώ, είπε ο δημοσιογράφος, πως είναι απαραίτητο να στήσουμε μια γέφυρα κάποτε, για να μπορούμε να περνάμε εύκολα!

Ήταν η πρώτη φορά που οι άποικοι προχωρούσαν από τη δεξιά πλευρά της Εύχαριστίας, μέσα στο πυκνό δάσος με τα πανύψηλα κωνοφόρα δέντρα που τα σκέπαζε το χιόνι.

Όσο, όσο προχωρούσαν προς το ακρωτήριο του Ναυαγίου όπως το είχαν ονομάσει, η θλάση λιγόστευε.

Όταν έφταναν κι' έστριψαν, οι άποικοι βρήκαν μια απέραντη ερημική άκτι, όπου έσπαζαν τα κύματα του άκεανού.

Θα ήταν κάποιο έννιά ή ώρα. Το κρύο ήταν δυνατό, παρ' όλη τη λαμπρή χειμωνιάτικη λακκάδα.

Προχώρησαν κατά μήκος της άκτης, ως που έφταναν στον Κάβο Άρπάγν που στην πραγματικότητα έμοιαζε περισσότερο με γιαταγάνι παρά με άρπάγν.

Έδλεπε κανείς από το μαύρο χρώμα που είχε η θάλασσα σε κείνο το μέρος, πως το βάθος έπρεπε να είναι άπροσμέτρητο. Καθώς εκείνη η άκτι θα είχε σχηματιστεί από έκρηξη ήφαιστείου, θάλεγε κανείς πως την είχαν κόψει με το μαχαίρι, τόσο ο δράχος έπεφτε κατακόρυφος στο κύμα, και τόσο άρχιζαν άμέσως τα θαλασιά, τα «πάτατα» όπως λένε οι θαλασσινοί. Πλησίαζε μεσημέρι, όταν αποφάσισαν να σταθούν για να φάνε γιατί αυτή η πορεία τους είχε άνοιξει πολύ την όρεξη. Ο Νάβ έδγαλε από το σακιδίο του παστό κρέας αλλά κατάφερε ν' ανάψει φωτιά με τα φύκια για να τους ψήσει μερικά γογγυλία, και να τους φτιάσει και τσάι. (Γιατί έτσι όνόμαζαν το φυτό «όζβέγκο» που έμοιαζε πολύ με το τσάι στη γούση).

Εκείνη η πλευρά του νησιού, ήταν ξερό, έγρονη και άγρια.

— Αν το αέροστατο μας έφριχνε εδώ, θα σχηματίζαμε πολύ θάβλια ιδέα για το νησί, είπε ο δημοσιογράφος.

— Και προπαντός άδίκαι! είπε ο ναυτικός που δεν ήθελε να κακομιλούν για το νησί του, ούτε καν υποθετικά.

— Καλά ντέ, φώναξε ο Έρμπερτ που ήξερε καλύτερ' απ' όλους τις αδυναμίες του Πένκροφ, και διασκεδάζε πάντα να τον πειράζει. Δεν είπε κανείς το νησί σου ξερονήσι, ούτε θαλασσόπετρα! Τι προσβάλλεσαι! Θάλεγε κανείς πως το κληρονόμησες από τον πατέρα σου!

— Και για τη θάλασσα φουρκίζομαι, δταν μου την κατηγορούν, είπε ο Πένκροφ. Όμως κι η θάλασσα δεν είναι κανενός. Πώς; Το δίκιο—δίκιο!

— Όλοι άγαπούμε το νησί Λίγκολν. Είναι η δεύτερη πατρίδα μας, είπε ο Νάβ. Και είναι πρώτη τάξεως νησί.

— Πρώτης τάξεως; διαμαρτυρήθηκε ο Πένκροφ. Τι πασιπρή πρώτης τάξεως; Είναι νησί μούρλια, όνειρο, μοναδικό σ' όλο τον κόσμο!

— Αν δέ παίνεσης το σπίτι σου, θα πέση να σε πλακώσει! έκανε ο Έρμπερτ.

— Άχάριστο παιδί! είπε ο ναυτικός. Είδες έσύ πολλά νησιά όπου η θάλασσα να ξεδράζει το ναυαγό μέσα σε σπηλιά στο έσωτερικό; Όπου οι βράχοι είναι κοφίτοι από μέσα για ναχνη έτοιμο σπίτι, κι όπου τα ρεύματα φέρουν μπαούλα γεμάτα πράγματα;

— Κύρο, έκανε γελώντας ο δημοσιογράφος. Ο Πένκροφ έχει δίκιο! Είδες ποτέ σου νησί με περισσότερα μυστήρια;

— Φίλοι μου, έκανε σοδαρα ο Κύρος Σμιθ. Δεν είμαι δέβαια ούτε άστυνομικός ούτε μάντης. Όφείλω όμως να σας προειδοποιήσω: σ' αυτό το νησί έχουμε να δούμε πολλά μυστήρια ακόμη. Πολλά πράγματα θα μάς φανείσιν, κι ακόμη περισσότερα θα μάς φανούν άνεξήγητα. Δεν πρέπει όμως ποτέ να τρομάξουμε ή να χάσουμε την πίστη μας στο θεό.

— Γιατί μιλάς έτσι Κύρο; Έχεις τίποτε δεδομένο; ρώτησε ο Σπίλετ.

— Δεδομένο; Όχι περισσότερα απ' αυτά που ξέρουμε όλοι.

— Λοιπόν;

— Λοιπόν εκείνο που μ' όδήγησε να σας μιλήσω όπως σας μίλησα, είναι η διαίσθησή μου, όχι η λογική μου...

— Ο κύριός μου έχει πάντα δίκιο όταν μιλάει! είπε ο Νάβ. Όλοι σιωπούσαν.

Κανένας δεν ήθελε να πη τι συλλογιζόταν, ίσως γιατί ό σκέψεις τους δεν ήταν ακόμη καθαρές. Μερικά έρωτηματικά ύπληχαν. Όχι όμως κι' άπαντήσεις.

— Κύριε Σμιθ, είπε ξαφνικά ο Έρμπερτ για ν' αλλάξει κουβέντα. Δεν σας φαίνεται παράξενο που το νησί μας μέσα σε τόση μικρή έκταση, παρουσιάζει τόσες διαφορές; Θάλεγε κανείς πως από την άλλη μεριά, το δρέχονταν τα νερά του Μεξικανικού κόλπου, ενώ από τούτη ζώνεται από καμιά Άρκτική θάλασσα!

— Είναι πολύ σωστή η παρατήρησή σου άγαπητέ μου παιδί, είπε ο μηχανικός, που πάντα θαύμαζε την παρατηρητικότητα και το γρήγορο πνεύμα του παιδιού. Πράγματι, το έχω προσέξει, και η γνώμη μου είναι ότι κάποτε το νησί μας ήταν κομμάτι μιας μεγάλης ήπειρου που σήμερα έχει εξαφανισθεί μέσα στα βάθη του άκεανού.

— Της Άτλαντίδας ίσως; είπε ο Έρμπερτ.

— Μπορεί και της Άτλαντίδας. Γιατί όχι; Δεν αποκλείεται!

— Τι ακριβώς ήταν η Άτλαντίδα; ρώτησε ο Πένκροφ.

— Κατά τις υποθέσεις διαφόρων σοφών από την αρχαιότητα ως τα σήμερα, είπε ο Έρμπερτ, η Άτλαντίδα ήταν μια ήπειρος που δρισκόταν στον άκεανό ανάμεσα στην Άμερική και στην Εύρώπη. Λένε πως καταποντίστηκε γι' άγνωστους λόγους. Κανείς όμως δεν είναι βέβαιος πως η ήπειρος αυτή ύπήρξε στην πραγματικότητα. Πάντως δεν είναι διόλου άπθανο το νησί Λίγκολν, άπθανο το νησί Λίγκολν.

κολν, να ήταν κάποτε κομμάτι μιας άπθανης ήπειρου.

— Παρατηρήσατε τί ποικιλία παρουσιάζουν ό φυτικούς του πλούτος, καθώς και τα ζώα που συναντά κανείς σ' αυτό; είπε ο Σπίλετ.

— Για σταθίτε δρε παιδιά! Έκανε ξαφνικά ο Πένκροφ. Αυτή η συζήτηση που άνοιξατε, μούδαλε ψύλλους σ' αυτή. Σα να λέμε δηλαδή, μια μέρα μπορεί και μείς να δουλιάξουμε στα βάθη του άκεανού.

— Δεν είναι αδύνατο άγαπητέ μου Πένκροφ, είπε ο δημοσιογράφος αλλά δεν φαίνεται πιθανό.

— Όσο συλλογίζομαι, είπε ο ναυτικός ότι το πέλαγος που τόσο το άγαπώ έγω, μια μέρα θα σκεπάσει όλες τις στεριές της γής!

— Καλότυχος που θάνα ναυτικός! έκανε γελώντας ο Νάβ.

— Έπειτα, είπε ο Κύρος Σμιθ, θα μείνουν κι' όλα τα κοραλιογενή νησιά. Ένα σωρό «ατόλ» στον Ειρηνικό άκεανό, (δωχτυλίσια στεριές δηλαδή) είναι καμωμένα από ψόφια κοράλλια, καθώς κι' ένα πλήθος νησιά. Ποιος ξέρει αν μια μέρα δεν καταφύγουν σ' αυτά όσοι άνθρωποι θάχουν μείνει ζωντανοί.

— Φοβάστε πως η νιτροκυκερίνη και οι άλλες διαβολικές έφευρέσεις των ανθρώπων θα φέρουν αυτές τις φοβερές καταστροφές; ρώτησε ο Έρμπερτ.

— Όχι παιδιά μου. Κατά τις προβλέψεις των σοφών, ό πλανήτης μας εγώ - σιγά θα παγώσει, κι' οι άνθρωποι θ' αρχίσουν να πεθαίνουν από το κρύο.

— Και γιατί θα παγώσει ο γερο - πλανήτης μας κύριε Σμιθ; ρώτησε μ' άφέλεια ο Νάβ.

— Κανείς δεν ξέρει το γιατί, είπε ο μηχανικός. Ίσως γιατί θα κρυώσει ο ήλιος... Και τότε οι άνθρωποι και τα ζώα θ' αρχίσουν να μεταναστεύουν στα θερμά κλίματα. Στη Μεσόγειο, θάχουν το κλίμα του Βόρειου Πόλου, και μόνο Έσκιμώοι θα μπορούν να κατοικήσουν πια στην Άθήνα. Σιγά - σιγά όμως το κρύο θ' άπλωθι ως τους τροπικούς, κι' έτσι η ζωή, προσωρινά τουλάχιστον, θα πάψη να ύπάρχη στη γή. Πάντως αυτά είναι ζητήματα που άφορούν το μέλλον.

— Όσο συλλογίζομαι ότι η νήσος Λίγκολν θα βουλιάξει! είπε ο ναυτικός.

— Δεν είναι απαραίτητο Πένκροφ, φώναξε ο Έρμπερτ.

— Πάντως ο Θεός που είναι δίκαιος, θα βουλιάξει πρώτα τους Νότιους κι' ύστερα έμάς! είπε με πεποίθηση ο Πένκροφ.

— Πας μετά Χριστόν προφήτας... άρχισε ο Νάβ.

—... όνος! Εύχαριστώ πολύ Νάβ! συνεχίσε γελώντας ο Πένκροφ.

— Ω δεν ήθελα να σε προσβάλω, άσυλλόγιστα μίλησα! έκανε ο νέσος τρομάγμένος.

— Είχες πολύ δίκιο, είπε ο ναυτικός. Αντί να μιλήσω για πράγματα πιο προσεκτικά, μιλώ για καταστροφές.

Το κρύο δυνάμυνε. Οι άποικοι δεν έδγαιναν πια για κυνήγι. Ο Πένκροφ είχε στήσει παγίδες σ' όλα τα περάσματα γύρω

Είπα ένα χοντρό σκάκι!

ρω από το Γρανίτινο Παλάτι. Βαθεινός λάκκος σκεπασμένους δηλαδή, κι' όταν ο καιρός ήταν λίγο καλύτερος, πήγαινε κι' έφερνε το κυνήγι που είχε πιαστή — ως επί το πλείστον κουνέλια.

Βέβαια δεν ήταν σπουδαίο κυνήγι, αλλά ο Νάβ ήταν καλός μάγερ και κατάφερε και τα μαγείρευε αρκετά νόστιμα. Έπειτα, τους έκλεισε για μία εβδομάδα το χιόνι στο Γρανίτινο Παλάτι.

— Κουράγιο, έλεγε ο Κύρος Σμίθ. Φαντάζομαι πως αυτό είναι το τελευταίο κρύο. Έπειτα θάρη η άνοιξη ξανά.

Όταν έσπασε την τρίτη μέρα μία φοβερή χιονοθύελλα, οι άποικοι που άκουγαν τη θάλασσα να δογγά χτυπώντας με λύσσα τους δρόμους της ακρογιαλιάς, συλλογίζονταν τί χειμώνα θα περνούσαν αν δεν είχαν ανακαλύψει την θαυμασία κατοικία όπου έμεναν τώρα.

Είχαν φωτιά σε όλα τα δωμάτια — τα τζάκια «τραβούσαν» περίφημα και το πετροκάρβουνο τους ήταν ανθρακίτης πρώτης. Και δεν τους έλειπαν οι δουλειές: ο Πένκροφ είχε μαζέψει βέργες και καλάμια, και τους μάθαινε να πλέκουν πανέρια. Οι άποικοι εύρισκαν πολύ διασκεδαστική αυτή τη δουλειά, και σε λίγο είχαν στην αποθήκη και στην κουζίνα ένα πλήθος καλάθια μικρά και μεγάλα, για όλες τις χρήσεις. Έπειτα, κατά τις οδηγίες του μηχανικού, έφτιαχναν από το χυμό του σφενδαμιού ζάχαρη πιο φινιά από το «κάντιο» που μεταχειρίζονταν. Είχαν όλον τον καιρό να ξαναδράσουν τον χυμό, να τον εσφρίσουν, να τον ραφινάρουν, και να τον χύσουν σε ειδικά πηλίνα καλούπια που κι' αυτά τα είχαν ψήσει στην κουζίνα. Κι' έτσι, είχαν μία περίφημη ρουσταλλική ζάχαρη, πολύ καθαρή και άσπρη.

«Α! Διόλου άσχημα δεν περνούσαν οι άποικοι στο «παλάτι» τους. Ο πιο δυσανεστημένος ήταν φυσικά ο Τόπ, που σαν σκύλος και μάλιστα σκύλος του κυνηγιού, θα προτιμούσε να ήταν έξω και να τρέχει στα ίχνη κανενός θηράματος.

Αλήθεια, το παράξενο φέρσιμο του Τόπ όταν είχε πλησιάσει για πρώτη φορά το πηγάδι, δεν είχε αλλάξει... Και τώρα, όπως και τότε, κάθε τόσο γύριζε γύρω-γύρω κι' οσμίζονταν το πεζούλι που οι άποικοι είχαν χτίσει αφήνοντας μία θαυμάσια τρύπα για να χύνονται τα νερά του ρυακιού και του λουτρού τους. Κι' έπειτα, με το μαλλί δρόθιο, ξεσκεπάζοντας τα δόντια του, το πιστό σκυλί γρύλιζε απειλητικά και θυμωμένα, ή γάβγιζε υπόκωφα.

Ο Κύρος Σμιθ ήξερε καλά τον Τόπ. Ήταν ένα θαυμάσιο κυνηγετικό σκυλί, που δεν γάβγιζε ποτέ χωρίς αίτια, ούτε ταραζόταν για ψύλλου πύθμα.

Για ν' αναστατώνεται κάθε τόσο ο Τόπ, αυτό σήμαινε πως «κάποιος» παρουσία έβγαζε στα βάθη του πηγαδιού. Κανένα θαλάσσιο κήτος ίσως, που θάρνονταν κάθε τόσο από το υπόγειο τούνελ που έκανε το πηγάδι να έπικοινωνη με τη θάλασσα.

Ο Κύρος Σμιθ μίλησε για τις υποψίες του και τις ανησυχίες του μόνο στον Γεδεών Σπίλετ, γιατί βρήκε πως ήταν περιττό ν' αναστατώνει χωρίς λόγο τους άλλους.

— Δεν χωράει αμφιβολία πως ο Τόπ «κάτι» μυρίζει! είπε ο δημοσιογράφος.

— Ομοιογών, είπε ο μηχανικός, πως ή εξέγηση που δώσαμε πως κάποιος θαλάσσιος κήτος έρχεται κάθε τόσο ν' αναπνεύσει στην επιφάνεια του πηγαδιού, δεν με ίκανοποιεί απόλυτα.

— Ούτε μένα. Ο Τόπ θα γάβγιζε, όπως γάβγίζει στο κυνήγι. Θυμάσαι πως ρίχτηκε της αλκήρης; Δεν είναι σκυλί να τρομάζει εύκολα!

— Άκριδώς! Κι' όταν γαβγίζει στο πηγάδι, είναι αναστατωμένος, κατατρομαγμένος, αλλοιωτικά θυμωμένος.

— Ίσως αυτό το πηγάδι να επικοινωνη με τίποτε μεγάλες υπόγειες σπηλιές. Δεν θάταν ίσως άσκοπο να εγχειρήσουμε κάποτε να τις εξερευνήσουμε.

— Δεν νομίζω, αγαπητέ μου Γεδεών, πως θάταν φρόνιμο να εκθέσουμε τους συντρόφους μας, αλλά και τον εαυτό μας σε νέους, άγνωστους κινδύνους!

— Μά τί ακριδώς φοβάσαι Κύρο;

— Τίποτε συγκεκριμένο. Όμως νομίζω πως πρέπει να σκεπασουμε το πηγάδι καλού κακού, με ένα βαρύ σιδερένιο σκέπα-

σμα καλά στερεωμένο. Έτσι θάχουμε τουλάχιστον το κεφάλι μας ήσυχο... κάπως!

Την έβδομη μέρα ξάνοιξε λίγο ο καιρός κι' ο φίλος μας ο Πένκροφ κατέβηκε με τους άλλους, για να πάη να κοιτάξη τις παγίδες του.

Οι άλλοι τέσσαρες πήγαν να φέρουν πετροκάρβουνο, γιατί κόντευε να τους σωθή.

— Συλλογίζομαι, είπε ο Κύρος Σμιθ, πως είναι καιρός να φτιάξουμε ένα καροτσάκι. Ή μάλλον ένα καροτσάκι και μία καριόλα. Μας είναι απαραίτητα για να κουβαλούμε πράγματα, και πρέπει όταν θάρη η άνοιξη να τάχουμε και τα δύο.

Για την ώρα, όπως το γιόνι είχε παγώσει, τους βοηθούσε πολύ ένα είδος πρωτόγονου έλκυθρου που είχαν. Το φόρτωναν πετροκάρβουνο, κι' έπειτα το έσπρωναν κι' αυτό γλιστρούσε μία χαρά.

Όταν γύρισε ο Πένκροφ από τις παγίδες του, στα χέρια κρατούσε δυο μικρά πεκαρί.

— Είναι νόστιμα σά γουρουνόπουλα του γάλακτος! είπε ο Έρμπερτ.

— Αλήθεια; έκανε ο ναυτικός. Λοιπόν να σάς τα κάνω αύριο που είναι Κυριακή, στη σούβλα! Θα γλύφετε τα δαχτυλά σας. Αυτό μόνο σάς λέω. Τί λές, Νάβ;

— Έγώ θα σάς ετοιμάσω σουπς και

Έτρεξαν δυο πιο γρήγορα μπρούσαν και της έκοψαν το δρόμο προς τη θάλασσα.

βραστό καγκουρώ. Και κομπόστα από κάποιες ρίζες που μου έδειξε ο κ. Έρμπερτ, που θα τις δρᾶσω με ζάχαρη!

— Λουκουλλείο γεύμα δηλαδή! είπε γελώντας ο Έρμπερτ.

— Μάλιστα μικρό μου! έκανε ο ναυτικός — ή φτώχεια θέλει καλοπέραση, καθώς και τα ναυγία! Θα ήθελα πολύ να ξέρω αν εκείνοι οι άθλιοι οι Νότιοι, που τους έχουν πολιορκήσει οι δικοί μας, θα φάνε αύριο χοιρίδιο ταιών μηνών στη σούβλα!

— Μπορώ να σε βεβαιώσω ότι όχι, έκτος αν έχω λυθή η πολιορκία, πράγμα σίγουρο.

— Να μην έχουμε εφημερίδα! έκανε ο Πένκροφ. Και να σκεφθῇ κανείς πως όταν είμαστε στην Άμερική δεν διάβαζα ποτέ!

— Έσένα σου λείπει η εφημερίδα. Άμ μένα! είπε ο δημοσιογράφος.

— Γιατί δεν γράφετε καιμιά εδώ; ρώτησε ο Πένκροφ. Έσείς θα την γράφετε και μες θα την διαβάζουμε.

— Και τί θα σάς λέω, καλέ μου Πένκροφ; Πως έξω βρέχει και χιονίζει και πως μέσα ο Νάβ ετοιμάζει καγκουρώ καπαμά;

— Έχετε δίκηο κύριε Σπίλετ! είπε ο ναυτικός. Έπειτα, ότι ξέρουμε, τα ξέρουμε όλοι. Δεν μπορείτε να μας τα πῆτε διαφορετικά, και τότε δεν έχει κανένα γούστο για σάς η δημοσιογραφία!

Γιατί για τον αγαθό ναυτικό, ο καλός δημοσιογράφος έπρεπε ν' αλλάξη τα γεγονότα. Αν έλεγε μόνο την αλήθεια ξερά-ξερά, τότε τί δημοσιογράφος ήταν;

Όπως και νάναι, την άλλη μέρα ετοιμάστηκε πραγματικά ένα περίφημο γεύμα.

Κατά τη συνήθειά του ο Πένκροφ άγαγε μόνος τη φωτιά και φρόντιζε έτσι τη θρακιά, ώστε τα «γουρουνόπουλά» του να ψηθούν καλά και να ροδοκοκκινίσουν.

Οι άποικοι συγάρχηκαν τον Νάβ για το βραστό και τη σουπς του, κι' ύστερα ρίχτηκαν στο ψωτό.

Πράγματι, τα πεκαρί του Πένκροφ ήταν

τρυφερώτατα και οι άποικοι τα τῆψαν όπως τους άξιζε. Ο ίδιος ο Πένκροφ είχε πάρει στο πιάτο του ένα τεράστιο κομμάτι, κι' έτρωγε με πολλή δρεξή, όταν ξαφνικά έπαψε να μασάη κι' έφερε το χέρι στο μάγουλο.

— Νά πάρη η όργη! φώναξε. Πάει το δόντι μου! Έσπασε!

— Έχουν γαλίκια τα πεκαρί σου Πένκροφ; είπε ο δημοσιογράφος.

Ο ναυτικός έβγαλε τότε από το στόμα του το σκληρό εκείνο πράγμα που του έσπασε το δόντι.

Μόνο που δεν ήταν χαλίκι. Ήταν ένα γονιρό σκάγι!

(Τέλος του Πρώτου μέρους)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ο ΤΙΜΩΡΗΜΕΝΟΣ

1. Κεφάλαιο 1ο

Η ΧΕΛΩΝΑ

Οι ναυαγοί ήταν στο νησί όχτώ μήνες. Σε όλο αυτό το διάστημα δεν είχαν δῆ

ίχνος ανθρώπου. Ούτε καπνὸ, ούτε ίχνος που να δείχνη το πέρασμά του. Όχι μόνο το νησί δεν φαινόταν κατοικημένο, αλλά από τα φαινόμενα μπόρουσε κιόλας να πῇ κανείς με σιγουριά πως δεν είχε κατοικήθῇ ποτέ. Και να που ξαφνικά εκείνο τὸ σκάγι στο κρέας του πεκαρί, έδειχνε καθαρά ότι όχι μόνο ὑπῆρχε κάποιος στο νησί, αλλά κι' ότι αὐτὸς ο κάποιος κυνηγούσε με πυροβόλα όπλα! Όταν ο Πένκροφ άκούμπησε τὸ σκάγι πάνω στο τραπέζι, οι άποικοι κοιτάχτηκαν κατάπληκτοι.

Κανένas δὲ μιλούσε. Τί να πῇ; Πρώτος ο ναυτικός πρόφερε:

— Τούτο πάλι είναι από τ' άγρσφα! Ο Κύρος Σμιθ πήρε το στρογγυλὸ εκείνο σιδερένιο πραγματάκι, τὸ κοίταξε προσεχτικά και είπε:

— Εἴσαι βέβαιος, Πένκροφ, πως δεν ήταν τρυπωμένο στο δόντι σου, όλο αυτό το διάστημα;

— Κύριε Κύρο, είπε ο Πένκροφ άνοίγοντας τὸ στόμα του. Κοιτάξετε σάς παρακαλῶ καλὰ μέσα, κι' αν δῆτε ἔστω κα' τῆν παραμικρή τούπα, τῆν παραμικρή κρούφα στα δόντια μου, δέχομαι να μου τράβήξετε τ' αὐτιά και να με πῆτε γάϊδαρο!

— Αγαπητέ μου Πένκροφ, μη συγχύζεσαι σε παρακαλῶ, τὰυτῆς είπε ο Κύρος Σμιθ. Πράγματι έχεις δόντια ζηλευτά! Αὐτὸ που ὑπόθεσα, αποκλείεται λοιπόν...

— Εκείνο που είναι ἔπίσης παράξενο, είπε ο δημοσιογράφος, είναι πως τὸ ζω που τὸ βρήκε αὐτὸ τὸ σκάγι, είναι μόλις τριῶν μηνών!

— Βύζαινε ακόμα! είπε ο Πένκροφ. Ήταν μωρὸ σὰς λέω!

— Τὸ ζήτημα είναι ἀπλὸ: κάποιος πυροβόλησε τὸ ζω αὐτὸς τους τρεῖς τελευταίους μήνες!

— Ποιὸς; είπε ο Πένκροφ.

— Μόνο ὑποθέσεις μπορούμε να κάνου-

με γιά τήν ώρα! Είπε ο Κύρος Σμιθ. 'Αληθεία ποιος: Φίλος ή έχθρος; Μαλαίος ή λευκός; 'Επικίνδυνος ή ακίνδυνος; Είναι ακόμη στο νησί ή έχει φύγει; 'Ηρθε με τή θέλησή του ή είναι ναυαγός; 'Ολ' αυτά θα τά μάθουμε άργότερα... αν θα τά μάθουμε. Γιά τήν ώρα ένα είναι δυστυχώς βέβαιο: δέν είμαστε μόνοι στο νησί και πρέπει από εδώ κι' έμπρός να βγαίνουμε πάντα όπλισμένοι!

— Χίλιες φορές όχι! φώναξε ο Πένκροφ. Τό νησί δέν είναι μεγάλο, τή διάβολο! 'Αν ήταν εδώ άνθρωποι, κάτι θάχαμε ανακαλύψει: ίχνη στην παραλία, γεμμένα καλάμια, καπνό, σδυσμένη φωτιά...

— 'Ο Πένκροφ έχει δίκιο! είπε ο 'Ερμπερτ.

— Πώς μπορεί να έχη δίκιο; είπε ο δημοσιογράφος. Τότε πρέπει αυτό τό πεκαρί να γεννήθηκε μ' ένα σκάκι στο κορμί...

— Πάντως, είπε ο Κύρος Σμιθ, τώρα που θα καλοσυνέωη ο καιρός πρέπει να συνεχίσουμε τίς έξερευνήσεις μας.

— Αυτό να λέγεται!

— Δέν αποκλείεται να είναι τό νησί στέκι Μαλαίων πειρατών, που να ήρθαν γιά μιά-δυό μέρες κι' έπειτα να έφυγαν! είπε ο 'Ερμπερτ.

— Δέν είναι διόλου άπίθανο! είπε ο Κύρος Σμιθ. 'Όπως και νάναι πρέπει να χουμε τό νού μας!

Σέ λίγο ήρθε ή άνοιξη στο νησί. Οί μέρες άρχισαν να γίνονται μεγαλύτερες κι' έπαψε να βρέχη. Οί άποικοί ξανάρχισαν τό κυνήγι και τό ψάρεμα.

Μιά μέρα που ο Νάβ κι' ο 'Ερμπερτ ήταν στην άκροθαλασσιά, είδαν μιά τεράστια θαλασσινή χελώνα, που λιάζονταν στον άμμο.

— Τρέξε Νάβ! φώναξε τό παιδί.

'Ετρεξαν όσο πιο γρήγορα μπορούσαν και τίς έκοψαν τό δρομο προς τή θάλασσα. Γιάτί οί θαλασσινες χελώνες, είναι μόν γρήγορες στο νερό, στην στεριά όμως είναι άργοκίνητες, όπως όλες οι χελώνες.

— Να τήν αναποδογυρίσουμε! φώναξε ο 'Ερμπερτ. 'Ετσι μονάχα δέν θα μάς φύγη. Γιάτί βέβαια μόνοι μας είναι άδύνατο να τήν κουβαλήσουμε!

'Η χελώνα όταν αίσθάνθηκε τόν κίνδυνο, χώθηκε κατά τή συνήθειά της στο καθούκι της, κι' έτσι οι δυό φίλοι, άφοβήσαν δυό χοντρά ξύλα που τά μεταχειρίστηκαν γιά μοχλούς, κατάφεραν, όχι χωρίς δυσκολία, να τήν αναποδογυρίσουν.

'Ο 'Ερμπερτ μάλιστα γιά μεγαλύτερη σιγουριά, τοποθέτησε κάτω από τό καύκαλο τής αναποδογυρισμένης χελώνας και μερικές πέτρες.

— Δρόμο τώρα να φέρουμε τό αμαξάκι! είπε ο 'Ερμπερτ. Να μόν πούμε τίποτε του Πένκροφ, να τό κάνουμε έκπληξη. Φαίνεται ότι τό κρέας τής χελώνας είναι νόστιμο σαν κοτόπουλο!

— Και κάνει μιά σούπα, κύριε 'Ερμπερτ, που να τρώη ή μάνα και του παιδιού να μη δίνι! είπε ο Νέγρος.

'Όταν γύρισαν όμως ύστερ' από λίγες ώρες, ή χελώνα είχε γίνει καπνός. Βρήκαν τό βαθούλωμα που είχε φτιάσει τό καύκαλό της στην άμμο, βρήκαν τή χαλίκια που τήν είχαν στερεώσει, όμως χελώνα πουθενά.

— Μα μπορούν να γυρίσουν οί χελώνες μόνες τους; είπε ο Νάβ.

— Τί να σου πώ, φίλε μου, έκανε ο 'Ερμπερτ, φαίνεται ότι μπορούν.

— Καούρα που θα μάς κάνει ο Πένκροφ, έκανε μελαγχολικά ο Νάβ. Θα μάς πη, και με τό δίκιο του, πως δέν είμαστε Ικανοί γιά τίποτε!

— Κι' ο κύριος Σμιθ θα δυσκολευτή να έξηγήση τήν έξαφάνισή της.

— 'Εγώ λέω να μόν πούμε τίποτε, κύριε 'Ερμπερτ. Κανείς δέν πήρε χαμπάρι τίποτε. Ούτε γάτα, ούτε ζηνιά!...

— 'Οχι Νάβ, τό έναντίο, πρέπει να τό πούμε.

'Όταν ο Πένκροφ άκουσε τήν περιπέτειά τους, φώναξε

— Τί άδέλφιοι που είστε αλήθεια! Χάσαμε... πενήντα νύτρες σούπα τουλάχιστον κι' έκτός από τό βραστό, παστό κρέας γιά δέκα μέρες!

— 'Αφού τήν αναποδογυρίσαμε, σου λέω! φώναξε ο Νάβ.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ: 'Η συνέχεια.

ΤΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ ΜΑΣ

'Ο δρόμος τών δύο

Τό παιγνίδι αυτό παίζεται σε αύλή ή σε γήπεδο. Μπορούν να λάβουν μέρος 2 έως 4 ομάδες παιδιών από 8—10 παιδιά σε κάθε μία.

Χαράσσουμε στο έδαφος δύο παράλληλες γραμές που απέχουν μεταξύ τους 15—20 μέτρα πίσω από τή γραμμή—τή γραμμή ξεκινήματος— συντάσσουμε τίς ομάδες εις φάλαγγα κατά παίκτην. 'Η μία ομάδα από τήν άλλη απέχει 2—3 μέτρα. Οί πρώτοι κάθε ομάδας πάνε πίσω από τήν παράλληλη γραμμή—τή γραμμή του τέρματος. Αύτοι βλέπουν προς τήν ομάδα τους. Μόλις δοθί τό σύνθημα από τόν διαιτητή του παιγνιδιού τότε οί πρώτοι κάθε ομάδας που βρίσκονται στην γραμμή του τέρματος τοέχουν γρήγορα προς τή γραμμή ξεκινήματος πιάνουν από τό χέρι τόν δεύτερο παίκτη και έτσι πιασμένοι τρέχουν προς τή γραμμή τέρματος. 'Αμέσως και χωρίς διακοπή ο δεύτερος παίκτης τρέχει προς τήν ομάδα του και παίρνει από τό χέρι τόν τρίτο παίκτη. Τόν πάει στην γραμμή τέρματος και μένει αυτός εκεί με τόν άλλο, τόν πρώτο, και ο τρίτος ξανατρέχει στη γραμμή ξε-

κινήματος γιά να πάρη τόν τέταρτο κ.ο.κ. Κερδίζει εκείνη ή ομάδα που τό τελευταίο ζευγάρι της θα φθάση πρώτο στην γραμμή τέρματος. Πρέπει να σημειωθή ότι 1) Κάθε παίκτης τής ομάδας που είναι ή σειρά του να τρέξη θα φθάνη μόνος του μέχρι τή γραμμή ξεκινήματος. 2) Κάθε παίκτης που φθάνει στην γραμμή ξεκινήματος πρέπει να μπη

μέσα στην γραμμή του τέρματος και κατόπιν να ξεκινήση γιά τή γραμμή ξεκινήματος. 3) 'Όταν ένας παίκτης ή δγή από τή γραμμή ξεκινήματος ή δέν τερματίσει κανονικά στην γραμμή τέρματος, υποχρεούται να γυρίση να τερματίση ή να ξανακάμη κανονικό ξεκίνημα. 'Αλλιώς χάνει τό παιγνίδι.

Προτού αρχίσετε τό παιγνίδι μελετήστε τό σχήμα που παραθέτουμε.

'Απλή σκυταλοδρομία

Τό παιγνίδι αυτό παίζεται επίσης σε αύλή ή γήπεδο από τρεις ομάδες παιδιών. Χρειάζονται 3 μαντήλια ή τρεις σκυτάλες.

Χαράσσουμε στο έδαφος μιά εύθεια γραμμή. Πίσω από τή γραμμή αυτή συντάσσουμε τίς ομάδες, όπως βλέπετε στο σχήμα: Κάθε ομάδα πρέπει να απέχη από τήν άλλη 2—3 μέτρα. 'Ο

πρώτος δρομέας κάθε ομάδας πατάει πάνω στην γραμμή ξεκινήματος κρατώντας στο χέρι του ένα μαντήλι ή μιά σκυτάλη. 'Εμπρός από τή γραμμή και σε απόσταση 10 έως 15 μέτρων και απέναντι ακριβώς από κάθε ομάδα τοποθετούμε ένα αντικείμενο: λιθάρι, σκαμνί ή καθισμα. Τά αντικείμενα αυτά— όπως δείχνει τό σχήμα μας — τοπο-

θετούνται σ' εύθεια γραμμή παράλληλα προς τήν πρώτη που χαράξαμε.

Μόλις δοθί τό σύνθημα από τόν διαιτητή ο πρώτος κάθε ομάδας κρατώντας στο χέρι τό μαντήλι ή τή σκυτάλη τρέχει προς τό αντικείμενο, περνάει γύρω από αυτό, όπως δείχνει τό σχήμα, και ξαναγυρίζει στην γραμμή ξεκινήματος. Μόλις φθάσει παραδίδει τό μαντήλι ή τή σκυτάλη στον 2ο και παίρνει θέση στο τέλος τής ομάδας. 'Ο 2ος τρέχει άμέσως και επαναλαμβάνει τή διαδρομή του πρώτου, παραδίδοντας τό μαντήλι ή τή σκυτάλη στον τρίτο. Κερδίζει ή ομάδα που ο τελευταίος δρομέας της θα φθάση 1ος

στη γραμμή ξεκινήματος. Οί δρομείς πρέπει να προσέχουν να μη ρίξουν καθώς τρέχουν τό αντικείμενο που περνούν γύρω του. 'Ο δρομέας που θα τό ρίξη δέν μπορεί να συνεχίση τό δρόμο του αν δέ τό σηκώση και τό τοποθετήση όπως ήταν προηγουμένως.

'Απλή σκυταλοδρομία (No 2)

Και τό παιγνίδι αυτό παίζεται σε αύλή ή σε γήπεδο, μπορούν δέ να λάβουν μέρος σ' αυτό και έως 36 παιδιά. Πρέπει να έχουν μαντήλια, ή μιά σημαία ή ένα κομμάτι ξύλο.

Χωρίζουμε τούς παίκτες σε τρεις ομάδες, με τρόπο που οί μικρόσωμοι να βρίσκονται στο μέσον άριστερά δέ και δεξιά οί μεγαλύτεροι στην σειρά τους. 'Αραιώνουμε τούς ζυγούς ώστε να απέχουν μεταξύ τους 4—6 βήματα. Χωρίζουμε τούς ζυγούς σε δύο ίσα μέρη και τά τοποθετούμε τό καθένα σε απόσταση 20—40 βημάτων ανάλογα με τό χώρο που διαθέτουμε. 'Εμπρός από τά τμήματα χαράσσουμε εύθειες γραμμές, όπως βλέπετε στο σχήμα. Τότε στους 6 πρώτους παίκτες κάθε σειράς δίνουμε ένα κομμάτι ξύλο ή ένα μαντήλι, ή μιά ση-

Μόλις άκουσθή τό παράγγελμα του διαιτητή, οί δρομείς που κρατούν στα χέρια τούς τίς σημαίες τρέχουν, όσο μπορούν πιο γρήγορα προς τούς απέ-

ναντι δρομείς, δίνουν τή σημαία στον πρώτο κι' έπειτα αποσύρονται στο τέλος. 'Εκείνοι που παίρνουν τό αντικείμενο τρέχουν επαναλαμβάνοντας τό ίδιο. Μόλις τελειώσουν όλοι, οί τελευταίοι παίρνοντας τό αντικείμενο τρέχουν προς ένα άρισμένο σημείον και όποιος φτάσει πρώτος εκεί δίνει τή νίκη στην ομάδα του.

πικό ανάμεσα στους αναγνώστες μας και δεν κάνει.

★ ΔΗΜ. Ν. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΕ (Κυπριασσία). Δημοσιεύουμε κάθε θέμα, φθάνει να μην είναι σχολαστικά γραμμένο. Άλλα τι τα θέλεις αυτά τα θέματα. Αναλύσεις του Έθνικού Ύμνου και αναλύσεις γνωμικών; Άρκετά σάς απασχολούν τα σχολεία με αυτά. Έμεις σάς δίνουμε άλλη όλη. Πατριωτική, βέβαια, δεν μπαίνουμε όμως στα οικόπεδα του σχολείου. Γι' αυτό και δεν έγκρινουμε τη μελέτη σου, που σάν μαθητική έκθεση είναι άριστη κατά τη γνώμη μας.

★ ΚΛΕΟΒΟΥΛΕ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΒΑΧΑΡΟΓΛΟΥ ('Αλεξανδρούπολη). Νομίζω πως θα πήρες απάντηση σ' αυτά που μας γράφεις. Έτσι δεν είναι; Για το ζήτημα των συνδρομών, δεν έχεις παρά να κυττάξεις στη 2η σελίδα του έξι φύλλου. Εκεί θα δεις ότι η συνδρομή για τους μαθητές, προσκόπους κλπ. είναι μόνο 10.000 δραχμές το χρόνο. Δηλαδή σέ τιμή που δεν καλύπτει ούτε τα 2/3 του κόστους.

★ ΑΝΕΜΩΝΑ. Έκαμες πολύ καλά και έστειλες το δέμα. Δεν δικαιολογείται παρεξήγηση. Αν όμως παρεξηγήση, τόσο το χειρότερο γι' αυτή. Οι σπαζοκεφαλίες σου πήραν το δρόμο τους.

★ Πολύ μας συνεκίνησε το γράμμα σου, αγαπητή ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ ΤΑΚΑ (Σουφλί). Ωστε τόσα πολλά χρωστάς στην 'Παιδόπολη'; Μπράβο σου. Φαίνεται ένα κορίτσι με πολλά προτερήματα και με καλά αισθήματα.

★ ΗΛΙΑ ΤΣΙΓΚΑΝΕ (Κυπριασσία). Δεν μπορώ να πω πως δεν είναι καλά τα ποιήματά σου. Άλλα δεν είναι και όσο τα περιμένει κανείς εκ 'παρώτης όψεως' καλά. Διάβασε εδώ το 'Πάντα πρώτοι':

Της 'Ελλάδος έμεις το καμάρι κι' ελπίδα
Σ' όλα πρώτοι, στις μάχες θεριά
Όλα για τη γλυκειά μας πατρίδα
Ύμνους γράφοντας στη Λευτεριά.

★ Κι' όταν πιά το κανόνι σιγήση
Απ' τις στάχτες μία νέα ζωή
Λαμπρή ή δόξα και πάλι θ' ανθήση
Η 'Ελλάδα μας πάντα θα ζή.

Οι σπαζοκεφαλίες σου πήραν το δρόμο τους.

★ Μας γράφεις ΤΡΙΑΝΤ. ΑΘ. ΘΕΟΧΑΡΙΔΗ (Σύρος): 'Πώς να μη εύγνωμονή κανείς μία τέτοια μάνα (τη Βασίλισσα) και να μη την λατρεύη. Πώς διψούσανε τα Έλληνόπουλα μία τέτοια μάνα να φροντίσει για όλα. Τέτοια μάνα; με τόση στερή και τόση αγάπη, ήλθε διά πρώτην φοράν εις την 'Ελλάδα δια να σώση τα Έλληνόπουλα του 1947-48-49. Τα 'έξυπνα και κουτά' σου όχι κατάλληλα.

★ Από τη Μυτιλήνη πήραμε σταυρόλεξα και το ποίημα 'Έερος πατριμός'. Ο φίλος μας όμως που τα στέλλει δεν τά υπογράφει. Γιατί; 'Ας τα ξαναστείλω λοιπόν!

★ ΖΗ ΣΗ ΧΩΤΟ (Θεσσαλονίκη). Πολύ καλό το ποίημά σου «Στους ήρωες του 21». Θα δημοσιευθεί στη σελίδα «Τά παιδιά γράφουν». Οι σπαζοκεφαλίες σου δόθηκαν στον άρμόδιο συντάκτη μας.

★ Πραγματικά ΑΛ. Δ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ από τον καιρό που διαδίδεις την 'Παιδόπολη' σημειώσες αρκετή πρόοδο, για την όποια και σου εκφράζομε το θαυμασμό μας. Γι' αυτό που μας ρωτάς, δεν είναι εύκολο, γιατί οι εκθέσεις φυλάγονται προσεκτικά για να διαθεστούν μόλις λήξη ή προθεσμία του διαγωνισμού. Οι σπαζοκεφαλίες σου πήραν το δρόμο τους.

★ Πολύ μας συγκίνησε το γράμμα σου Κ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ (Λαμία). Είμαστε περήφανοι γιατί συγκαταλέγουμε και σένα μεταξύ των καλών μας φίλων. Το φύλλο που ζήτησες, σου έστάλη.

★ Δημοσιεύουμε εδώ τους πρώτους στίχους του ποιήματός σου 'Επαναπατρισμός', φίλε ΚΟΣΜΑ ΚΑΠΗΝ (Πάτρα):

Έφτασε ή ώρα, αδελφία μου
πιά για να χωριστούμε
και τώρα που θα φύγουμε
σφιχτά ν' αγκαλιαστούμε.

★ Πόσον καιρό δεν χτύπησε
μέ πόνο ή καρδιά μας
να φύγω' απ' την ξενιτιά
να πάμε στα χωριά μας.

Το άλλο σου ποίημα παίρνει τη σειρά του για τη σελίδα «Τά παιδιά γράφουν».

★ Και το δικό σου ποίημα καλό, ΓΡΙΓΟΡΗ ΛΑΦΑ (Ρεπετίτσα Παγωνίου) και θα δημοσιευθεί στη σελίδα «Τά παιδιά γράφουν».

★ Το 'Παιδομαζώμα' σου πολύ καλό, Η. ΛΙΑ ΒΟΚΟΛΑ. Άλλα είπαμε! Το θέμα αυτό πολύ κοινό πιά! Γράψε κάτι άλλο.

★ Δεν συμφωνούμε με το στίχο σου «Ένα χρυσό στεφάνι — Έλλάδα μας για σένα φτάνει» ΚΩΝ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ (Πουρνιά Κονίτης). Γιατί για την Έλλάδα δεν φτάνουν όλες οι δάφνες για να πλέξουμε το στεφάνι της. Το ποίημά σου δεν είναι όσο θα έπρεπε καλό. Από σένα περιμένουμε πολλά πράγματα και θα δείχνουμε κάποια αυστηρότητα:

Ώ 'Ελλάδα, χώρα δοξασμένη
Έχεις όνομα φωτεινό,
Είσαι από φώς πλημμυρισμένη
Λάμπεις ψηλά στον ουρανό.

★
'Ολόγυρα σου φτερουγίζει
'Η δόξα σου ή τρανή,
'Η ανδρεία σου σέ στολίζει
μέ 'Ιστορία φωτεινή.

★
'Έχεις ανδρειωμένα παιδιά,
διαλεγμένα ένα ένα,
που έχουν ατρόμητη καρδιά
και πολεμούν δια σένα.

Αυτό το «εία σένα» τί το ήθελες; Δεν θα ήταν καλύτερο το «για σένα»;

★ Πολλά θέλεις να πης ΧΡΙΣΤΟ ΡΑΠΗ (Παιδόπολη) 'Αγίες 'Ανδρέας Πατέρων' με το ποίημά σου «'Η Παναγία». Άλλα λες πολύ λίγα. Διάβασε και σ' τους στίχους σου να πεισθής:

'Η Παναγία δόξαρη, ή Παναγία με χάρη,
Κρεμάστε της φυλαχτό και ανάψτε της καντήλα
γιατί, αν πάρης την εικόνα της την Αγία
γιατί αυτή θα σέ φυλάξ' απ' των έχθρων τά (χέρια).

★
Και όταν ο στρατός μας πολεμά, ή Παναγία (μαζί)

άρκει να έχω έχω πίστη δυνατή
και να πιστεύω στον Πατέρα
όλου του κόσμου, Θεού μητέρα!

★ Πολύ καλή ή περιγραφή σου ΙΑΣΩΝ ΔΡΑΓΑΤΙΔΗ για το Πάσχα της 'Παιδόπολης', δεν έχει όμως πιά έπικαιρότητα για να δημοσιευθεί. Στείλε μας κάτι άλλο που να μην χάνη την έπικαιρότητά του.

★ Μας το στέλνεις για δικό σου αυτό το ποίημα ΘΕΟΔΩΡΕ ΜΕΛΚΟ (Παιδόπολη) 'Αγ. 'Ανδρέα — Σύρο'. Άλλα πολύ φοβόμαστε ε πως δεν είναι δικό σου. Πρώτα-πρώτα οι στίχοι σου είναι περίφημοι, και όμως τους γράφεις χωρίς να τους εξχωρίσεις. Δημοσιεύουμε εδώ ένα μέρος από τους στίχους αυτούς:

Τούτη την ώρα, που ήσυχα
ό νοūs μου φτερουγίζει
και ή καρδιά σέ πείσα
γαλήνια άρμενίζει...

★
Τούτη την ώρα κάπ' άλλωθ
έχει ή καρδιά στεριώνει
σέ λαγκαθίς και σέ θουνά
δροντάει το κανόνι
κι' ό θάνατος τά μαύρα του
φτερά τριγύρω άπλώνει..., κλπ. κλπ.

★ Δημήτρη Φασούλη (Λέρο): 'Εξαιρετικά καλή ή περιγραφή σου, άλλα δεν είναι πιά έπικαιρή. * Το ποίημά σου καλό, Γιώργο Μπαρμπέρη (Κυπριασσία) και θα δημοσιευθεί στη σελίδα «Τά παιδιά γράφουν». Οι σπαζοκεφαλίες σου πήραν το δρόμο τους. * Ευγένιε 'Ιωάννου Γιαννάκινα ('Ιστιαία): 'Γίνηκε ή διόρθωση. * Χαρ. 'Αρ. Τσάκα ('Ιωάννινα): Τό ποίημά σου «Σημαία» όχι τόσο καλό, όσο τα άλλα που μας στέλνεις. Έχουμε, βέβαιε, αξιώσεις. Και θα είμαστε αυστηροί άπάναντί σου, γιατί ελπίζουμε πολλά από σένα. * Θεοδωρίδη 'Ανδρέα (Δράμα), Νικ. Θεοφ. Χατζηγιώργη (Μυτιλήνη), Νίκο Παπανικολάου (Λαγκάδια Γορτυνίας), Σπύρο Δημ. Κακιστούλη, Νέστορα Ντουμάνη, Πάπαρη 'Αθαν. (Μυτιλήνη), 'Αναστασία Μπαρτζή (Δερβένι Κορινθίας): 'Ελάσαμε τις σπαζοκεφαλίες σας. * Γιάννη Βραχιολίδη ('Ορεστιάδα): Καθώς θα είδες, οι λύσεις σου, αν δεν κάνω λάθος, είναι κατά μέγα μέρος σωστές. * 'Η Εισαγωγή σου πολύ καλή. Αιδέομαι Αιδέομαι, άλλωθ

Πρέπει να βεβαιώσω τους φίλους μου πως είμαι πολύ — μα πολύ στενοχωρημένος. Είπαμε πως στη σελίδα «Τά παιδιά γράφουν», θα δημοσιεύουμε ποιήματα και εκθέσεις των φίλων μας. Μερικοί όμως — θέλω να πιστέψω — από παρεξήγηση μου στέλνουν για δικά τους, ποιήματα ξένα. Ένας νέος, στόν όποιον είπαμε τους φόβους μας ότι τά ποιήματα που μας στέλνει δεν είναι δικά του, μάς έβεβαίωσε πως είναι δικά του δημιουργήματα. Τόν συγχωρήκαμε, με αποτέλεσμα να δημοσιεύσουμε εις δικό του ποίημα του Παλαμά. Μά αυτό είναι τρομερό. Δεν θα άποκαλύψω τόν άποστολέα του ποιήματος, όπως δεν θα μιλήσω για κάποιους άλλους που μου έστειλαν για δικά τους, ποιήματα που τραγουδούν στις Παιδοπόλεις.

Έκφράζω μόνο τη λύπη μου για το τόσο κακό που κάνουν τά παιδιά αυτά. Να προσπαθούν να με ξεγελάσουν και να μου στέλνουν για δικά τους ποιήματα ξένα. Περιμένω εξηγήσεις από τους φίλους μου που υπέπεσαν σ' αυτό τό παράπτωμα. Και κάνω τη δήλωση πως δεν θα δημοσιεύσω πιά τίποτα δικό τους, αν δεν μου στείλουν γράμμα από τό όποιο θα πεισθώ πως ειλικρινά μεταμελήθηκαν.

Στό έξης όμως κάθε τέτοια άποστολή ξένου ποιήματος θα τιμωρήται με άποκάλυψη του όνόματος αυτού που τό στέλνει.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΙΣΤΟΛΑ: 'Η σπαζοκεφαλιά σου πήρε το δρόμο της. 'Η έκθεσή σου καλή ως ιδέα, άλλα κακογραμμένη. 'Η προσευχή είναι δική σου; 'Η την έχεις από κάπου άλλου αντιγράψει; Έμεις πιστεύουμε το δεύτερο, ως τόσο τη δημοσιεύουμε εδώ:

«Είς Σέ, Κύριε των όλων, την ψυχήν άφιερώνω, Σέ Θεόν μου, Σέ προστάτην, Σέ πατέρα θεωρώ. Σ' με έπλασας και μόνον δια σού θα δυνήθω, να συντηρηθώ, να ζήσω, να προκόψω, να σωθώ. Σ' με άγαπάς. Θεέ μου, ως ούδεις ποτέ θνητός, και Σ' είσαι δια τοούτο πρό παντός άγαπητός.

★ Αντιγράφουμε εδώ από τό τόσο καλογραμμένο γράμμα σου ΚΩΣΤΑ Δ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΕ (Κατερίνη):

«Δεν μπορείτε να φαντασθήτε με πόση άγωνία περιμένουμε το περιοδικό, που έγινε άχώριστός μας φίλος 'Η περισσότερα δέ άγωνία είναι για τας δύο συνεχείας 'Ετο νησί το μυστηρίου» και «Ο άετος του βάλτου». Το περιοδικό τό έδειξα σ' έναν καθηγητή μας, ό όποιος έμεινε πολύ εύχαριστημένος και είπε στα παιδιά ότι εύάρχουν ειδήλια τά όποια είναι χρήσιμα και διδακτικά για τά παιδιά, άλλα χωρίς υπερβολή ή «Παιδόπολη», που μου έδειξε ένας συμπαθητής σας, είναι άνωτέρα όλων. Μέσα εις αυτήν δύναται να θρη κανείς και να μάθη ό,τι ζήτηση. Τό δέ «Εσύ και οι άλλοι», έάν μελετηθ ή καλά θα άφελήση πάρα πολύ τά παιδιά, διότι τους άνοίγει τά μάτια τους για να ίδουν και πιά πέρα, για να μάθουν πως πρέπει κανείς να μην κοιτά μόνον τόν έαυτόν του, άλλα να φροντίξη και για τους άλλους».

★ Σου άφέρει λοιπόν τόσο πολύ ΑΓΡΙΟΒΙΟΛΕΤΤΑ τό «Νησί του Μυστηρίου», ό «Αήτης του βάλτου» και ή θρησκευτική στήλη; Σ' εύχαριστούμε πολύ για την άπαράχη σου πως θα διαδώσης τό περιοδικό και περιμένουμε τά αποτελέσματα των ένεργειών σου. 'Η «'Ανοιξη» καλή. Παίρνει τη σειρά της. «Οι σπαζοκεφαλίες» κι' αυτές πήραν τό δρόμο τους.

★ ΚΩΝ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΕ (Λευκίμμη). Α. ΚΑΡΑΧΑΛΙΟ (Κυπριασσία), ΖΗ ΣΗ ΧΩΤΟ (Θεσσαλονίκη). Πήραμε τις σπαζοκεφαλίες σας. Εύχαριστούμε.

★ Δεν είναι άσχημη ή έκθεσή σου ΧΑΡΙΛΑΕ ΤΣΙΚΜΑ (Κομοτηνή). 'Αντίθετα είναι άρκετά ικανοποιητική για μάς. Άλλα να γινάσκωστε άφορμή τόσης άφηρημάδας, δεν πάει. Αν δημοσιεύσουμε τό παραμυθάκι σου — γιατί για τέτοια προκρίνεται — θα στείλουμε τόν κα-

μεγάλη. "Αν καταφέραμε να τη συντομεύσουμε, θα τη δημοσιεύσουμε. "Όσο για την άπορία του Κουφιοκεφαλιάκη, καλή και θα δημοσιευτεί. Πές του όμως εκ μέρους μας τὸ Κουφιοκεφαλιάκη ἔταν κάνει «ορθογραφικές ἀπορίες» νὰ μὴ γράφῃ τὴν περισπωμένην (ἁπλοῦς) καὶ τὸ «συλλογίζεται» μὲ ἓνα λάμδα καὶ τὸ «γιὰ» μὲ ὕψιλον. * Σ' εὐχαριστοῦμε, Κυρίακο Χαραλαμπίδη, γιὰ ὅλα. Καὶ γιὰ τὶς ἐνέργειές σου καὶ γιὰ τὶς ὑποσχέσεις σου καὶ γιὰ τὶς δεσμεύσεις σου καὶ ἀκόμη γιὰ τὸ ποίημά σου γιὰ τὴν «Παιδόπολη». Οἱ «σπαζοκεφαλίες» σου πῆραν τὸ δρόμο τους. * Δὲν πρέπει νὰ παραπονεῖσαι, Εὐάγγελε Κων. Εὐαγγέλιον. Αὐτὰ ποὺ γράφεις εἶναι τόσο καλὰ, ὥστε μᾶς δημιουργοῦν τὴν ὑπόνοια ὅτι δὲν εἶναι δικὰ σου. Ἀφοῦ ὅμως μᾶς διαβεβαιώνει ὅτι εἶναι, τότε τὰ θερμὰ μας συγκατηήρια. * Εὐστράτιε Ν. Μισογύρη (Μυτιλήνη), Πασχάλη Κλω- ιερὰκη, Κώστα Παπαδημητρίου (Μυτιλήνη), Σο- ρία Παπαδοπούλου (Καλλιθέα—Ἀθηνῶν), Ν. Γα- ρίδη (Ψυχικό), Γιώργο Σ. Κεσπερίδη (Ν. Ἀ- ρισός—Δράμας), Ἐλένη Τσιγλιφί (Βόλο). ἤραμε τὶς «σπαζοκεφαλίες» σας. Εὐχαριστοῦμε. * Σ' εὐχαριστοῦμε κι' ἐμεῖς καὶ οἱ κυρίες τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια, μικρὴ φίλε Μηνῆ Σγουρομάλλη (Ασγκαδὰ). * Σ' εὐχαριστοῦ- με καὶ σένα μικρὴ Γαβριήλ Γαβριηλίδη γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις. * Ν. Ἀνδρέαδ (Ἀλεξανδρούπολη). Ἡ ἐπιστολὴ ἐστάλη στὸ Πρακτορεῖο Ἀθηνῶν γιὰ νὰ τοὺς ἐπιστήσουμε τὴν προσοχὴ νὰ στέλνουν στὴ πόλιν σας πῶς γρήγορα τὸ περιοδικό. Τὶς ἄλλες συστάσεις σου θὰ τὶς μελετήσουμε. * Κων. Γκουρογιάννη: Ἡ εὐδυνάμη τῆς προσευχῆς ἀρ- κετὰ καλὴ. Παίρνει τὴ σειρά τῆς γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». * Τὸ ποίημά σου «Ἐσπε- ρινὸς» ἐξαιρετικὰ καλὸ Χαράλαμπε Τσάκα (Γιάν- νινα) ἀλλὰ ἔχουμε πολλὰς καὶ βάσιμες ἀμφιδο- λίες γιὰ τὴν παρότρυναν τὸν ὅσον μᾶς στέλνει. * Οὔτε τὸ «Ἐξοπνὸ» εἶναι ἔξοπνo, μὰ οὔτε καὶ δὲ «Κοσμογυρισμένο» εἶναι καλὸ, φίλε Κώστα Θεοδώρου. Τὸ «Εὐχαριστοῦμε τοὺς προστάτες μας» τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ:

Παντοδύναμε πατέρα,
ποὺ εἶσαι ὁ προστάτης ἔδων
σὲ εὐχαριστοῦμε τώρα,
κάτω ἀπ' τοῦ ναοῦ τὸν βόλο

* Ω στοργικὴ μας μητέρα,
μᾶς γλύτωσες ἀπ' τὸ σκοτάδι
σὲ εὐχαριστοῦμε τώρα,
κάθε πρωὶ καὶ κάθε βράδυ,

* Ἀγαπητὰ ἀδερφάκια,
ποὺ πῆσατε γιὰ τὴν Ἑλλάδα,
ἐμεῖς τὰ μικρὰ παιδάκια,
καίμε γιὰ σὰς χρυσὴ λαμπάδα.

* Διαβάσαμε ὅσα μᾶς ἔστειλες, ἀγαπητὴ Σάββα Ε. Βλαχοπούλε (Θεσσαλονίκη). Σ' εὐχα- ριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια. Τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ ἄστιά σου θὰ δημοσιευτῇ. «Ο Πλάτος» ὄχι. Δὲν ἔχει περιεχόμενα! Ἡ «Γάτα», ἂν δούλευες καλῶτερα τοὺς στίχους σου, θὰ γινόταν περίφημο. Ἐχεις πνεύμα! Ἀλλὰ τὰ θαλασσινὲς στοὺς στί- χους καὶ τὶς ὁμοιοκαταληξεις. Γιὰ προσπάθησε νὰ τὸ διορθώσης καὶ νὰ μᾶς τὸ ξαναστείλεις. Ἡ «σπαζοκεφαλία» σου παίρνει τὸ δρόμο της. * Καὶ ὁ «Ἐπαναστατισμός» σου, Ἀλέξανδρε Ἀργυριδῆ (Καστρί) θέλει περισσότερο δουλειά. Ἐτσι ὅπως τὸν γράφεις, δὲν ἔχει νόημα. Διά- βασε καὶ σὺ τυπωμένα ἐδῶ τὰ τρία πρῶτα τε- τράστιχα:

Ἐφτασε παιδιὰ ἡ ἡμέρα
γὰν πᾶμε στὰ χωριά
ποὺ ἡ μητέρα περιμένει
μ' ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιά.

Πᾶμε ὅλοι μὲ κουράγιο
καὶ μὲ χέρια πῶς γερά,
νὰ βοηθοῦμε τοὺς γονιούς μῶν
μπρὸς σὲ κάθε τους δουλειά.

* Ο Θεὸς θὰ τὰ βοηθήσῃ
καὶ τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ
ποὺ τὰ πῆραν οἱ ἀντότετες
ἀπ' τὴ μητρικὴ ἀγκαλιά.

Νίκο, Θεοφ. Χατζηγεωργη (Μυτιλήνη), Βλά- σια Παπαδήμο (Μυτιλήνη), Ἀθανάσιε Πάπρη (Μυτιλήνη), Ἰωάννη Μυτιβέλη (Λέρο), Νίκο Κουφάκη (Μυτιλήνη), Ἐλευθερία Μπαρμπάγιαν- νίδη (Θεσσαλονίκη), Εὐστάθιε Μπακριτσή («Ε- δεσσα»). ἤραμε τὶς σπαζοκεφαλίες σας. Εὐχα- ριστοῦμε. * Πολὺ μᾶς συγκίνησε ἡ ἐπιστολὴ σου Λευνίδα Φερραῖο (Κύπρος). Κάνεις μιὰ τό- σο ὁμορφὴ ἀνάλυση τοῦ περιοδικοῦ, ποὺ λυπόμα-

στε ποὺ δὲν τὶς δημοσιεύουμε δολοκλήρη. Οἱ σπαζοκεφαλίες σου δόθηκαν στὸν ἀρμόδιο συντά- κτη. * Τὸ «Ἐνα ἀνοιξιότικο περίπατο» ἂν λά- βῃ κανεὶς ὑπ' ὄψη τὴν τάξιν στὴν ὁποία φοιτᾷς Ἰωάννη Χρανιώτη (Καλλιθέα Πυλίας) πολὺ κα- λή. Ἀλλὰ πολὺ φοβοῦμαι πὼς τὴν καθαρόγρα- φες ἀπρόσεκτα. Θὰ τὴν διορθώσουμε καὶ θὰ τὴν δημοσιεύσουμε. * Τὰ ἴδια ἔχουμε νὰ ποῦμε καὶ σὲ σένα Παρθενόνη Ὀμηρίδου τοῦ Παύλου (Ἀ' Γυμνάσιον Θηλέων Θεσσαλονίκης). Πάντως θὰ δημοσιευτῇ στὴν ἐδικὴ σελίδα μας. * Εὐχαρι- στοῦμε πολὺ -- πολὺ γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια Θεόδωρε Φειράκη (Ἀρσέπολη). Παίρνουμε ση- μείωση τῆς ἐκφώνησός σου ὡπὼς θὰ προσπαθῶναι νὰ πείσῃς καὶ τοὺς φίλους σου νὰ διαβάσουν τὴν «Παιδόπολη». Δὲν νομίζουμε πὼς θὰ κουρα- στῇς πολὺ νὰ τοὺς «πείσῃς» γιατί ὅποιο παιδί διαβάσει τὴν παιδόπολη θὲν τὴν ἀφήνει πιά! * Εὐστάθιε Ἀρμενικό (Κέρκυρα): Μπορεῖς νὰ μᾶς στέλνεις ὅτι θέλεις καὶ ὅσων ἐγκρίνονται θὰ δημοσιεύονται. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια. * Κωνσταντίνε Κανελλόπου- λε (Ἐπιτόλιο Ἡλείας): Τὸ ποίημά σου ἔχει καλὴ ἰδέα. Μὰ ἔχει τεχνικὲς ἑλλείψεις. Γιὰ διά- βασε ἐδῶ τὸ πρῶτο καὶ τὸ τελευταῖο τετρά- στιχο:

Τὸ γεφύρι τῆς Ἀλαμάνας
ἀπ' τὸν Διάκον ἀνταρχει
κι' ὅλους τοὺς ἥρωας τῆς Μάνας
ποὺ ὅλους τοὺς εὐγνωμονεῖ.
Αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἔκανες

Ἑλλάδα δοξασμένη
πιστεύουμε σ' ἓνα καιρὸ
νὰ γίνῃς δοξασμένη.

Θέλεις νὰ σοὺ ποῦμε ἔτσι ἐκ πρώτης ὄψεως τὰ λάθῃ σου; Ἡ Ἑλλάδα δὲν θὰ γίνῃ σ' ἓνα και- ρὸ «δοξασμένη». Εἶναι κατὰφορτὴ ἀπὸ «δόξα». Καὶ μάλιστα δόξα ποὺ καμμιὰ ἄλλη χώρα μέχρι σήμερα δὲν ἔδραμε τόσες «δόξες». Ἐπειτα ποῖος εὐγνωμονεῖ; Τὸ γεφύρι τῆς Ἀλαμάνας; Μὰ δὲν θὰ θέλῃς νὰ πῇς τέτοιο πράγμα! Προ- σπάθησε λοιπὸν νὰ γράφῃς κατὰ μὲ νόημα! * ἤραμε τὸ γράμμα σου Δημητράκη Κικκίδη (Σέρρες) καὶ σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια. Οἱ ἀσκήσεις σου δόθηκαν στὸ ἀρμόδιο συντάκτη μας. * Ἐτσι εἶναι ὅπως ἀκριδῶς τὸ λὲς Λούλα Δραγούνη (Λαμία) γιὰ τὰ «ἐστίαι» περιοδικὰ. Εἴμαστε βέβαιοι πὼς θὰ γίνῃς μιὰ ἀπὸ τὶς πῶς καλὰς φίλες τῆς «Παιδοπόλεως». Οἱ σπαζοκεφαλίες σου δόθηκαν στὸν ἀρμόδιο συν- τάκτη μας. * Τὸ ποίημά σου ἡ «Ἀγάπη τοῦ χω- ριοῦ μου» Νίκο Σωτηρίου Πανταζῇ (Παιδόπολη Ἰωαννίνων) θὰ μπορούσε ἂν τὸ ἔγραφες προσε- κτικώτερα νὰ εἶναι πολὺ πῶς καλὸ. Δὲν εἶναι ἁ- σχημο. Τὰ τρία ἄλλα ὅμως ἀδυνατίζουν πολὺ:

Ἐσείς πουλιὰ γοργόφτερα
ποὺ ὅλα τὰ περνάτε
στὴν ἀντοχή, στὸ τρέξιμο
καὶ τὴ χαρὰ σκορπάτε...

Εἶναι προτιμώτερο νὰ μὴ γράφῃς ὅταν δὲν ἔ- χεις κέφι, παρὰ νὰ βιάξῃς τὸν ἑαυτὸ σου καὶ νὰ γράφῃς κατὰ πῶς δὲν εἶναι παρὰ πολὺ καλὸ! * Πέτρο Μιτράκα (Μυτιλήνη): Ἡ «Κατα- στροφὴ τοῦ χωριοῦ σου» δὲν ἔχει πῶς ἐπικαιρό- τητα. Γι' αὐτὸ δὲν θὰ δημοσιευτῇ. Καὶ τὸ ποίη- μά σου θὰ ἔπρεπε νὰ γραφῇ μὲ περισσότερὴ προ- σοχή. Πάντως τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ γιὰ νὰ τὸ δῇς καὶ νὰ τὸ... θαυμάσης τυπωμένο:

Τὸν ξένο μὲς τὴν ξενιτιά
νὰ μὴν ἁπομονῇ,
γράμμα νὰ τὸν ἐστέλναι
γιὰ νὰ παρηγορητῇ.

Κι' ἂν μᾶς χωρίζουν τὰ νερά
οἱ κόμποι καὶ τὰ δάση,
ἡ στερὰς μᾶς ἡ φιλία
ποτὲ δὲν θὰ χαλάσῃ.

Σταλίζω τὴν ἐπιστολὴ
καὶ παύει ἡ ὁμίλια
καὶ τὴν καλὴ ἀντάμωσιν
νὰ δώσῃ ἡ Παναγία.

* Ἐλευθερία Καραβόζη (Μυτιλήνη): Ἡ κε- ναστροφὴ καὶ ἀνοικτοῦ τοῦ χωριοῦ θὰ δη- μοσιευθῇ ἀφοῦ διορθωθῇ λιγάκι. * Χρίστη Μαυ- ροειδούλε (Ζαχάριος): Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς δὲν καταφέραμε νὰ διαβάσουμε τὰ γραπτά σου. Καὶ ἀπὸ τὶς δύο ὕψεις τοῦ χαρτιοῦ γραμμένα καὶ λί- γο μονιτωμένα κατάντησαν ἀδιάβαστα. Νὰ τὰ ἐναναγράψῃς προσεκτικὰ καὶ νὰ μᾶς τὰ ξα- ναστείλεις. Καὶ πρὸ πάντων στὴ μιὰ ἑφῃ νόνο- τοῦ χαρτιοῦ. * Πολὺ καλὴ ἡ ἐπιστολὴ σου Κε- πουλακῇ Στέργει (Θεσσαλονίκη). Ὅπως τὴν ΚΑ Μ... τὴν ὑποδύναται εἶναι καὶ ἐστὶν

καλῶς ὠρίσασα. Γιὰ σου λοιπὸν καὶ χαρὰ σου. * Καὶ τὰ δύο σου ποιήματα ἐξαιρετικὰ καλὰ Δέ- σποινα Σπ. Κατσούλα. Παίρνουν τὴ σειρά τους γιὰ τὴ σελίδα, τὰ παιδιὰ γράφουν. * Καὶ οἱ μὲν σπαζοκεφαλίες σου πῆραν τὸ δρόμο τους Βασίλη Λευκιμιώτη (Κέρκυρα). Ὅσο γιὰ τὸ ποίημά σου παίρνει μετ' ἑπαιγνὸν τὴν σειρά του γιὰ τὴ σελίδα ἐπὶ παιδιὰ γράφουν. * Ἐτσι εἶναι τὰ νεῖστα, Βασίλειάκη Ἀγγελόπουλε (Ζα- χάρω), Ἀνυπόμονα. Κι' ἐὰν δὲν κάνεις ἐξαιρέ- ση μὰ δὲν εἶσαι γι' αὐτὸ κατακριτέος. Ὅλα αὐ- τὰ διορθώνονται σιγὰ -- σιγὰ μὲ τὴν ἡλικία! Οἱ σπαζοκεφαλίες σου δόθηκαν στὸν ἀρμόδιο συντά- κτη μας. Τὸ «Ὅλα γιὰ τὴν Πατρίδα» καλὸ καὶ παίρνει τὴν σειρά του γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». Τὸ ποίημά σου τὸ χαλάει τὸ τελευταῖο τετράστιχο. Διάβασέ το ἐδῶ ὅλο τὸ ποίημα:

Τὸ καλοκαίρι ἔφτασε
διακοπὲς παιχνίδια
τραγουδιὰ μέσα στὸ χωριὸ
γιόρτες καὶ πανηγύρια.

Ἐφτασε τὸ καλοκαίρι,
ἔφτασε ἡ καλοκαιριὰ
τριγυριστὴ τὸ σταφύλια
κουβαλάτατα παιδιὰ.

Ψαρεύτε, κολυμβάτε στὴ
θάλασσα καὶ στὸ βυθὸ
γιατὶ σὲ λίγο μπαίνει
Ἰωάννης καὶ θὰ πᾶτε στὸ σχολεῖδ.

* Ὅλη τὴν ἀγωνία σου τὴν ὀφείλεις Ἀλκη Ροδόπουλε (Χαλκίδα) στὶς τεχνικὲς δυσχερείες ποὺ ἀντιμετωπίζουμε. Ἀλλὰ ἀπὸ τὸ προηγούμε- νο φύλλο φαίνεται πὼς κι' αὐτὲς οἱ δυσχερείες θὰ παρακαμφθοῦν καὶ ἔτσι δὲν θὰ ἀφήσουμε τοὺς φίλους μας νὰ περιμένουν. Δὲν θὰ ἔκανες καθόλου καλὰ νὰ ἀπογοητευτῇ, ἀγαπητὴ φίλε, μὲ τὶς ὑποψίες καὶ τὰ ἀδόσιμα συμπεράσματα τῶν συμπαθητῶν σου. Πρέπει νὰ καλλιεργήσῃς μέσῃ σου τὴν αὐτοπεποίθησιν καὶ τὴν πίστη γιὰ τὴν ἀξία σου. Ἐτὸ ὄνειρο καλὸ. Παίρνει τὴ σει- ρά του. Ἐτὸ διδύλι τοῦ Πετσαλῶ ἔχουν 50.000 δραχμῆς. Ὁ Πάτερ Ἰερώνυμος εἶναι ἀκριδῶς τὸ πρόσωπο ποὺ λές. Ἐνας ἐκλεκτὸς κληρικὸς. * Ὁ «Ἐπαναστατισμός» σου παίρνει τὴν σειρά του γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν» Ν. Μισαϊκὴ (Θεσσαλονίκη). * Καλὴ ἡ «Φαντασία σου» Κυ- ριὰκῇ Τωτοπούλου (Χώρα Τριφυλίας). Τὸ ποίη- μά σου θὰ ἤθελε πολὺ διορθωθῇ. Σ' εὐχαριστοῦ- με γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια. Δυστυχῶς δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ ἐξακριβώσουμε ἂν πῆραμε ἢ ὄχι γράμ- μα σου. Πάντως, ἂν πῆραμε πρέπει νὰ σοὺ ἔχοῦ- μαι ἀπαντήσει. * Εὐθύμειε Μπανάι: Διαβιβά- σθηκε στὴν ἐδικὴ ἐπιτροπὴ ἡ ἐπιστολὴ σου. * Καὶ τὸ «Ἐκείνοι κι' Ἐμεῖς» καὶ τὸ «Ἐπαναστα- τισμός» πολὺ καλὰ Νίκο Στ. Φραγκῆ (Καρ- δίτσα). Στὸ προηγούμενο φύλλο δὲν πῆρες ἂν πᾶντησι; * Ἀθανάσιε Γεωργιάδῃ (Ἀμύνταιο): Σὲ γράφουμε συνδρομητῇ. Οἱ ἐπιστολὲς καὶ τὰ ἐμβάσματα μπορεῖ νὰ ἀπευθύνονται στὸ περιοδι- κὸ «Παιδόπολη» * Τὸ ποίημά σου Θεόδωρε Συρ- Γιαννίδῃ (Μυτιλήνη) ἀρκετὰ καλὸ. Παίρνει τὴν σειρά του γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». Οἱ σπαζοκεφαλίες σου δόθηκαν στὸν ἀρμόδιο συντάκτη μας. * Πολὺ καλὴ ἡ ἔκθεσί σου Θεο- δώρα Κολώνια (Ἀθήναι). Καὶ θὰ δημοσιευθῇ μὲ δόξα Κολώνια. * Τὸ ποίημά σου γιὰ τὴν «Ἑλλάδα ὅπως νὰ λέγε- ται» «Ἐλβετία» Ἀνδρέα Τ. Ἡ Ἑλλάς εἶναι ἓνα ὄχι, μεγάλη ποὺ οἱ ἄλλες χώρες νὰ φιλοδοξοῦν νὰ πάρουν τὸ ὄνομά της. Γι' αὐτὸ, μολοντὶ καλὸ τὸ κομμάτι σου, δὲν θὰ δημοσιευτῇ. * Εὐστάθιε Χρί- στ. Μπαγιάτση (Σύρο): Θὰ διορθωθῇ λίγο ἡ «Ἐκ- κλησία τοῦ χωριοῦ μου» καὶ θὰ πάρει τὴν σει- ρά της γιὰ τὴ σελίδα τὰ «Παιδιὰ γράφουν». * Τὸ «Μία ἀδέλφιστή νύχτα» Εὐστράτιε Ν. Μισογύ- ρη (Μυτιλήνη) γιὰ τὴν ἡλικία σου εἶναι πολὺ κα- λὸ. Δείχνει μιὰ ἐξαιρετικὴ ὀριμότητα καὶ προσι- νίζει ἓνα λαμπρὸ μέλλον. Βέβαια χρειάζεται ἐπίπονη ἐργασία, προσοχὴ, καὶ ἀπόφαση νὰ ἀφιερωθῇ στὴν τέχνη τοῦ γραπτοῦ λόγου. Λυ- πόμαστε πολὺ ποὺ δὲν μπορούμε νὰ τὸ δημοσι- εύσουμε, στὸ περιοδικό, γιατί εἶναι μεγάλο! Καὶ γιὰ νὰ μὴ τὶς ἄλλες στήλες θέλει πολὺ διδρα- μα καὶ δουλειά. Αὐτὸ τὸ τελευταῖο νὰ μὴ σὲ ἀπογοητεύσῃ. Ἀλλὰ νὰ συνεχίσῃς. Ἐχεις μπρὸς σὲ σου ἀνοιχτοὺς δρόμους γιὰ τὴν ἐπιτυχία. Προχώρησε ἀδίστακτα. Οἱ σπαζοκεφαλίες πῆραν τὸν κανονικὸ δρόμο τους. * Καὶ οἱ δικὰς σας Γεώργιη Γκανάτα (Γρεβενά), Κωσταντῇ Γε- ωργίου Κούτρη (Ἀταλάντη), Ζαφείρη Κ. Μέκο (Κομοτηνὴ), Χαράλαμπε Τσάκα (Ἰωαννίνα), Ζή- ση Χάτο (Θεσσαλονίκη), Κων. Καρατάση καὶ Κ. Ι. Στάμος, δόθηκαν στὸν ἀρμόδιο συντακτῇ μας.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΝ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ «ΑΓ. ΧΑΛΑΜΠΟΣ» (ΙΩΣΗΦΟΓΛΕΙΟΝ)

Ξεχωριστό γεγονός μέσα στη δίχρονη ζωή στην Παιδόπολη του «Ιωσηφογλείου» ήταν τα βαφτίσια που έγιναν στις 10-6-50. Τα παιδιά όλα, μ' αντιπροσώπους τους τη Δόμνα Λιπίτκα και τον 'Απόστολο 'Αγο, βάφτισαν το κοριτσάκι του υποδηματοποιού μας και του έδωκαν το όνομα Φρειδερίκη.

Τη βάφτιση έκανε ο Πρόεδρος της 'Εφορευτικής 'Επιτροπής κ. Χατζόπουλος Δαμασκηνός, που φρόντισε με λίγα και απλά λόγια να εξηγήσει στα παιδιά τη σημασία του θείου μυστηρίου της βαπτίσεως.

Παρόντα ήταν και άλλα μέλη της 'Εφορευτικής 'Επιτροπής, η κ. Γιαννουλάτου, η κ. Στυφαλιάδου, η έντεταλμένη κ. Πινιατόρου και ο. Οίκ. 'Επιθεωρητής των Παιδοπόλεων κ. Λαμπρινόπουλος.

Τώρα όλα τα παιδιά νοιώθουν, μιά ξεχωριστή στοργή στη μικρή ξανθούλα Φρειδερίκη όχι μόνο γιατί είναι νουνοί της,

αλλά γιατί το όνομά της συνδέεται με μια άπεραντη άφοσίωση και εύγνωμοσύνη που έχει ριζωθεί στη ψυχή τους για την ύψηλη μητέρα τους, **Β Α Σ Ι Λ Ι Σ Σ Α.**

« Η ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ »
και οι άναγνώσται
της εύχονται στο λα-
τρευτό τους Βασιλέα
να ζήσει χρόνια πολ-
λά για το καλό της
Πατρίδας μας.

29 Ιουνίου 1950

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΝ
ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ

'Από την περασμένη Δευτέρα η παιδό-πολις της Ρόδου έκλεισε, και οι τελευταίοι τρόφιμοί της μεταφέρθηκαν στην 'Αθήνα με το ατμόπλοιο «Αίγαιος». Το πρωί της Τρίτης, 28 'Ιουνίου και το Σάββατο, 25 'Ιουνίου, τα παιδιά της παιδοπόλεως Ρόδου έδωσαν την υπόσχεση πως θα διδάξουν στα χωριά τους, που ξαναγυρίζουν, αυτά που έμαθαν εκεί, κάτω από τη στοργική παρακολούθηση και έποπτεία της Βασιλίσσης. 'Η έορτή ήταν πολύ ωραία και όσοι παρευρέθηκαν εκεί ένοιωσαν ιδιαίτερη συγκίνηση.

Την άλλη μέρα, την περασμένη Κυριακή, στη παιδόπολη της Ρόδου γίνθηκαν μπροστά στο γενικό, διοικητή, τον επιθεωρητή των Δημοτικών σχολείων και άλλους επίσημους αι εξέτασεις των μαθητών τοι Δημοτικού σχολείου. Αι εξέτασεις ήταν μιά απόδειξη της προόδου που συνετελέσθη στην παιδόπολη, που τόσο άρτια έλειτούργησε.

ΠΑΛΑΙΟΙ ΘΡΥΛΟΙ

Ο ΒΑΣΙΛΗΔΑΣ ΚΑΙ Ο ΣΟΦΟΣ

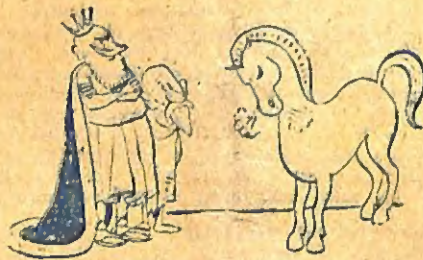
Κάποτε ζούσε ένας άφέντης, που φορούσε βασιλικό στέμμα κι' είχε ένα βασίλειο μεγάλο, αν κι' η καταγωγή του ήταν άσιμη. 'Ωνομαζόταν Φίλιππος και κρατούσε στις φυλακές του, έξ αιτίας ενός πολιτικού αδικήματος, έναν φιλόσοφο 'Ελληνα, πολύ διαδασμένο, που έδλεπε πέρα κι' από τ' άστέρια.

Μιά μέρα έφεραν στο βασίλεα για δώρο από την 'Ισπανία ένα θαυμάσιο άλογο. 'Ηταν όμορφο και δυνατό. 'Ο άφέντης φώναζε τότε όλους τους ιππίατρος του για να μάθουν τα μυστικά της όμορφιάς του. Κανένας όμως δεν μπόρεσε να του εξηγήσει γιατί το άλογο ήταν τόσο διαφορετικό από τα άλλα. Του είπαν μόνο πως υπήρχε ένας σοφός στις φυλακές του που τ' άξερε όλα. 'Αμέσως ο άφέντης διέταξε να του φέρουν τον σοφό 'Ελληνα.

— Σοφέ μου, του είπε, εξέτασέ μου αυτό το άλογο και πές μου γιατί είναι τόσο όμορφο.

— 'Ο 'Ελληνας το εξέτασε και του είπε:

— 'Αφέντη μου, το άλογό σου εί-

ναι τόσο όμορφο, γιατί ανατράφηκε με γαϊδουρινό γάλα.

'Ο άφέντης έσειλε άμέσως ανθρώπους του στην 'Ισπανία να εξετάσουν αν το πράγμα αλήθευε, κι' έμαθε ότι η φοράδα που το γέννησε πέθανε κι' εκείνο θήλασε από μιά γαϊδάρα. 'Ο Φίλιππος έθαύμασε τη σοφία του φυλακισμένου του και πρόσταξε να του δίνουν κάθε μέρα από μισό ψωμί.

Μιά μέρα ο βασιληάς μάζεψε όλα τα πολύτιμα πετράδια του κι' εκάλεσε τον 'Ελληνα:

— Σοφέ, του είπε, μπορείς να μου πής, ποιο απ' όλα έχει τη μεγαλύτερη αξία;

— 'Εσύ ποιο νομίζεις, άφέντη μου; ρώτησε ο σοφός.

— Αυτό, είπε ο βασιληάς κι' έκλεισε στο χέρι του ένα πετράδι.

'Ο σοφός το πήρε, το κούνησε στ' ατύ του και είπε:

— 'Αφέντη μου, εδώ μέσα υπάρχει ένα σκουλήκι.

'Ο βασιληάς έβαλε άμέσως να το σπάσουν και πραγματικά βρέθηκε μέσα στο πετράδι ένα σκουλήκι. Τότε διέταξε να του δίνουν ένα ψωμί την ή-μέρα.

'Υστερα από λίγο καιρό ο βασιληάς εκάλεσε τον σοφό ιδιαίτέρως στο παλάτι του.

— Σοφέ μου, του είπε, θέλω να μου

πής, μιά και η σοφία σου είναι τόσο μεγάλη, ποιανού γιός είμαι εγώ...

— Είσαι γιός ενός ψωμά, άπάντησε άδίσταχτα ο σοφός.

'Ο βασιληάς ξαφνιάστηκε. 'Επειδή όμως αυτή ήταν η αλήθεια, τον παρακάλεσε να μην πη σε κανέναν τίποτα. Μόνο τον ρώτησε πως τ' άξερε όλα αυτά.

— 'Αφέντη μου, είπε ο σοφός 'Ελληνας, δεν είναι δά και τόσο δύσκολο να τ' άμαντέψω κανείς. Κατάλαβα ότι το άλογο ανατράφηκε με γαϊδουρινό γάλα, επειδή είχε ατύια πεσμένα, πράγμα που δεν συμβαίνει παρά στα γαϊδούρια. Κατάλαβα κατόπιν ότι μέσα στο πετράδι ζούσε ένα σκουλήκι, γιατί οι πέτρες είναι φυσιολογικά ψυχρές, ενώ εκείνη ήταν ζεστή. Και ζεστή μπορούσε να είναι μόνον όταν είχε μέσα σκουλήκι. 'Όσο για την καταγωγή σου, το κατάλαβα κι' αυτό, επειδή τρεις φορές κατά σειρά διέταξες να μου χαρίσουν ψωμί. 'Αν ήσουν από βασιλικό αίμα, ασφαλώς θα μου χάριζες κανένα παλάτι. 'Αλλά έσύ έκτιμούσες περισσότερο απ' όλα το ψωμί, όπως και ο πατέρας σου.

'Ο βασιληάς άνεγνώρισε τη δική του μικρότητα, διέταξε να βγάλουν το σοφό από τη φυλακή και τον διώρισε σύμβουλό του.

Ο ΣΤΑΥΡΗΣ

Κοίτα το μικρούλη το Σταυρή, του όλο κοροϊδεύει ο, τι κι' αν βρή. Πότε μισοκλείνει το ένα μάτι, πότε στραβογέρνει έτσι την πλάτη. Κι' άλλος τότε βλέπει και γελά κι' άλλος παρακεί περιγελά, όταν τ' άδυ μάγουλα φουσκώνει και τ' άκάνει τόσα, σαν μπαλόνι. 'Όμως ο Σταυρής προχθές ξανά, βγάζοντας τη γλώσσα τόσο να, δάγκωσε την άκρη της στο πλάι κι' άρχισε να κλαίει και να βογγάει. 'Ός που πιά στα τέλος θα γενή μια καρικοτούρα άληθινή, μια καί μιά μήτη σαν κουλούρι ναχ και τόν λέν άσκημομούρη. **ΣΠ ΣΠΕΡΑΝΤΖΑΣ**

ΒΡΗΚΕ ΤΟ ΜΑΣΤΟΡΗ ΤΟΥ

Δυο τερατολόγοι γονείς εξεθεάζαν τις Ικανότητες των μικρών τους παιδιών.

— Και πως πηγαίνει ο γιός σας στέ μάθημα της Ιχθυογραφίας; ρώτησε ο πρώτος.

— Στην τάξη του είναι ο καλύτερος, του άπάντησε ο άλλος. Φαντάσου! 'Ζωγράφισε ένα γαϊδάρο με τέτοια καταπληκτική έπιτυχία, ώστε κοιτάζοντάς τον μπορούσες να φαντασθής πως τόν άκούε να γκαρίζη.

— 'Ο δικός μου γιός ζωγράφισε μιά από τις κόττες μας σ' ένα χαρτί και όταν το πέταξε μέσα στο καλάθι του γραφείου μου η κόττα που ήταν ζωγραφισμένη στο χαρτί, γέννησε ένα φρεσκοκότα αυγό!

Περναίτε εύχάριστα τήν ώρα σας

1) Κυβόλεξο

★ ★ ★ Λ
★ ★ Λ ★
★ Λ ★ ★
Λ ★ ★ ★

Νά συμπληρωθούν οι άστερι-
σκοι με γράμματα ώστε ν' απο-
τελεσθούν οριζόντια και κάθετα
λέξεις που νά σημαίνουν: 1) Ξυ-
ρίζει. 2) Δεν λείπει από τους
άμανέδες. 3) Όργανο αίσθη-
σεως. 4) Δημιουργείται απ' τήν
έλλειψη ασχολίας.

2) Στοιχειόγραφος

Είναι δημοκρατικό
αν του άλλης τό κεφάλι
Αυτοκράτωρ παλαιός
των Ρωμαίων θά προβάλλει.

3) Αϊνίγμα

Είμαι νήσος του Αιγαίου
αν με άποκεφαλίσεις
'Ασιάτη Βασιλέα
άπορώντας ό' αντίκρύσεις.

Γ. Λιάνης-Άμύνταιον

4) Λεξιγραφος

'Από λέξη έβραϊκή
τό ένα γράμμα θγάζω
και χρονικό διάστημα
εθύς παρουσιάζω.

Στυλιανός Καπράνος
Καστρι - Κυνουρίας

5) Άκροστιχίδα

Τά άρχικά των λέξεων που
ζητούμε, σχηματίζουν ποταμό
της Θεσσαλίας:

1) Αδός προσκάλεσε τον
Τρωϊκό πόλεμο. 2) 'Αρχαία
Θεά. 3) Διασχίζει τήν Αίγυπτο.
4) 'Η Θεά της Διχονοίας στη
γενική. 5) Βιβλικό πρόσωπο.
6) Παντρεύτηκε τή μητέρα του.
7) Γυναικείο όνομα.

Εδύμιος Δώλης - Τρίκκαλα

6) Μαγικό τετράγωνο

Στό παρακάτω τετράγωνο νά
τοποθετηθούν τά γράμματα: Α—
Α—Α—Α—Δ—Ρ—Ρ—Ρ—Τ—Τ—
Υ—Υ—Φ—Ψ—Ω—Ω, ώστε νά
σχηματισθούν οριζόντια και κά-
θετα λέξεις που νά σημαίνουν:
1) Δεν είναι δένδρα. 2) χωρίς
αυτό μόν μπορεί νά ζήση ό άν-
θρωπος. 3) Αδτή τή στιγμή. 4)
Είναι μαύρος.

Π. Δημητρακαράκος-Άθήνα

7) Σκάλα

M — Σ = Τρωατικό
M O P Σ = Άνεκάλυψε ειδικό τηλεγρ.αλφάβητο.
M A T O Σ = Τόν συναντούμε στά παραμύθια.
M A T K O Σ = Ένας από τούς δώδεκα.
M — — — — Σ = Τρυφερός.
M A T K A P A Σ = Έμφανίζεται τις Άπόκρεω.
M — — — — Σ = Παράδοξος, άκατανόητος.
M L K P O T A T O Σ = Πιο μικρός.

(Γερ. Τσουλέας, Άθήναι)

8) Άπρόοπτο

Τί κοινό έχουν τ' άλογα με
τά λουλούδια;

9) Αϊνίγμα

Χιλιετρόπητο λαγήνη
μα σταλιά νερό δέν χύνει.
'Ι. Βαρβαλίτης-Έρμούπολις Σύρου

ΛΥΣΕΙΣ 12ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) Δικτιωτό

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΑ:

1) ΠΑΛΑΜΑΣ. 2) ΙΑΤΡΙΚΗ, 3)
ΚΑΣΚΕΤΟ.

2) Συναρμολόγηση συλλαβών

Τά δνόματα των προφητών που
θά σχηματισθούν είναι: ΙΕΡΕΜΙΑΣ
ΗΑΙΑΣ—ΑΒΒΑΚΟΥΜ—ΣΥΜΕΩΝ.

3) Λεξιγραφος

ΠΥΡ—ΚΑ—ΙΑ = ΠΥΡΚΑ·ΙΑ

4) Αϊνίγμα

'Η Καρδιά.

5) Ρόμβος

Σ
Τ Α Σ
Σ Α Μ Ο Σ
Σ Ο Σ
Σ

6) Τρίγωνο

Σ Ι Τ Ο Σ
Ι Ρ Ι Σ
Τ Ι Σ
Ο Σ

7) Άριθμητικό

Νά πώς θά τοποθετηθούν οι ά-
ριθμοί γά νά δίνουν οριζόντια κά-
θετα και διαγώνια, άθροισμα 34:

1	12	7	14
8	13	2	11
10	3	16	5
15	6	9	4

8) Κρυπτογραφικό

1) ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ 2) ΛΑΔΙ 3) ΔΑ-
ΔΑ 4) ΠΟΔΙ 5) ΣΟΣ 6) ΠΑΣΑ 7)
ΠΟΛΙΣ.

9) Τά χρυσάψαρα

Τά 12 χρυσάψαρα που έμειναν
στην πρώτη στέρα, αποτελούσαν τά
40 οιο του συνόλου. Άρα όλα τά
χρυσάψαρα ήταν 30, μετεφέρθησαν δέ
στην άλλη στέρα 18.

Λύσεις σταυρολέξου άριθ. 12.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΠΟΤΕ—ΤΑ-
ΣΙ, 2) ΙΝΔΙΑΙ, 3) ΝΑ—Α·Ι—ΣΕ—ΜΙ,
4) ΩΡΑ—ΣΑ—ΠΑΣ, 5) ΑΝΩ—ΠΑΝ,
6) ΜΙΑ—ΙΣΤ, 7) ΔΙΑ—ΘΑ—ΑΙΣ, 8)
ΩΣ—ΜΕΤΣ—ΣΕ—9) ΒΙΑΙΟΣ, 10) ΑΙ-
ΑΣ—ΣΙΜΑ.
ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΠΟΝΩ—ΩΡΑ,
2) ΑΡΑΜΙΣ, 3) ΤΙ—ΑΝΙΑ—ΒΑ, 4)
ΕΝΑ—ΩΑ—ΜΙΣ, 5) ΔΙΣ—ΘΕΑ, 6)
ΙΣΑ—ΑΤΙ, 7) ΤΑΕ—ΠΙ—ΣΟΣ, 8)
ΑΙ—ΠΑΣΑ—ΣΙ, 9) ΜΑΝΤΙΣ, 10)
ΙΣΙΣ—ΣΕΝΑ.

Ο Άητός του Βάλτου

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο)

61) Μē τίς ίδιες προφυλάξεις πήγαινε πάντα μπροστά ὁ Βασίλης καί σέ κάθε δύσκολο πέρασμα ἀκουγόταν τὸ οὐρλιασμα τοῦ λύκου κι' ἀπὸ κρινόταν ὁ ὁδηγός.

— Κουδεντιάσεις μὲ τὰ βεριά μὲς' στὴ νύχτα; εἶπε ἕνας ἀγωνιστής.
— Ναι, εἶναι ἕνα μικρὸ λυκόπουλο, πὺν μὲ βοηθᾷ στὰ πέρασματα, εἰπε γελώντας ὁ ὁδηγός. Ἐδῶ ὅλα βοηθοῦν τὸν ἀγῶνα μας καί βεριά κι' ἀνθρώποι.
Μέσα ἀπ' τὰ πυκνὰ καλάμια δῆκταν σκιές... Ἦταν ἀντάρτες ἀπ' τὰ ἑλληνικά σώματα τὰ κλεισμένα στὴ Λίμνη. Ὅλοι τους ἦταν ἀδύνατοι μὲ τὸ φυσεκκλίκια τους σταυρωτὰ στὸ στήθος.

62) Ποιὸς εἶσαι, ρώτησε ὁ Νικηφόρος. Πῶς ἔγινες ἐσὶ; Ἀρρώστησες ἐδῶ;
— Παναγιώτη μὲ λένε, ἀπὸ τὴ Ρούμελη. Ὅσο γι' ἀρρώστεια, Ἐδῶ βλέπεις ἔχει κουνούπια, μᾶς τινάζουν οἱ θερμές. Μὰ ποιὸς σᾶς ἔφερε;

— Τούτος δὲ ὁ μικρός.
— Ποιὸς μικρός;
— Νὰ τούτος.
— Πού εἶναι;

Ὁ Νικηφόρος γύρισε φάχνοντας μὲ τὸ βλέμμα τὸν ὁδηγό. Μὰ τοῦ κάμν... Τὸ νέο ἀγόρι εἶχε μακρύνει, σὰ νάθελε ν' ἀποφύγῃ τὴ συνάντησιν...
— Τί ἔγινε αὐτὸς ὁ Βασίλης, ρὲ παλληκάρια;

63) — Ἀπὸ μένα δὲν τὴν γλυτώνει, εἶπε σὲ λίγο. Πού θάξῃ πάει; Μερὶς ἄφησε τοὺς ἑλλους πὺν ἑλαμναν κιάλας πρὸς τὴν καλύβα τοῦ καπετάν. Ἄγρα. Μία πλάσα στάθηκε γιὰ χατήρι του στὴν ἀκρολιμνιά μὲ τὸν Παναγιώτη. Μέσα στὰ στήθη τοῦ Νικηφόρου ἄναψε καὶ κόρουσε τὸ φιλότιμο τοῦ Κρητικῶ. Ἐνα σαυροῖμο στὰ καλάμια πρὸδωσε τὸ κρυμμένο ἀγόρι. Ὁ Νικηφόρος μ' ἕνα πῆδημα δρέθηκε κοντὰ του, ἀρπάζοντάς τον ἀπ' τὸ λαιμό.

— Στάσου τωμάρι, φώναξε.
— Ἄσε με, παρακάλεσε τ' ἀγόρι.
— Νὰ σ' ἀφήσω;
— Ἄσε πού σου λέω...

62) Ἐξοφόρτωσαν τοὺς κουρασμένους ἀντρες καί ξεκίνησαν φορτωμένοι αὐτοὶ τὰ πολεμοφόδια πὺν τοὺς ἔφεραν.

— Κουράγιο παιδιά, εἶπε κάποιος.
— Ἀπὸ κουράγιο, ἄλλο τίποτα.
— Ἐμπρός, λοιπόν!...

Στὸ γλυκοκάρωμα ἔφτασαν στὴν ἀκρολιμνιά. Κι' οἱ καινούργιοι εἶδαν τοὺς παλιούς, ἰσχνούς, κιτριναίρους ἀνθρώπινους ἰσκιούς. Μ' αὐτοὺς θὰ πολεμοῦσαν τοὺς Βουλγάρους; Ἔτσι θὰ γίνονταν σὲ λίγο κι' αὐτοί;

— Ὁ Ἄητός τοῦ Βάλτου σου στέλνει τὸ καλῶς ὠρίσες, καπετάν Νικηφόρε, εἶπε ἕνα φηλό, μὰ πολὺ χλωμὸ παλληκάρι.

64) — Ὁ Βασίλης; εἶπε καπετάνιο; ξαναρώτησε ὁ Παναγιώτης. Ἐνα αἰδὶ ὡς δεκάδη χρονῶν μὲ μαλλιά λίγο κόκκινα;

— Ναι, εἶσαι ἦσαν, δεβαίωσαν ὅλοι.
— Τὸν ξέρεις; ρώτησε κάποιος.
— Γιὰ μέλα, εἶπε ὁ Νικηφόρος.

— Ἐχῶσε πάλι τὴ μούρη του ὁ κατάσκοπος... Πῶς δὲ σᾶς παράδωκε τοὺς Βουλγάρους μεσοστράτις... Εἶναι Βούλγαρος, καπετάνιο... Στὶς πλάσες τὸ γρηγορώτερο, νὰ πάμε στὸ Τσέκρι. Ποιὸς ξέρει τί μᾶς σκα...

— Ὁ Νικηφόρος ἔστειλε δουλός.

65) Νὰ τὴν πληρωαὴ σου, Τσογλάνι, φώναξε, σφίγγοντας καὶ τραυτᾷ. Ἐντάς δυνατὸ τ' ἀγόρι.

— Ὁ μικρός τὸν κοιτάξε μὲ παράπονο.
— Τί κακὸ εἶδες ἀπὸ μένα, καπετάν Νικηφόρε; εἶπε. Μὲ ξέρεις ἐσὺ ποιὸς εἶμαι; Μὲ ξέρει κανένας τους;

— Καὶ θάξονας ἀπ' τὸ στήθος του τὸ χρυσὸ σταυρουδάκι τοῦ Κέντρου, φάει στὸν ἀγωνιστή.
Μονομιὰς ξεσφίχτηκαν τὰ χέρια τοῦ Νικηφόρου... Ὁ Βασίλης χαίρετσε τὸ βαθύ σεβασμὸ καὶ ξεμάκρυνε μέσ' στὰ καλάμια.

(Συνεχίζεται)